

sinds
1984

De Proosdij koerier

Speciale uitgave!

- **25 jaar**
Proosdijlanden!
- *Een maatje te groot*
- *Mijdrecht ongezond?*
- *Vinkeveen toen
en nu*

Deze keer extra dik!

Inhoud

- 66 *Op de omslag: Vijfentwintig*
- 67 *Jubileumjaar*
- 68 *Is er nog nieuws?*
- 71 *Historische vereniging 25 jaar jong*
- 84 *Vinkeveen toen en nu...*
- 86 *Avondlicht: Tehuis voor ouden van dagen*
- 90 *Mijdrecht een ongezonde gemeente*
- 92 *De veroordeling van Pieter Smink*
- 95 *Een maatje te groot*
- 98 *Dorpsgenoten en hun gemeentehuis*
- 102 *Jan Brugmans, eerste voorzitter van de vereniging: 'Ik ben niet zo van de historie'*
- 105 *Herinneringen vervagen, maar verdwijnen nooit*
- 106 *Over de N201, de veenderijen en een geldcrisis*
- 109 *Verenigingsnieuws*

Op de omslag: Vijfentwintig

Een jubileum van vijfentwintig jaar is een heugelijk feit en dat moet natuurlijk op een gepaste wijze gevierd worden. Wat past daar beter bij dan de gehele bevolking van de gemeente De Ronde Venen erbij te betrekken en een stukje Rondeveense geschiedenis aan te bieden? De mens is visueel ingesteld en met een plaatje en een praatje kunnen veel mensen bereikt worden.

Canon

Landelijk is ook met een dergelijke opzet gewerkt. De voornaamste momenten en personen uit de Nederlandse geschiedenis in één overzicht samenbrengen. Zo is de canon van de landelijke historie ontstaan en gelijk daarmee een discussie over wat daar wel en wat daar niet op had moeten staan. Gelukkig werden er steeds meer geïnteresseerden bij de zaak betrokken. Veel discussie bevordert de betrokkenheid bij het verleden. Want wie het verleden niet kent, heeft moeite met het heden en nog veel meer met de toekomst. Het is daarom dat het bestuur heeft besloten om ook voor de Rondeveense gemeenschap als jubileum cadeau een canon samen te stellen en huis-aan-huis te verspreiden. Er zijn veel suggesties binnengekomen en daaruit is een verantwoorde keuze gemaakt. Wie het er niet mee eens is, kan de discussie aangaan en in één of meer artikelen haar of zijn gefundeerde mening geven.

Deze canon is geen leerstuk dat altijd en overal onveranderd moet blijven maar het is juist een voorbeeld van hoe de geschiedenis van De Ronde Venen in elkaar zit en daar kan een ieder een mening over hebben die controversieel kan en mag zijn. Het moet een beeld geven van wat in het verleden is gebeurd op allerlei maatschappelijke terreinen.

Turfwinning

Daarnaast mag de canon echter geen eendagsvlieg zijn want het is de bedoeling dat er veel gebruik van zal worden gemaakt, bij voorbeeld in het onderwijs over het gebied waarin wij wonen. Daarbij kan ook het museum "De Ronde Venen" een begin zijn van interesse in de geschiedenis. Een groot deel van de geschreven historie is bepaald door de honger naar energie. De turfwinning is naast de veeteelt lange tijd het hoofdmiddel van bestaan geweest. Sinds het einde van de zestiende eeuw is de turfwinning als een ware tsunami van west naar oost over De Ronde Venen getrokken, alles in het ontginningslandschap vernielende en een desolaat watergebied achterlatende. Slechts weinigen profiteerden ervan en velen leden armoede. Eén van die laatsten staat op de cover afgebeeld, zwaar werkend, vroeg oud van de dagelijkse zorgen en getekend door de ontberingen. Over deze gewone mensen gaat een groot deel van de Rondeveense geschiedenis en daarover wil de Historische Vereniging "De Proosdijlanden" al gedurende vijfentwintig jaar haar licht laten schijnen.

Piet Grundmann

Inleverdatum kopij december 2009: 1 november 2009

Doelstelling van de vereniging: De vereniging stelt zich tot doel belangstelling te wekken voor de geschiedenis van De Ronde Venen en een stimulerend aandeel te leveren in de ontwikkeling van de regionale en plaatselijke geschiedenis in de ruimste zin.

Jubileumjaar

We vieren dit jaar het feit dat onze historische vereniging vijfentwintig jaar bestaat. Vijfentwintig jaar aandacht voor de regionale historie. Met succes. Gelet op de vele positieve reacties die we krijgen op ons kwartaalblad mogen we gerust stellen dat de geschiedenis en zeker ook de regionale historie leeft.

Deze keer ontvangt u zelfs een extra dikke editie. Onze oprichtingsdatum van 20 september is aanleiding om speciale aandacht te besteden aan vijfentwintig jaar onderzoek doen en publiceren over de geschiedenis van De Ronde Venen. Onze medewerkers van de Proosdijkoerier hebben hun uiterste best gedaan om u een prachtig jubileumnummer voor te schotelen. Onder aanvoering van Piet Grundmann, die een uitgebreide toelichting geeft op de historie van de vereniging, zijn weer diverse lezenswaardige artikelen geproduceerd. U kunt dubbel zo lang genieten van het gebodene. Met gepaste trots presenteren we u de regionale canon. Speciaal voor de vele honderden niet in de regio wonende leden voegen we de canon ook toe aan deze Proosdijkoerier. De 'Canon van De Proosdijlanden' verspreiden we namelijk huis aan huis in De Ronde Venen in een oplage van 20.000 stuks. We zijn er van overtuigd dat juist ook onze wat verder weg wonende leden het op prijs stellen om deze canon te ontvangen.

Vanwaar al die historische interesse?

Het is nu eenmaal een gegeven dat heel veel mensen geïnteresseerd zijn in de ontstaansgeschiedenis van hun directe omgeving. Het achterhalen van je eigen afkomst, het terug redeneren over hoe het er vroeger uit zag en hoe dat zo gekomen is. Uitleg krijgen over familienamen of straatnamen. Snappen waarom iets gebouwd is op de plek waar het nu staat en vergelijken van de situaties van vroeger en nu. Het zijn allemaal redenen waarom men met interesse aandacht schenkt aan het verleden.

En er zijn vele invalshoeken. De directe sociaal-maatschappelijke geschiedenis mag dan het meest aanspreken; de geologische wording van ons gebied spreekt ook menigeen aan. Het koppelen van diverse andere wetenschapsrichtingen aan de geschiedenis levert ons nog veel meer interessante gegevens op. Geografie en cartografie laten ons de uiterlijke verschijningsvormen van het landschap zien. Het vergelijken van kaarten van vroeger en nu is zeker zo leuk als het bekijken van foto's van toen en nu. Het herkennen van historische elementen in het huidige landschap is weliswaar niet overal meer mogelijk, maar door erover te publiceren maken we diverse zaken opnieuw inzichtelijk.

De herkomst van onze dorpsfamilies en de genealogische verwerking van familiegegevens houdt vele dorpsgenoten bezig. Onze werkgroep genealogie mag

zich verheugen in een steeds grotere belangstelling. Het is bijzonder om je daarin te verdiepen en het is des te leuker om de gevonden gegevens met elkaar te delen. De geschiedenis heeft hierbij zeker een emotionele lading.

Het verenigingsleven van vroeger, de politieke besluitvorming door de jaren heen, de speciale regionale gewoontes en culturele uitingen en zelfs een zeker herkenbaar dialect leveren ons stuk voor stuk aanknopingspunten om onze historische nieuwsgierigheid tegemoet te komen. Opdrachten voor onderzoek door studenten, maatschappelijke stages en onderwerpen voor scholierenwerkstukken kunnen we met groot gemak aanleveren.

Het is bekend dat ons lezerspubliek verschillende interesses heeft. Maar die interesses worden graag gedeeld. De Proosdijkoerier komt hier dubbel en dwars aan tegemoet. We bieden nadrukkelijk voor elk wat wils! Des te aardiger is dan ook de uitspraak van één van onze lezers die met tevredenheid bekende ons laatste nummer van voor naar achter in zijn geheel met veel plezier gelezen te hebben. Datzelfde wensen we u ook deze keer weer toe. Geniet van een lekker dik regionaal historisch nummer van onze Proosdijkoerier.

Jaap Meulstee

Nieuwe Leden

Mw.	J.	Dirksen	Mijdrecht
Dhr.	M.C.A.W.	Bergh, van den	Mijdrecht
Dhr.	J.T.	Langelaar	Veenendaal
Dhr.	J.W.M.	Mayenburg	Mijdrecht
Dhr.	J.	Cock, de	Mijdrecht

Is er nog nieuws? (3)

Door Stef Veerhuis

Het regionale nieuws dat lezers en lezeressen in het derde kwartaal van 1939 onder ogen kregen, zal met toenemende bezorgdheid zijn gevolgd. Oost-Europa stond reeds in brand en vreselijke beelden haalden dagelijks de landelijke kranten. Voor hen die dit aanbod te beperkt vonden, liet uitgever Verweij van weekblad "De Ronde Veenen" haar abonnees weten, dat uitgebreid fotomateriaal nu ook in boekvorm beschikbaar was. Het was duidelijk dat deze wereldbrand ook hier begon te smeulen, dat plaatselijke overheden zich zorgen gingen maken en de middenstand hier op in ging haken.

Belangrijk nieuws was er te melden vanuit de Amstelhoek. Daar werd namelijk op 3 juli 1939 de nieuwe brug over de Amstel in gebruik genomen, ondanks een beperkte doorvaart en de nog aanwezige noodbrug, die vier weken later pas vervangen zou gaan worden. De officiële opening echter, dus ook de naamgeving, zou nog nader bekend gemaakt gaan worden. Onder grote belangstelling was men inmiddels ook begonnen met de afbraak van de oude houten lange brug met zijn dubbele klap. Het was blijkbaar toch nog even wennen aan alle nieuwigheden, zoals de sneller dalende slagbomen. Hetgeen passant Bader moest ervaren, die een voltreffer kreeg en hevig bloedend door omstanders naar café Beumer werd gebracht, waar hij eerste hulp kreeg van dokter Geelen. Heel even was er nog sprake dat deze oude brug een tweede leven zou gaan krijgen aan de Vrouwenakker. Maar de kosten, verbonden aan het pasklaar maken van deze oeververbinding, weerhielden plannenmakers er van hun voornemen uit te voeren en men koos later toch voor een nieuw te bouwen brug die begroot werd op Fl. 85.000,-.

Maar in De Hoef waren er ook kopzorgen over een brug. Sloper Koek had opdracht gekregen de aanwezige spoorbrug te verwijderen, maar moest toch zijn meerdere erkennen in de betonnen landhoofden. Uiteindelijk werd op verzoek de klus geklaard m.b.v. dynamiet door het regiment Genietroepen uit Utrecht. In het dorp was er echter op maandagmiddag 24 juli 1939 ook sprake van enig "vuurwerk". Wat was het

geval? Niets vermoedend, zittend op een leeg carbidvat, was monteur F.L. bezig bij smederij Korver met laswerkzaamheden. Een vonk was voldoende om deze onfortuinlijke werknemer nu te kunnen bestempelelen als Mijdrecht's eerste ruimtereiziger. Ondanks dat de ontploffing tot in de verre omtrek te horen was, sneuvelden er wel een twintigtal ruiten, máár ... "landde hij gelukkig zonder noemenswaardig letsel" op een aanwezige werkbank.

Zoals reeds eerder verhaald zorgde het toenemende verkeer, week in week uit, voor een grote diversiteit aan berichtgeving. Ongetwijfeld zal dit nieuws 's avonds wel eens aan tafel zijn voorgelezen, terwijl aan de overzijde de tikkende breipennen even stil hielden. Zoals over expediteur Breewel, die met zijn vrachtwagen de brug bij Driehuis wilde passeren. De uitstekende zakken graan raakten de brugleuning, die het hevig krakend begaf. Enige zakken kwamen in de wetering terecht, berichtte de krant, maar met enig geluk konden deze spoedig weer worden opgevisst. Ongelukken zoals deze gebeurden bijna dagelijks en bleven onvoorspelbaar.

Ongevallen

Het had natuurlijk voor een groot deel te maken met de beperkende mogelijkheden op de bestaande wegen. Gebruik en deelnemers namen toe terwijl het noodzakelijk onderhoud op een laag pitje stond. Verkeersdeelnemers moesten het voor het overgrote deel maar zien te klaren. Opvallend was ook dat regelmatig paard en wagen betrokken waren bij ongelukken. Begin au-

gustus 1939 liep het in Mijdrecht volledig uit de hand, toen een aantal met paarden bespannen woonwagens stapvoets door de Dorpsstraat laveerde, terwijl een tegemoetkomende automobilist manmoedig poogde hen te passeren. Een viervoeter schrok zo dat een woonwagen tegen de gevel van de familie H. terechtkwam, waarbij zelfs stenen los kwamen en een venster sneuvelde. Binnen een mum van tijd was er veel volk op de been en was er geen doorkomen meer aan. De omstandigheden waren voor Hermandad geen enkel excuus om met de wettelijke regelgeving wat flexibeler om te gaan. Zij hadden eertijds de eed afgelegd en als taak mee gekregen om te handhaven. In kleine annonces berichtte "De Ronde Veenen" met enige regelmaat over de afloop en vonnissen van eerder geverbaliseerde verkeerscriminelen. Zoals den H. inwoner van Mijdrecht, die voor het kantongerecht in Utrecht werd veroordeeld tot Fl. 6,00 boete plus twee dagen hechtenis, wegens het niet voldoende rechts rijden op zijn fiets.

De geboorte van prinses Irene droeg in 1939 bij aan een groot saamhorigheidsgevoel, zo ook in Mijdrecht en dat was een goede gelegenheid om de mouwen weer eens op te stropen. Buurtvereniging Bosenhoven plaatste vanaf de Ooievaarsbrug tot aan de Kom feestelijke oranjezuilen. Iets dergelijks zat er (voorlopig) voor de bewoners van de Dorpsstraat blijkbaar niet in want die liepen met een spandoek "feest of geen feest" demonstratief mee in de optocht van het Bosenhoven

comité.

In Wilnis werd de jeugd opgeroepen om ieder een baksteen mee te brengen en deze in te leveren bij de Beatrixboom. Vervolgens had men het voornemen hier een herinneringsbank van te metselen. Bovendien hadden B en W voor ieder kind ook nog eens 0,20 cent uitgetrokken om deze feestelijkheden te ondersteunen. Vinkeveen en Waverveen deden een beroep op "Concordia" dat, gezeten op een open vrachtwagen, haar muzikaal repertoire vervolgens kon uitdragen tot in alle uithoeken van de gemeente. Tevens werden er in de Achterwetering roeiwedstrijden georganiseerd en op de in aanleg zijnde provinciale weg werd een ringrijderij met paard en tilbury verreden.

Politiek rumoer

Maar toen september zich aandeed werd de dagelijkse bril weer opgezet. Er was namelijk sprake van enig politiek rumoer in Vinkeveen. Het had er veel van weg dat er gesjoemeld was bij de samenstelling van een lijst van onbewoonbaar verklaarde woningen. Deze lijst was voorzien van valse handtekeningen. Het ging om een voormalige boerderij die nu bewoond werd door de families Van Leeuwen, Spruyt en De Ree. Ondanks het feit dat B en W hier melding van maakten, bleef Gedeputeerde Staten bij haar besluit. In een eerste vergadering van de nieuwe Raad verhiel raadslid P. Smit hier over zijn stem. Hij vond het van de gekke en riep op om niet klakkeloos ja en amen te roepen tegen een dergelijke uitspraak, er moest ruimte blijven voor een weerwoord. Deze oproep tot ongehoorzaamheid kwam hem te staan op een berispelend woord van de burgemeester.

Een ander opmerkelijk agendapunt was de per direct noodzakelijke aanschaf van een eigen brandkast. De nieuwe ontvanger kon namelijk geen gebruik meer maken van de voorgaande situatie. Eigenaar van de brandkast namelijk was het Waterschap en zijn voorganger, die penningmeester van het waterschap was, had deze mogelijkheid wel. Of men daar nu wakker heeft gelegen? Ga er maar van uit dat het besluit om de kermis niet door te laten gaan, veel meer tongen zal hebben losgemaakt.

Denkt U om 7 Oct.? Vaderdag!! ZIE DE ETALAGE bij J. Pieneman - Mijdrecht	Tegen inlevering van deze B O N 1 pond SPECULAAS voor 23 cent 1 pond THEEBISCUIT voor 25 cent Levensmiddelenbedrijf "DE TOEKOMST" Mijdrecht
VOOR: Benzine Gasolie PETROLEUM Chr. A. v. Egmond Tel. 45 - MIJDRECHT	

Het Plaatselijk Comité te Mijdrecht voor Bloedtransfusie, vestigt de aandacht op de in dit nummer voorkomende oproep en vertrouwt dat aan dien oproep in ruime mate gehoor zal worden gegeven. I. Padmos H. M. J. Kockmann W. Winkel C. L. van den Berg.	Vrijw. Burgerwacht MIJDRECHT. De gewone wekelijkse Schietoefeningen zullen a.s. Dinsdagavond 7.30 uur weer aanvangen. De Commandant: D. DEN HERTOEG.
---	---

Laat Uw appels en peren niet bederven! Wij hebben nog Inmaakglazen genoeg voorradig. F. van Spengen Telef. 42 - Mijdrecht	TE KOOP een prima Haardkachel voor f22.50 te bevragen bij T. BOTH, Adv. Bureau, WILNIS Er staat ter dekking een Zwitsersche Bok bij A. J. van Egmond, Provincialeweg, Waverveen.
--	--

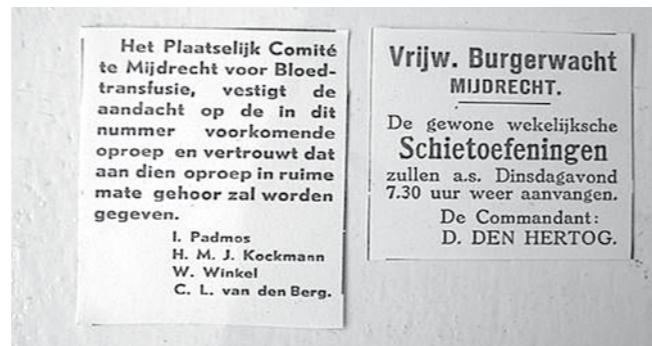
De gebruikelijke aankondiging van de Burgelijke Stand stamt dit keer uit de week van 22 september 1939 en mag ook in deze aflevering niet overgeslagen worden.

VINKEVEEN (geboren) Arendje d.v. C. Kroon en D. Stoker, Willem z.v. G. van Schaik en M. Plooi. (ondertrouwd) Johannes J. Bouret, 35 jr. en Emmetje Berkelaar, 23 jr. (overleden) Gerarda A.M. van Breukelen (oud 7 wkn. te Utrecht) en Johanna M.F. van Miltenburg, 74 jr. (wed. van Petrus Spruijt) WILNIS (gehuwd) Petrus Clemens Oudshoorn, 24 jr. en Johanna Henrica Maria Bots, 25 jr. MIJDRECHT (geboren) Gerrit z.v. P.W. Gille en H. Visser (dorp) (ondertrouwd) Thomas Meijer, 23 jr. (Hofland) en Marretje Floor, 19 jr. (Abcoude Proosdij)

Hertha

Het sportieve aandeel in onze regio kwam voor rekening van de voetbalvereniging "Hertha" uit Vinkeveen, welke op vrijdag 20 augustus 1939 even stil stond bij haar tienjarig bestaan. De feestelijkheden begonnen, zoals dat gebruikelijk was bij katholieke verenigingen, met een H. Mis. Het lange nuchter blijven vóór de H. Communie zal de moeite zeker waard zijn geweest, omdat men na afloop was uitgenodigd om te komen ontbijten in Hotel Buitenlust. Het feestprogramma verhaalt verder dat een tweetal junioren een toneelstukje opvoerden en dat nog voor aanvang van de jaarvergadering die om 11.00 uur aanving, twee jubilarissen H.H. D. van Senten en J. Hottinga gehuldigd werden. Een voetbalvereniging zonder een partijtje voetbal is ondenkbaar. Dat werd 's middags ruimschoots goed gemaakt met een veteranenwedstrijd, die de verslaggever in slechts drie woorden samen wist te vatten... "Boden aardig weerstand". Over de wedstrijd van het vlaggenschip tegen Fortitudo uit Culemborg die eindigde met een 3 - 1 overwinning voor Hertha, werd helemaal met geen woord gerept. Vermoedelijk had dit te maken met de verslaggeving zelve die treffend verwoordde dat naarmate het uur vorderde er aan de stemming niets

VOOR Luxe- en Huishoudelijke Geschenken naar Ph. OJIS - Hofland - Mijdrecht Steeds iets nieuws!	N. A. VAN EYK Gedipl. Dames- en Heerenkapper SPECIAAL ADRES VOOR MODERNE KAPSELS, BRUIDS- EN AVONDKAPSELS Telef. 20 Wilnis
P. W. GILLE ELEC. INSTALLATIE-BUREAU RADIO-CENTRALE MIJDRECHT	Electr. Brood- en Koekbakkerij W. SOHL - MIJDRECHT Wij zijn specialiteit in ROGGEBROOD en FIJN GÉKRUIDE SPECULAAS Neemt proef.

mankeerde. Ik weet welhaast zeker dat de uitbater van Hotel Ruimzicht die avond zeker geen klagen heeft gehad. Een maand later echter stond men weer heel duidelijk met beide benen op de grond, toen men besloot het oog gericht op de komende mobilisatie, alvast een plaatsvervangend interim bestuur te kiezen onder voorzitterschap van G. Nijhuis.

Tijden van schaarste en onzekerheid braken aan, maar men ging niet af zitten wachten. Allerhande oproepen verschenen week na week in de kranten en "De Ronde Veener" bleef daarin zeker niet achter. Zo werden inwoners van Wilnis, Vinkeveen, Waverveen en Mijdrecht opgeroepen zich te melden voor komende bloedtransfusie avonden, die vanuit Mijdrecht gecoördineerd en aangestuurd zouden worden en de E.H.B.O. ging zich vooral richten op propaganda-avonden. Verder viel op dat vaste dienstregelingen van trein en bus met grote regelmaat aangepast werden of zelfs voor goed uitvielen. Een oproep gedaan door het landelijk comité, "Voor Neêrlands Mannen" vond ook gehoor in Mijdrecht bij de echtgenote van dokter C.L. van den Berg. Zij riep vrijwilligsters op om mutsen, shawls, wanten en sokken te breien voor de Nederlandse krijgsmacht. De landelijke respons was echter dermate groot dat de benodigde, gratis af te halen wol maar mondjesmaat verkrijgbaar bleek te zijn. Ingezeten van Wilnis werden in de krant opgeroepen om op zaterdag 30 september hun distributie stamkaart af te komen halen in het voormalige lokaal van de Rijksdistributie. In diezelfde editie werden jongemannen die in 1921 zijn geboren, opgeroepen om zich op woensdag 11 oktober 1939 in te laten schrijven als dienstplichtige voor de lichte 1941.

Ik zou deze editie van "Is er nog nieuws" af willen sluiten met een opmerkelijk citaat;

...Blijkens de in dit nummer voorkomende advertentie, wordt door den Burgemeester het gasverkenning- en ontsmettings personeel bij de luchtbescherming opgeroepen deel te nemen aan de "Neuzenkeuring" op a.s. Donderdag 10 augustus 1939. Wiens reuk het beste is zal een aardige verrassing worden uitgerekte. Ook leden van de plaatselijke E.H.B.O. zijn van harte welkom...

Historische vereniging 25 jaar jong

Door Piet Grundmann

Het begin

Op een "goede" dag in 1984, het was donderdag 20 september, stapten de heren Fred de Wit en Max Cnossen naar notaris Hendriks in Mijdrecht om de Historische Vereniging officieel op te richten. Daaraan was het een en ander vooraf gegaan.

In het jaar 1985 werd in Mijdrecht en Wilnis herdacht dat bisschop Koenraad onder andere een veenland in Midreth aan het kapittel van Sint Jan te Utrecht heeft geschonken. In de oorkonde van 1085 was deze schenking vastgelegd. Een en ander was weer het gevolg van een eerdere schenking die keizer Otto I de Grote in 953 aan onderscheidene bisdommen had gedaan. In 1985 werd daarom het 900-jarig bestaan gevierd en dit leidde tot feestelijkheden die het gehele jaar hebben geduurd. In de aanloop naar die feesten was al enige jaren eerder een begin gemaakt met de organisatie. In Vinkeveen en Waverveen werden geen feestelijkheden georganiseerd omdat het kapittel van Sint Jan zich niet uitstreckte over die dorpen. Waverveen, Botshol en Ruige Wilnis, behoorden tot Sint Marie, Achterbos (Proosdij/Aesdom) tot Sint Pieter en Vinkeveen, Demmerik en Oudhuizen tot Oudmunster (Sint Salvator).

Tijdens de voorbereidingen werd al snel de behoefte aan een historische organisatie gevoeld. Historisch onderzoek was nooit gestructureerd gebeurd, hoewel incidenteel zeker wel het een en ander was gepubliceerd zowel in boekvorm als in de plaatselijke media. Namen die naar voren komen zijn o.a. Piet Gille en Fred de Wit in Mijdrecht, Piet Koster in Vinkeveen, Arie Bloed in Waverveen en Herman van Soest in Wilnis.

In 1984 verschijnt in de regionale pers de volgende oproep tot de bevolking:

"Burgemeester Haitsma ziet initiatieven om tot oprichting van een historische vereniging te komen, het liefst vanuit de bevolking genomen. "Wij kunnen als gemeente (aldus de burgemeester) ook wel iets dergelijks oprichten maar het lijkt mij niet goed om zo iets van bovenaf op te leggen. Het is veel leuker om inwoners van Mijdrecht initiatieven te laten ontplooiën. Ik denk dat er wel degelijk belangstelling voor bestaat."

De oproep is niet aan dovemansoren gedaan. Tijdens de eerste vergadering op 29 mei 1984 verschenen twaalf belangstellenden, die het er over eens waren dat het oprichten van een historische vereniging noodzakelijk was. Er werd een voorlopig bestuur gevormd, bestaande uit mevrouw M. Jacobs-de Ligter en de eerder genoemde heren Cnossen en de Wit, dat de oprichting vorm moest geven door statuten te ontwerpen en de volgende vergaderingen bijeen te roepen.

Allereerst dacht men aan een Mijdrechtse vereniging maar al snel kwam men tot de conclusie dat dit een te enge opzet was. Gezien de verwevenheid van de gezamenlijke historie werd gekozen voor een werkgebied dat zich moest uitstrekken over de drie gemeenten in de Ronde Venen.

Het eerste bestuur

Op vrijdag 21 september 1984 werd een ledenvergadering belegd en werd een bestuur gevormd. De toenmalige Mijdrechtse wethouder Jan Brugmans bleek bereid het voorzitterschap op zich te nemen met Max Cnossen als vicevoorzitter. Elders in deze editie is een interview opgenomen dat Piet van Buul met Jan Brugmans heeft gehad. Aangezien in het bestuur louter inwoners van Mijdrecht zitting hadden genomen zou Cnossen het bestuur verlaten zodra er een bestuurslid uit Vinkeveen of Wilnis zou aantreden wat in 1989 het geval was. Voorts werd het bestuur gecompleteerd met Marga Jacobs als secretaris en Adriaan Stam als penningmeester. Daarnaast was Brugmans voorzitter van de "Commissie 900 Jaar Mijdrecht 1085-1985". Een half jaar later werd Theo de Schrijver aan het bestuur toegevoegd en hij belastte zich met de documentatie en de opzet van een bibliotheek.

De start van de vereniging was niet eenvoudig; alles moest nog worden geregeld. Zo werd als eerste de contributie vastgesteld op f 15,- per jaar (€ 6,80). Daarnaast werd gediscussieerd over het uitgeven van een verenigingsblad. Zonder dat nog maar één editie was verschenen werd de naam vastgesteld op "De Proostkoerier". Bovendien werd een redactie samengesteld en werden diverse werkgroepen gevormd. De voornaamste taak van het bestuur was het werven van meer leden want ondanks de enthousiaste start bleef het ledental de eerste jaren aanmerkelijk beneden de honderd (zie diagram bij leden en ledenadministratie).

STATUTENWIJZIGING

Heden de vijftiende december -----
negentienhonderdvijfennegentig, verschenen voor mij, Mr --
Pieter Hendriks, notaris ter standplaats gemeente De Ronde
Venen: -----

1. de heer Pieter Catharinus Grundmann, zonder beroep, ---
wonende 3648 CJ Wilnis, Herenweg 38, geboren te Woerden
op twaalf oktober negentienhonderddrieëndertig, -----
paspoortnummer C997515, gehuwd; -----
2. de heer Pieter Adrianus van Golen, zonder beroep, ----
wonende 3645 DE Vinkeveen, Herenweg 23, geboren te ---
Vinkeveen en Waverveen op elf augustus negentien-
honderdzevenendertig, identiteitskaartnummer T03780944,
gehuwd; -----
3. mevrouw Berendina Burgers, administratrice, wonende ---
3648 BG Wilnis, Burgemeester Padmoosweg 38, geboren te -
Amsterdam op zestien mei negentienhonderdzevenen-
veertig, paspoortnummer X987016, gehuwd met de heer ---
van Tol; -----

ten deze handelend onderscheidenlijk als voorzitter, ----
secretaris en penningmeester van de te Mijdrecht -----
gevestigde vereniging Historische Vereniging "De -----
Proostdijlanden", hierna te noemen: de vereniging, en als
zodanig de vereniging ten deze rechtsgeldig -----
vertegenwoordigende zulks ter uitvoering van het besluit -
van de algemene ledenvergadering, genomen in haar -----
vergadering van zes november negentienhonderdvijfen-
negentig met inachtneming van het bepaalde in artikel 22 -
van de statuten der vereniging, waarvan blijkt uit een aan

*Ontwerp notariële akte tot wijziging van de statuten van
15 december 1995. In de definitieve akte is de verenigingsnaam
goed gespeld, namelijk "De Proostdijlanden".*

De statuten

De statuten werden ontworpen in nauwe samenwer-
king met notaris Hendriks te Mijdrecht en voorgelegd
aan de oprichtingsvergadering op 24 augustus 1984,
waarin 21 belangstellenden (aspirant leden die zich
ook als lid opgaven) aanwezig waren. De officiële
stichting van de vereniging werd met algemene stem-
men aangenomen en op 20 september 1984 notarieel
vastgelegd.

De doelstelling van de vereniging is in de statuten als
volgt verwoord:

"De vereniging stelt zich ten doel belangstelling te
wekken voor de geschiedenis van De Ronde
"Venen en een stimulerend aandeel te leveren in de
ontwikkeling van de regionale en plaatselijke "geschie-
denis in de ruimste zin".

De naam die gekozen werd, Historische Vereniging
"De Proostdijlanden", gaf weer dat alle dorpen en
buurtschappen tot de vereniging behoorden. Deze
naam werd vastgelegd in de statuten van de vereni-
ging. Al snel werd besloten de niet historische en dus
onjuiste "t" in de naam Proostdijlanden onofficieel te
laten vervallen en de naam bij een latere statutenwijzi-
ging te veranderen.

Deze wijziging werd doorgevoerd in 1995. Door
ingrijpende wijzigingen in het Burgerlijk Wetboek
betreffende verenigingen en stichtingen was wijziging
noodzakelijk geworden om de rechtspersoonlijkheid te
behouden. De "t" verdween alsnog uit de naam.

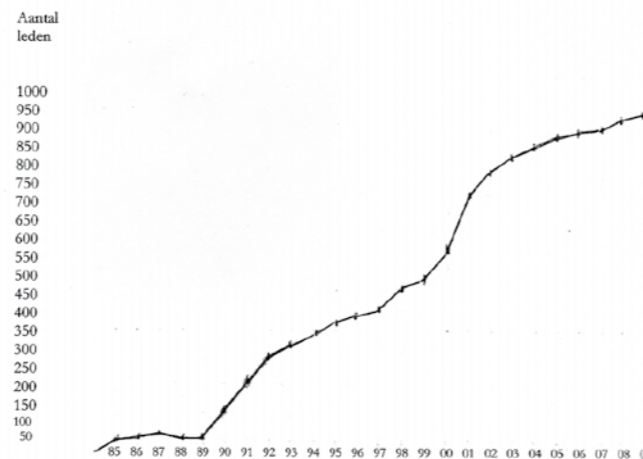
Leden en ledenadministratie

De vereniging startte dus met 21 leden en gedurende

het eerste jaar van het bestaan breidde zich dat uit tot
een aantal van 38 aan het eind van 1985. Het ledental
liep op tot 75 in 1987 maar toen kwam er de klad in
want eind 1989 waren er nog 60. Het ledental staat of
valt met de kwaliteit van het kwartaalblad en dat hield
in de eerste jaren, ondanks de inspanningen van velen,
niet over. Aan ledenwerving was in die tijd niet veel
gedaan. De leden die erbij kwamen werden ingeschre-
ven als gevolg van een aantal opgravingen in de kom
van Mijdrecht (zie verder bij archeologie).

Het verloop van het aantal leden in de vijftienvintig
jaar is aangegeven in onderstaand grafiekje. Gedurende
al die jaren is er slechts in de beginjaren ledenverlies
geleden. Tussen 1986 en 1987 nam het aantal leden
zelfs met 20 af. Dit was in feite geen verlies maar het
terugdraaien van dubbeltellingen. Na 1989 nam het
aantal explosief toe van 60 in 1989 tot 275 in 1992.
Daarna is er een gestage groei van ruim 300 leden. In
2000 zijn er 565 leden en dit stijgt spectaculair in 2001
tot 725 en in 2002 tot 800. Daarna vlakt de groei weer
af en worden er tot 2009 gemiddeld 20 nieuwe leden
per jaar ingeschreven. Momenteel bedraagt het leden-
tal 951. Het doel is om in het jubileumjaar het 1000e
lid in te schrijven.

Overzicht van het aantal betalende leden vanaf 1985:

Vanaf 1990 ging de vereniging zich steeds meer ma-
nifesteren op braderieën, nieuwjaarsrecepties e.d. in
de gemeente De Ronde Venen. Tevens ging de kwa-
liteit van De Proostkoerier steeds meer vooruit en het
blad werd een goed wervingsmiddel. Ook het direct
aanspreken van belangstellenden was en is een goede
methode om meer leden te winnen. De contributie voor
de vereniging bleek geen enkel bezwaar want tot 1990
was dit f 15,- In 1990 werd ze verhoogd tot f 20,-
en een jaar later in 1991 tot f 25,- en ten slotte in 1994
tot f 30,-. Bij de invoering van de nieuwe munteen-
heid werd het € 15,-. Het typische feit deed zich voor
dat juist na een contributieverhoging een behoorlijke
uitbreiding van het ledental plaats vond.

*De voorzitter showt de uitgaven aan de nieuwe burgemeester
Marianne Burgman en aan wethouder Jan van Breukelen*

De ledenadministratie werd voorshands gevoerd door
de penningmeester maar bij de sterke ledenwinst was
het niet goed om dit in één hand te houden. Adriaan
Stam heeft het in eerste instantie gedaan en dat werd
overgenomen door zijn opvolgster Dinie van Tol. Maar
bij het aantreden van Nico van Beek in 1993 als be-
stuurslid nam hij de ledenadministratie op zich. Tevens
verzorgde hij de distributie van het kwartaalblad over
de bezorgers en ook de verzending naar de postabon-
nees behoorde tot zijn taak. Om echter steeds over
een juiste ledenlijst te kunnen beschikken hield Dinie
van Tol een schaduwlijst aan die zij telkens met elkaar
vergeleken, dit om dubbeltellingen uit te sluiten wat in
het verleden wel was voorgekomen.

Nico van Beek werd in 2003 opgevolgd door Chris
Remmelenkamp. Met veel ijver en inzet worden door
hem elk kwartaal de edities van De Proostdijkoerier
over de 21 bezorgers verdeeld en bij hen thuis afgele-
verd. Zij bezorgen momenteel 793 exemplaren binnen
De Ronde Venen. Daarnaast gaan er 150 stuks met de
Nederlandse post mee en voorts gaan er 2 naar Ame-
rika, 3 naar Duitsland, 1 naar België en 1 naar Zuid-
Afrika. Hulde voor deze grote groep vrijwilligers.

De Proostkoerier/De Proostdijkoerier

Het paradepaardje van de vereniging en het meest voor
de handliggende wervingsmiddel was en is nog steeds
de Proostdijkoerier, zoals dit blad sinds 1998 heet.
De naam werd gewijzigd omdat er misverstand was
ontstaan over de inhoud van het kwartaalblad. In een
gesprek dat de toenmalige voorzitter in 1997 had met
een buitenstaander en goede kennis, die hem vertelde
dat hij artikeltjes schreef voor De Proostkoerier, vroeg
de goede man verwonderd welke banden hij met de
Horeca had. Hij heeft hem natuurlijk uit de droom
geholpen.

Sinds het verschijnen van de eerste editie in 1985 is
doorlopend getracht verbeteringen aan te brengen. In

het begin werden de artikelen in
de eindvorm aangeleverd en
gekopieerd. De losse bladen
werden aan elkaar geniet en zo
verspreid. Eén keer per kwartaal
werd op de dinsdagavond in het
Prinsenhuis de Proostkoerier in
elkaar gezet, waaraan alle aanwe-
zigen meededen.

Gedurende een zestal jaren gebeurde het kopiëren
door welwillende medewerking van de gemeente
Mijdrecht en later ook nog door de gemeente De
Ronde Venen. In de loop der tijd werd het aantal
leden zo groot, dat voor een andere oplossing moest
worden gezorgd en naar een drukker werd uitgezien,
die voor een redelijke prijs de teksten kon vermenig-
vuldigen. Die werd gevonden in Nieuwendam bij een
zoon van de eindredacteur Leo Claassen (zie ook hier-
na samenstelling redactie en auteurs). Leo was sinds
1987 ook bestuurlid. In eerste instantie was dit een
goede oplossing maar de eindredacteur moest steeds
naar Amsterdam/Nieuwendam reizen voor overleg
en dat was niet eenvoudig. Ook de overschakeling op
de computer bracht problemen met zich mede, zodat
werd gezocht naar een andere drukker. Sinds 1995
wordt het drukwerk tot volle tevredenheid verzorgd
door Drukkerij Avanti Wilnis.

De Proostkoerier is vanaf het begin uitgegeven in het
formaat A4 met uitzondering van het jaar 1989 toen
geëxperimenteerd werd met formaat A5. Dit bleek
geen succes te zijn en dus is het A4-formaat weer
teruggekeerd en gebruikelijk gebleven.

Naast de reguliere kwartaaluitgaven zijn er ook een
aantal specials uitgegeven die als bijlage van het blad
de leden hebben bereikt. De drie bijlagen van Adriaan
Turkenburg zijn elders al vermeld. Later is een extra
editie verschenen over de historie van de Rabobank
c.a. Joop Frankenhuisen schreef een extra exemplaar
over de armenzorg en niet te vergeten de laatste spe-
cial over de brandweergeschiedenis.

Niet alleen dat veel vrijwilligers hebben meegewerkt
aan de totstandkoming van het blad ook bij de be-
zorging is veel vrije tijd ingezet. De eerste bezorger
was Max Cnossen die op de fiets alle adressen in De
Ronde Venen voorzag van een exemplaar, maar later
werden vele leden ingeschakeld.

Een groot werk is ook geweest het scannen van de
uitgaven van De Proostkoerier. De jaargangen 1985
tot en met 1997 zijn door Johan Klijn gedigitaliseerd
en zijn nu voor een ieder ter inzage op de website van
de vereniging.

Redactie en auteurs

Redactie

De redactie en de eindredacteur dragen een grote verantwoordelijkheid. Zij moeten zorgen dat elk kwartaal weer op tijd een leesbaar blad verschijnt en dat is geen sinecure. Niet dat er alleen voor het afdrucken moest worden gezorgd, maar ook moest er voldoende kopij beschikbaar zijn. Dit laatste is doorlopend een probleem geweest. Na het plotseling overlijden van Leo Claassen in maart 1993 ontstond een vacuüm met als gevolg dat het blad het eerste kwartaal niet heeft kunnen verschijnen en in het tweede kwartaal moest er genoeg worden genomen met een nooduitgave.

In juli van dat jaar werd Hans Toll uit Vinkeveen bereid gevonden de eindredactie en de nieuwe opzet van het verenigingsorgaan voor zijn rekening te nemen. Voor het eerst werd gebruik gemaakt van een computer. Samen met zijn schoonzoon heeft hij van 1993 tot 2001 mede zorg gedragen voor een zich steeds verbeterend blad. Door hem is gedurende zoveel jaren zeer veel goed werk verricht en mede daardoor werd De Proostkoerier/De Proosdijkoerier het gezicht van de vereniging.

Joop Frankenhuizen is Hans opgevolgd in 2001 en hij heeft de verbetering en de uitstraling van het blad steeds meer vorm gegeven. Met zijn gedrevenheid en inventiviteit kon het blad uitgroeien tot de voornaamste cultuurhistorische uiting in de gemeente De Ronde Venen. Ook van buiten de vereniging wordt het blad alom geprezen zowel om de inhoud als om zijn verschijningsvorm. De vereniging is de beide eindredacteurs veel dank verschuldigd!

Overigens moet worden gesteld dat De Proosdijkoerier in vijftig jaren een volwassen blad is geworden dat wordt gewaardeerd en waarnaar elk kwartaal wordt uitgezien. Zelfs geëmigreerde oud-inwoners overal ter wereld zien telkens uit naar de volgende editie.

Naast de eindredacteurs was er in de eerste jaren geen vaste redactie. Bij het aantreden in het bestuur van Leo Claassen in 1988 hebben Theo de Schrijver en Fred de Wit met hem een redactie gevormd. Dit is zo gebleven tot Hans Toll en Ton Hagen zich ook met dit werk gingen bemoeien. Enige tijd later trad ook Jan Rouwenhorst tot de redactie toe. De samenstelling is na het vertrek van Hans Toll en de toevoeging van Joop Frankenhuizen vrijwel het zelfde gebleven tot medio 2008.

Sinds 2008 is de eindredactie in handen van John Driedonks en de opmaak wordt verzorgd door Sandra Loogman. Met Marjan Sterenberg, Jan Rouwenhorst en Piet Grundmann wordt thans een verdere moderni-

sering van het blad doorgevoerd.

Auteurs

Velen hebben in de afgelopen vijftig jaren kopij geleverd voor ons blad. Het is vrijwel onmogelijk om allen die ooit een bijdrage hebben geleverd bij naam te noemen, maar een aantal speciaal vermelden is in dit kader toch wel noodzakelijk.

Een vaste schrijver en onderzoeker vanaf het begin is Fred de Wit. Hij heeft vanaf 1986 voor het blad geschreven en geeft daaraan nog steeds historische invulling. Fred is een veelschrijver, zelfs zo dat hij zelf zegt dat het geen "Fred de Wit blad" mag worden. Ook Leo Claassen heeft tot aan zijn overlijden veel bijgedragen aan onderzoek en publicaties. Een groot aandeel vanaf het begin is geleverd door Adriaan Turkenburg. Zijn drie artikelen over de Tweede Wereldoorlog in Vinkeveen zijn in bijlage verschenen in 1992 en 1993. Verwezen wordt naar wat is vermeld bij de "Stichting Proosdij Publicaties".

Joop Frankenhuizen heeft zich na zijn aantreden in 1998 ook verder ontwikkeld als schrijver en onderzoeker. Dat deed hij bovendien naast zijn functie als eindredacteur en vormgever.

Een regelmatige auteur is steeds drs. Jan Rouwenhorst geweest. Jan heeft vanuit zijn beroep als leraar geschiedenis ook een grote professionele bijdrage geleverd aan de ontwikkeling van het verenigingsblad.

Deze schrijvers werden als vaste auteurs beschouwd, omdat zij in elk verschijningsjaar verscheidene artikelen hebben geleverd. De incidentele schrijvers kunnen niet allen worden genoemd doch een aantal kan niet worden verzwegen. Het zijn o.a. geweest Dinie van Tol en Hein Röling over genealogie, Marian Sterenberg met actuele zaken, Piet Koster over Vinkeveen en Waverveen, Peter van Golen over waterschapsaangelegenheden, Hans Toll over de 13e penning, Johan Klijn over kerkelijke aangelegenheden, Fons Compier over mensen in de 20e eeuw, Stef Veerhuis over allerlei aangelegenheden uit de 19e en 20e eeuw, Piet Grundmann met o.a. de artikelen bij de voorplaat, enzovoorts. Overigens hebben zij ook over andere onderwerpen dan nu vermeld hun bijdrage geleverd. Er zijn meer auteurs geweest die met teksten hebben bijgedragen aan ons blad maar zij kunnen in dit verband niet allemaal worden genoemd. De werkzaamheden van de niet genoemde schrijvers zijn eveneens van groot belang geweest en dat wordt hoog geschat.

Stichting Proosdij Publicaties (S.P.P.)

Nauw aan de vereniging verbonden is de Stichting Proosdij Publicaties. In de loop der jaren werd het duidelijk dat de vereniging niet kon volstaan met alleen het uitgeven van een kwartaalblad. Er kwamen

onderwerpen aan de orde die een veel grotere uitgave behoeften. De vereniging had in haar bibliotheek een in slechts kleine kring uitgegeven geschiedenis van de R.K. Parochie van de Heilige Johannes de Doper. Pater C. Verwoerd c.m., oud inwoner van Wilnis, had in de 1976 dit boekwerkje het licht doen zien. Dit gestencilde boekje was echter nooit in de handel gekomen zodat slechts een beperkt aantal ingewijden hierover kon beschikken. De hoge kwaliteit stond niet in verhouding tot de vorm waarin het was uitgegeven.

De trots van de vereniging. Joop Frankenhuizen, Piet Grundmann en Dick van Wees (auteur) met het eerste boek van de SPP.

De eerste aanzet werd gegeven in een gesprek tussen de verenigingsvoorzitter en pastoor Van de Vegt. Het bestuur was van oordeel dat dit werk alsnog moest verschijnen en er werd in 1996 besloten tot publicatie over te gaan.

Aan het uitgeven van boeken zijn echter grote financiële risico's verbonden. Om een en ander los te koppelen van de vereniging, vooral financieel, werd besloten om een stichting in het leven te roepen die uitgaven moest gaan verzorgen zowel redactioneel, als technisch en financieel. Op 7 februari 1997 werd ten overstaan van notaris Forsthövel de akte verleden waarin de statuten van de Stichting Proosdij Publicaties werden vastgelegd. Hierdoor kreeg de stichting rechtspersoonlijkheid en kon zij onafhankelijk van de vereniging handelen maar ook de verantwoordelijkheid dragen.

De nauwe band met de vereniging bleek uit het feit dat het bestuur statutair werd gevormd door de bestuursleden van de Historische Vereniging. Het eerste bestuur bestond uit Piet Grundmann, voorzitter; Peter van Golen, secretaris; Dinie van Tol, penningmeester; Hein Röling, vicevoorzitter; Riet Pietersen 2e secretaris; Nico van Beek, 2e penningmeester; en de leden Ton Hagen en Hans Toll. Kort hierop hebben Dinie van Tol en Nico van Beek hun functies geruild.

Er lagen een tweetal onderwerpen gereed voor uitwerking voor de uitgave van boekwerken n.l. de eerder genoemde geschiedenis van de R.K.

Parochie Mijdrecht/Wilnis van pater Verwoerd c.m. en de geschiedenis van de Tweede Wereldoorlog in Vinkeveen van Adriaan Turkenburg.

Twee Parochies verenigd in Driehuis

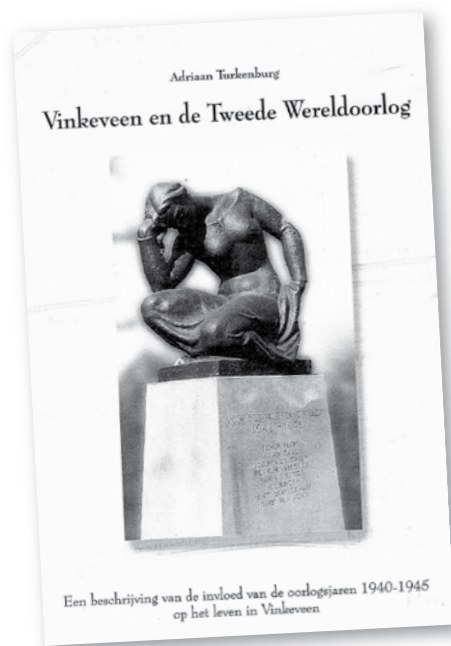
Het "manuscript" van pater Verwoerd is met toestemming van zijn nabestaanden als basis gebruikt voor het in het jaar 2000 uitgegeven boek. Buiten het boekje van Verwoerd waren er nog vele onderwerpen in de geschiedenis van de parochie die moesten worden toegelicht, beschreven en uitgebreid onderzocht. De werkgroep bestond uit Jan Akkermans, Joop Frankenhuizen, Johan Klijn, pater De Klerk, Jan Rouwenhorst, Bep Vermolen en Fred de Wit. Hierbij kreeg de werkgroep de volledige medewerking van de pastoor en het parochiebestuur evenals de beschikking over het kerkelijk archief. Dat werd vanuit het Rijksarchief Utrecht, waar het eerder gedeponerd was, overgedragen aan het gemeentearchief van De Ronde Venen. Akkermans en De Wit hebben de fondsenwerving voor hun rekening genomen

Als auteur werd de historicus drs. Dick van Wees te Aalsmeer aangezocht. Van Wees was een gepensioneerd leraar geschiedenis bij het Alkwin Kollege in Uithoorn en had op historisch terrein al eerder gepubliceerd; een ervaren man dus. Van Wees heeft het werk voltooid, met uitzondering van de periode 1960 - 2000, die door Jan Rouwenhorst is geschreven. Dankzij de vele sponsors kon dit zeer fraaie boekwerk voor een aanvaardbare prijs worden aangeboden. Met Pasen 2000 kon het eerste exemplaar in Gerardus Majella in Driehuis aan pastoor Van de Vegt worden aangeboden. De uitgave werd een succes want de eerste 1200 exemplaren waren snel uitverkocht, zodat kort daarna een tweede druk verscheen van 500 exemplaren. Thans is de gehele oplage uitverkocht en zo kon dit eerste project van de stichting ook financieel gunstig worden afgesloten.

Vinkeveen en de Tweede Wereldoorlog

Adriaan Turkenburg was als inwoner van Vinkeveen in zijn jonge jaren getuige van wat in het dorp tussen 1940 en 1945 is voorgevallen. Dit heeft hem jaren beziggehouden en hij heeft in die tijd allerlei informatie verzameld. Inmiddels was in 1984 de Historische Vereniging opgericht en is hij begonnen zijn gegevens op schrift te stellen. Hij is hierbij zeer zorgvuldig en op integere wijze te werk gegaan. Hij heeft getracht zo objectief mogelijk deze tijd, die voor Vinkeveen pijnlijke trekken had, op papier te zetten en hij is daarin volledig geslaagd.

Een integer verhaal van Adriaan Turkenburg

was hier voor het aangewezen orgaan en het bestuur heeft een en ander opgepakt. In nauw contact met de auteur heeft Henk Strubbe namens het bestuur veel met Turkenburg overlegd, waarbij Hans Toll en Nico van Beek ook voor hulp aan Adriaan hebben gezorgd. De voorbereidingen hebben een aantal jaren geduurd en eerst in 2004 kon het boek worden gepubliceerd. Het eerste exemplaar werd aan de auteur aangeboden in zijn geboortehuis, het huidige restaurant "De Eetkamer van Vinkeveen" aan de Vinkenkade. Kort na het uitkomen van het boek is Adriaan helaas overleden. De uitgave was zulk een doorslaggevend succes dat een tweede druk noodzakelijk bleek. In totaal werden 800 exemplaren aan de man gebracht. Ook dit boek is niet meer voorradig.

Anders nog iets

Het idee ontstond ter gelegenheid van het vijftigjarig bestaan van de Ondernemers Vereniging Mijdrecht. De vraag kwam naar voren welke ondernemers vijftig jaar eerder in De Ronde Venen hun bedrijf voerden. Veel inwoners van oudere leeftijd hadden de vroege jaren vijftig nog meegemaakt. De Historische Vereniging riep de inwoners op om herinneringen op papier te zetten en eventueel oude foto's beschikbaar te stellen. Dit had een positief effect, want veel mensen bleken enthousiast en werkten met veel plezier mee. Veel werk werd verzet met het schrijven en redigeren van verhalen. Foto's en prenten werden gescand en teruggegeven aan de eigenaren. De bestuursleden Gerrit Meulstee, Ton Hagen, Ed Swaab en Henk Strubbe hebben hand- en spandiensten verleend. De eindredactie was in handen van Bert van Solinge en Dinie van Tol, die ook de opmaak heeft verzorgd. Dit historische en ook nostalgische boek heeft een goed onthaal gekregen in de gemeente. De oplage van 1000

Zijn werk is in eerste instantie in het begin van de jaren negentig in een drietal bijlagen van De Proostkoerier gepubliceerd. De verspreiding was echter zo klein en Turkenburg had nog veel aanvullende gegevens verzameld, dat gedacht werd aan publicatie door middel van een boekwerk. De Stichting

exemplaren bleek al snel te weinig, zodat werd besloten een tweede druk van nogmaals 1000 stuks uit te geven. Thans zijn nog enige exemplaren te koop.

Dvd-box met oude film- en fotobeelden

Oude films en foto's, maar ook video's van latere datum, zijn voor de inwoners behoorlijk interessant en er zijn er gelukkig nog vele in omloop. Telkens vroegen diverse leden om filmavonden te organiseren met oude beelden. Dit is ook verscheidene keren gebeurd. In Wilnis verwachtte men destijds 50 belangstellenden maar het werden er 400. Ter gelegenheid van het vijftigjarig jubileum van de vereniging is door Ed Swaab het initiatief genomen om op te roepen oude beelden te melden om wat beschikbaar kwam op dvd te laten zetten. Uiteindelijk bleek er zoveel beeldmateriaal aanwezig te zijn dat drie discs konden worden vol gemaakt. Dit heeft in totaal vijf en een half uur beeld opgeleverd. Hieraan is lang gewerkt omdat bij bijna alle films en foto's geen commentaar beschikbaar was. Er is toen een beroep gedaan op kenners uit de dorpen om bij de beelden commentaar te leveren. Nico van Eijk, Henk Gille, Floor Groenedijk, Piet Koster, Herman van Soest, Antoon Verhaar, Cock Willers en nog vele anderen hebben hun kennis geleverd. Ben Hofkamp heeft de beelden en de teksten op dvd gezet. Aan Rabobank Veenstroom is veel dank verschuldigd voor haar materiële en financiële inzet

Vijftig jaar bestuurders

Veel leden hebben zich ingezet voor de vereniging en dit heeft geresulteerd in een aanmerkelijk aantal bestuursleden. De één was wat langer in dienst dan de ander; een aantal zelfs heel erg lang. Ook waren er die afhaakten en later toch weer terugkwamen, de zogenaamde "come back kids". Hierna een overzicht van alle bestuursleden die zich na de oprichting voor de vereniging hebben ingezet en daaraan hun beste krachten hebben gegeven

Naam	Bestuursfunctie	Zittingstermijn
Jan Brugmans	voorzitter	1984 - 1987
Marga Jacobs-de Ligter	secretaris	1984 - 1986
Adriaan Stam	penningmeester	1984 - 1990
Max Cnossen	vicevoorzitter	1984 - 1989
Theo de Schrijver	documentatie/-bibliotheek	1987 - 1992
Cor Jacobs	secretaris	1987
Leo Claassen	vicevoorzitter a.i./Proostkoerier	1988 - 1992 †
Piet Grundmann	voorzitter	1989 - 1993
Dinie van Tol-Burgers	secretaris a.i./penningmeester	1990 - 2008
Wilma Raadsveld-Pronk	archeologie	1990 - 1992

Peter van Golen	secretaris	1992 - 1997 en 2005 - heden
Nico van Beek	ledenadministratie	1993 - 2002
Ton Hagen	archief/bibliotheek	1993 - 2007
Hein Röling	genealogie	1993 - 2000
Mart Kroon	veenmuseum	1993 - 1995
Hans Toll	Proostkoerier/-Proostdijkoerier	1994 - 2000
Riet Pietersen-Mourits	activiteiten	1994 - 2002
Henk Strubbe	secretaris	1997 - 2004
Wim van den Bosch	archeologie	1997 - 2000
Gerrit Meulstee	documentatie/foto's	2001 - 2003 †
Ed Swaab	P.R. /vicevoorzitter	2001 - heden
Bert van Solinge	archeologie	2001 - 2007
Cor Westerdijk	penningmeester	2003 - 2005
Jaap Meulstee	voorzitter	2003 - 2005 en 2008 - heden
Wiesje Dijkxhoorn	activiteiten en monumenten	2004 - heden
Jan van Loo	voorzitter	2006 - 2007
Arjen Schuil	penningmeester	2007 - heden
John Driedonks	eindred. De Proostdijkoerier	2008 - heden
Dick Koeleman	algemeen adjunct	2008 - heden

Twee van onze bestuursleden zijn tijdens hun zittingsperiode helaas overleden. Leo Claassen in 1992 en Gerrit Meulstee in 2003. Ook een aantal oud-bestuurders is niet meer onder ons, n.l. Max Cnossen † 1990, Nico van Beek † 2004, Hein Röling † 2001, Hans Toll † 2007, Mart Kroon † 2008 en Theo de Schrijver † 2009.

De functie-omschrijvingen van de diverse leden is niet uitputtend want er zijn door hen nog vele andere werkzaamheden verricht buiten hun directe taken om. Er zijn tentoonstellingen gehouden, cursussen georganiseerd, het museum beheerd en nog meer zaken die niet zijn omschreven. Zo heeft Dinie van Tol zich al die jaren (18 jaar) ook bezig gehouden met genealogie. Deze tak van historie bedrijven is door meer bestuursleden uitgeoefend want voor velen is dit het begin geweest van de belangstelling voor andere onderdelen van de geschiedenis.

Veenmuseum "Op Hoop van Zegen"

Het museum was opgericht en werd in stand gehouden door Henk Börger. Een geweldig initiatief dat hoofdzakelijk de veenderij in Vinkeveen tot onderwerp had. Bovendien was een veensteekmachine bij het museum te bezichtigen. Deze machine droeg de oorspronkelijke naam van "Op Hoop van Zegen" en werd door de grote inzet van Börger gerestaureerd. Daarvoor werd een afzonderlijk dok gebouwd om zodoende deze laatste nog werkende machine goed te kunnen onderhouden en voor het nageslacht te bewaren. Vele generaties Vin-

keveners hebben in het zweet hunns aanschijs hun karige brood in de veenderij verdiend.

De heer Börger kwam na een langdurige ziekte te overlijden. Een grote zorg voor hem was het behoud van het museum en kort voor zijn dood heeft hij zijn zorg nog uitgesproken tegenover de burgemeester van De Ronde Venen, de heer Boogaard. Na het overlijden van Börger benaderde Boogaard de voorzitter met de vraag of de Historische Vereniging iets kon doen voor het behoud en het toegankelijk houden van het museum. De nabestaanden waren niet in staat om naast hun drukke werkzaamheden op de Jachthaven Börger ook in de zomerse vakantie tijd vrij te maken om het museum te beheren en open te houden.

Een geluk voor de vereniging was dat juist in die tijd Peter van Golen als eerste Vinkeveener tot het bestuur was toegetreden. Door hem werden goede contacten gelegd met de familie Börger en met de overige leden van het museumbestuur. Na een aantal besprekingen tussen het bestuur van de vereniging en dat van de stichting werd besloten het beheer en de toegankelijkheid voor het publiek voorlopig in handen te geven van de Historische Vereniging. Om over en weer goed over de zaken te kunnen communiceren nam het bestuurslid van de stichting, Mart Kroon, ook zitting in het bestuur van de vereniging.

Op 17 april 1993 werd het Veenmuseum heropend en konden er 1100 bezoekers welkom worden geheten. In eerste instantie werd het beheer overgenomen door de vereniging maar met gebruikmaking van de al aanwezige vrijwilligers. Het korps suppoosten kon worden uitgebreid zodat een openstelling voor het publiek op twee dagen per week kon worden verwezenlijkt. Grotere groepen zoals schoolklassen werden afzonderlijk ontvangen en rondgeleid.

Op 16 oktober 1995 werd een voorlopig bestuur gevormd dat zich bezig ging houden met het opstellen van de statuten voor een museum nieuwe stijl. Kort daarop werd stichtingsakte verleden zodat het museum zonder inmenging van de vereniging zelfstandig kon gaan draaien. Peter van Golen had zich zodanig ingezet voor het museum dat hij het secretariaat van de stichting op zich nam en bedankte als secretaris van de vereniging. Als zodanig werd hij opgevolgd door Henk Strubbe.

Bibliotheek en documentatie

Al vanaf de start van de vereniging was het de bedoeling dat zoveel mogelijk zaken zouden worden vastgelegd. Dit kon door het verzamelen van historische

bronnen. Toen in 1987 een lokaal in het Prinsenhuis beschikbaar kwam, kon worden gestart met het opzetten van een bibliotheek. Over het algemeen waren dit krijgertjes, want voor het aankopen van boeken was geen geld beschikbaar. De animator van een en ander was Theo de Schrijver. Hij stelde een catalogus samen en op vragen naar boekwerken kon hij altijd antwoord geven. Tot aan de verhuizing naar het gemeentearchief in 1992 was Theo de drijvende kracht. Indien hij een boekwerk niet kon krijgen, kopieerde hij het en zodoende zijn vele boekwerken, die niet meer in de handel waren, in kopie in de verzameling opgenomen. Theo had nog andere kwaliteiten; zo was hij de ontwerper van het verenigingslogo dat tot nu toe is gebruikt.

Zodra er in de loop der tijd weer publicaties betrekking hebbend op De Ronde Venen verschenen, werden deze aangekocht. Meestal betrof het echter een schenking van één van de leden zodat er nooit veel geld is omgegaan in de bibliotheek. Na de oprichting van het gemeentearchief in 1994 met Ton Hagen als echte vakbekwame archivaris werd de belangrijk geworden historische bibliotheek opgenomen in de archiefkluis van de gemeente. De bibliotheek is een behoorlijke aanvulling op de historische gemeente bibliotheek.

Een aansprekende verzameling werd gekopieerd op het Rijksarchief in Utrecht. Er was grote vraag naar de gegevens uit het eerste kadaster uit 1832. Om daarin te voorzien hebben Gerard van Zanten, Hendrik Boersma, Fred de Wit en Piet Grundmann zowel het kaartmateriaal als ook de beschrijvingen van de eigendommen overgenomen. Gerard heeft alles netjes in houten koffertjes opgeborgen. Velen hebben van dit werk jarenlang profijt gehad.

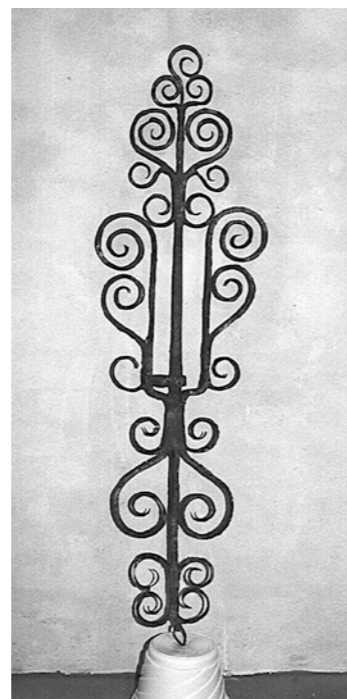
Naast de bibliotheek werd er in het Prinsenhuis gewerkt aan het verzamelen en opplakken van krantenknipsels. Het was gebleken dat er in het verleden weinig plaatselijk verschijnende kranten bewaard zijn gebleven. Het was dus de bedoeling om over elk jaar een verzameling krantenknipsel aan te leggen die konden worden bewaard. Daarmee belastten zich Jan Merks, Petra Dolstra, Dinie van Tol en ook Theo de Schrijver heeft hiermee veel werk verzet. Niet alleen artikelen werden uitgeknipt maar ook aansprekende advertenties. Zo knipte Cor van der Waaij uit Wilnis als thuiswerker sportaangelegenheden uit.. Dit was in de eerste jaren van de vereniging noodzakelijk. Na 1989 was de noodzaak niet meer zo groot omdat de nieuw ontstane gemeente De Ronde Venen zich daarmee ging belasten. Na de verhuizing naar het gemeentearchief is de knipseldienst beëindigd.

De werkgroep documentatie heeft ook een begin ge-

maakt met de eigen website van de vereniging. Johan Klijn heeft zich hiermede belast in samenwerking met Ton Hagen.

Archeologie

In de eerste jaren van het bestaan van de vereniging werd letterlijk aan de weg getimmerd met een aantal opgravingen in de kern van Mijdrecht. De sloopwoede had toegeslagen in de Dorpsstraat en zodoende kwamen er terreintjes tijdelijk braak te liggen. De bedoeling van de ontwikkelaars was moderne winkelbebouwing te plegen wat helaas nog al eens ging ten koste van bebouwing die karakteristiek was voor deze straat. Op enkele plaatsen werd aan de aannemers c.q. de ontwikkelaars toestemming gevraagd om archeologisch bodemonderzoek te doen en die toestemming werd ook verkregen zelfs met inzet van groot materieel.

Een 17e eeuwse muuranker. Gered uit het puin bij opgraving "De Eendracht" in de Dorpsstraat te Wilnis.

De vereniging kon beschikken over deskundigheid op dit gebied. Een studente archeologie aan de Vrije Universiteit van Amsterdam, Corien Bakker, stond te popelen om het door haar bestudeerde in haar eigen dorp in praktijk te brengen. Momenteel is Corien hoofd van de archeologische dienst in Den Haag. Met haar toenmalige wetenschappelijke begeleider Simon Wynia, die voor haar studie noodzakelijk aanwezig was, heeft zij voor de Ronde Venen op het gebied van opgravingen vooruitstrevend werk gedaan. Met een drietal belangstellende dames Wilma Raadveld, Petra Dolstra en Anja de Waard vormden zij de "moddermeiden". Bij deze damesgroep sloten Herman Lefers en Annius Bierman zich aan, zodat een vaste opgravingploeg ontstond. Bij een tweetal opgravingen, Alblas-De Liefde en Korver-Arant, werden waardevolle resultaten bereikt. Zo kon tot op het oorspronkelijke veen worden gegraven en werd vastgesteld dat er al in de dertiende eeuw duurzame menselijke bewoning moet zijn geweest. Door het vinden van brandplaatsen en steengoed kon worden bewezen dat dit geen toemaakresten waren uit latere eeuwen. Die werden ook wel gevonden, maar in hogere grondlagen

De grondonderzoeken bij "Kockmann" aan het Raad-

huisplein en Van Spengen ten zuiden van het gemeentehuis gaven dezelfde resultaten te zien. Tijdens de laatste opgraving werden gaven Jacoba kannetjes gevonden hetgeen wijst op permanente bewoning. Ook aan de Dorpsstraat, op de locatie Pieneman, werd gegraven, maar hier zijn geen historisch van belang zijnde zaken gevonden.

Ook op de locatie "Eendracht" in de Dorpsstraat werden, nu onder leiding van Paul Hoogers van de Nederlandse Archeologische Vereniging, nog oudere resten aangetroffen (brandplaatsen met scherven van kookpotten) die kunnen wijzen op bewoning voordat met de grote ontginningen begonnen werd.

Buiten de verantwoordelijkheid van de vereniging zijn leden actief geweest met archeologie. Als voorbeeld kan worden genoemd de opgravingen op het terrein van Jan Bakker in Waverveen. Nabij de voormalige Bijleveldsebrug, die voor de drooglegging van de polder een belangrijk kruispunt was van weg en water, zijn stukken naar boven gekomen die een blik geven op het verleden, zoals op het rampjaar 1672. Eveneens langs een belangrijk vaarwater, de Amstel, heeft Bas van Diemen op eigen terrein goede opgravingresultaten bereikt.

Tot dan toe was het initiatief gelegd in handen van liefhebbers, maar met de komst van het Verdrag van Malta is de gemeentelijke overheid verantwoordelijk geworden voor archeologisch onderzoek. Wel is komen vast te staan dat vrijwel uitsluitend op korte afstand van de oorspronkelijke wegen resultaat is te verwachten, maar de gemeenten moeten wel plannen maken om in voorkomende gevallen onderzoek mogelijk te maken. In de toekomst wordt dan ook een opgraving mogelijk op de plaats waar het Proostenhuis in Mijdrecht heeft gestaan. De plaats is wel bekend, namelijk onder de Ringvaart, de Rondweg en de voormalige spoorbaan ten oosten van de Janskerk.

Genealogie of geslachtskunde

Deze wetenschap wordt door velen beoefend, hoewel in bepaalde kringen hierover geringschattend wordt gedaan. Zij blijkt echter te staan aan het begin van een volledige familiegeschiedenis en ook aan de basis van de streekgeschiedenis. Immers de mensen in de diverse streken hebben de historie gemaakt en meebeleefd. Velen zijn nieuwsgierig naar hoe het in het verleden was. Bovendien zoekt de mens naar zijn wortels. Zeker door emigranten naar verre streken wordt de geschiedenis van de familie en van het geboortedorp gekoesterd.

Nederland is van de 16e tot aan 20e eeuw overspoeld door immigranten uit allerlei landen van Europa. Het begon met de Portugese Joden na de verovering van

Portugal door Spanje in 1580 (de Hertog van Alva) en de Zuid-Nederlanders na de val van Antwerpen in 1585 (de Hertog van Parma). Hoog opgeleide en kunstzinnige mensen vluchtten voor de onderdrukking en kwamen in een voor die tijd relatief vrij Holland. Daarnaast bleven er voormalige soldaten van de Nederlandse huurlegers, voornamelijk Duitsers en Zwitsers, in ons land hangen. Ook de Verenigde Oost-Indische Compagnie had zo haar aantrekkingskracht voor aspirant zeelieden. Na het einde van de dertigjarige oorlog in Duitsland in 1648 was dat land zo uitgeput dat velen voor werk naar het westen trokken. In Amsterdam was op een gegeven moment in de 17e eeuw de helft van de huwende mannen van Duitse afkomst.

Ook de landbouw en de veenderijen trokken veel Duitse seizoenarbeiders, waarvan er in de 18e en 19e eeuw een behoorlijk aantal in de Nederlandse gemeenschap zijn opgenomen. In De Ronde Venen is de Duitse oorsprong in de geslachtsnamen nog duidelijk te herkennen. Wie kent niet de namen van Börger, Forsthövel, Grundmann, Lutz, Pieneman, Siermann, Strubbe, Reurings, Röling, enz. Vooral onder de nakomelingen van immigranten is het zoeken naar de "roots" een veel beoefende bezigheid.

De nakomelingen van "Die Hollandgänger" is ook een bevolkingsgroep die zoekt naar haar wortels. Binnen onze vereniging heeft Hein Röling veel gedaan aan onderzoek naar zijn eigen familie, maar hij heeft ook in andere zin zijn steentje bijgedragen. In zijn zoektocht naar de herkomst van boeren families heeft Jaap Samsom een zeer uitgebreid archief aangelegd dat zich uitstrekt over een groot deel van Nederland.

In de werkgroep genealogie heeft Hein samen met Dinie van Tol gewerkt aan voorlichting en hulp aan beginnende genealogen. Omdat onderzoekers al snel oude stukken tegenkomen (van vóór 1700) waarvan de handschriften in een ander letterschrift zijn gesteld heeft Dinie van Tol tot tweemaal toe een cursus paleografie of oud schrift namens de vereniging georganiseerd. Douwe Koen, archivaris bij het toenmalige Rijksarchief, thans Utrechts Archief, heeft deze cursussen geleid met gebruikmaking van stukken die betrekking hebben op ons leefgebied. Dit heeft de toegang tot het verleden voor een groot aantal deelnemers verder vergroot want de cursussen gingen over het oude schrift van na 1500. Voor die tijd werden overeenkomsten en kerkelijke stukken over het algemeen in het Latijn gesteld wat het zoeken behoorlijk bemoeilijkt. Een vertegenwoordigster van de Nederlandse Genealogische Vereniging heeft voorts gedurende een winter

een cursus gegeven aan beginnende genealogen. De deelname was groot en voor de cursisten een goede hulp om verder te gaan. Al deze cursussen werden gegeven in het "Prinsenhuis" te Mijdrecht.

Het Prinsenhuis

In 1986 heeft wethouder Van Gent van Mijdrecht zijn best gedaan om de voormalige school "De Ontmoeting" om te bouwen en beschikbaar te stellen aan diverse verenigingen en instellingen. Hij is daarin geslaagd en in april 1987 werd dit verenigingsgebouw, dat de naam kreeg van "Prinsenhuis", officieel geopend. De Historische Vereniging kreeg een lokaal toegewezen. Met de gemeente werd een huurovereenkomst afgesloten voor een huurprijs van f 2.800,- per jaar. Dit was voor de vereniging een fors bedrag, maar vanuit de viering in Mijdrecht van het 900 jarig bestaan in 1985 was een bedrag overgebleven waarmee de huur kon worden voldaan voor ca twee jaar, in de veronderstelling dat na enige tijd het ledenaantal wel zou gaan toe nemen. Het ledenbestand bleef echter vrijwel stabiel zodat in 1989 de kas leeg was en er een huurschuld ontstond. (Zie ook onder "Financiën")

Een cursus genealogie in het Prinsenhuis in 1994.

In de beginjaren heeft het Prinsenhuis een belangrijke rol gespeeld in het verenigingsleven. Elke dinsdagavond kwam een aantal belangstellende leden in het lokaal bijeen om met elkaar te praten over allerlei onderwerpen. In de kasten langs de wanden werden de bezittingen bewaard. Om de kasten geschikt te maken heeft Jan van Rijn, gepensioneerd leraar houtbewerking aan de Maarten van der Vaartschool, veel ambachtelijke karweitjes opgeknapt. Hendrik Boersma, voormalig administrateur bij Van der Helm en Gerard van Zanten, oud onderwijzer van "De Ontmoeting", waren vaste bezoekers. De opgravingsresultaten werden er ondergebracht nadat zij waren gewassen en uitgezocht. De bibliotheek van Theo de Schrijver kreeg er een plaats en zoals al gememoreerd had de knipselgroep er haar thuis en De Proostkoerier werd er verzameld en in elkaar geniet. Naast de werkgroep opgravingen en de

werkgroep documentatie kwamen vaste bezoekers elke dinsdag naar het lokaal.

De bestuursvergaderingen werden er belegd en ook de ledenvergaderingen werden er gehouden. Want naast de huur van het lokaal kon ook gebruik worden gemaakt van de hal van het gebouw. Andere activiteiten, zoals film- en diaprojecties en lezingen vonden er plaats. Als er meer publiek werd verwacht week men toen ook al uit naar een andere locatie. De burgemeester van Woerden hield in 1990 in het gebouw Irene een lezing over monumentenzorg en de heren Van Det en Sterk vertelden ons in Gerardus Majella over de Stelling van Amsterdam. En er was een Oud-Wilnise avond in de Willisstee, geleid door Herman van Soest, om er maar enkele te noemen.

Aan alles komt een eind zo ook aan het verblijf in het Prinsenhuis. Door het grote gebrek aan ruimte voor verenigingen in Mijdrecht werd door wethouder Jan Blüm van de gemeente De Ronde Venen gezocht naar oplossingen. Zodoende kwam hij ook bij onze vereniging met het verzoek om Het Prinsenhuis te verlaten. Hij bood aan om de studiezaal van het nieuwe gemeentearchief beschikbaar te stellen voor de wekelijkse bijeenkomsten. De vereniging heeft hiermee ingestemd, want ook in die tijd werd het vernieuwde Veenmuseum geopend en konden de bestuursvergaderingen daar in de bestuurskamer worden gehouden. De vereniging was inmiddels zo groot geworden dat grotere vergaderingen niet meer in de te kleine hal van het Prinsenhuis konden worden gehouden. De bibliotheek verhuisde naar de gemeentekluis, terwijl de opgravingsresultaten werden overgedragen aan het museum ten behoeve van tentoonstellingen.

De grote activiteiten werden voortaan afwisselend in één van de kernen belegd. De organisatie hiervan was aanvankelijk in handen van Adriaan Stam en Leo Claassen, maar later ging Riet Pietersen zich daarmee bezig houden. Drie tot vier keer per jaar vonden deze plaats en ook werden er excursies georganiseerd, zoals een rondwandeling in Abcoude, bezoek aan het slot Loenersloot en laatstelijk een wandeling in de tuin van Vrederust in Nieuwersluis. Na het vertrek van Riet Pietersen droeg deze haar taak over een Wiesje Dijkxhoorn.

Monumentenzorg

Hoewel de vereniging geen club is die actie voert, ontkwam men er niet aan om zich toch met monumentenzorg te bemoeien. De karakteristieke panden in de diverse oude kernen verdwenen als sneeuw voor de zon. De zichtbare historie verdween onder de slopershamer om plaats te maken voor "moderne" winkelpanden met schreeuwende reclames.

Niet alles was vogelvrij, want er bestonden lijsten met Rijksmonumenten. Gebouwen die daarop voorkwamen werden onder de werking van de Monumentenwet beschermd en daarvoor was in beperkte mate subsidie beschikbaar. Al lang was getracht ook in de drie toenmalige gemeenten de gemeentelijke monumentenbescherming van de grond te krijgen, maar de onderscheidene gemeentebesturen voelden er niet zoveel voor.

Het "Klimophuisje" aan de Herenweg te Wilnis.

Uiteindelijk werd door de raad van de gemeente Wilnis op 1 maart 1988 een gemeentelijke monumentenverordening vastgesteld. Van uitvoering kwam echter door de gemeentelijke herindeling per 1 januari 1989 helaas niets meer terecht. De nieuwe gemeente De Ronde Venen nam de door Wilnis genomen besluiten niet over, zodat de bescherming op de lange baan werd geschoven en de afbraak ging voort. Om het doktershuis te sparen is nog uitgebreid actie ondernomen. Ons lid Jan Winkel Nzn is in het geweer gekomen om te redden wat er te redden viel. Met de afbraak was men begonnen maar dat werd door de gemeente stilgelegd in afwachting van het besluit van de staatssecretaris om dit gebouw alsnog op de rijksmonumentenlijst te plaatsen. Wethouder Cor Bakker heeft zich daar sterk voor gemaakt, maar het heeft niet mogen baten. De staatssecretaris beschikte afwijzend en de afbraak is toch doorgegaan.

Later en eigenlijk nog steeds worden er door Wiesje Dijkxhoorn pogingen in het werk gesteld om het toiletgebouw op het voormalige stationsterrein te restau-

ren. Er is wel medewerking toegezegd en er zijn ook maatregelen genomen om verder verval tegen te gaan, maar de ene instantie verwijst naar de andere en zo gebeurt er in feite niets.

Op provinciaal niveau stond men echter niet stil. In de gehele provincie werden de monumenten, zowel rijksmonumenten als de andere monumentale gebouwen geïnventariseerd. Aan het Monumenten Inventarisatie Project (M.I.P.) is door onze vereniging meegewerkt. Met de Provinciale Utrechtse Monumentencommissie (P.U.M.C.) onder leiding van de burgemeester van Woerden, drs. H.A. van Zwieten hebben Peter van Golen en Piet Grundmann, als plaatselijke deskundigen, in 1996 meegewerkt aan de totstandkoming van een voorstel voor een gemeentelijke monumentenlijst De Ronde Venen. Uiteindelijk is het er in de gemeente De Ronde Venen toch van gekomen. De raad heeft in 1998, tien jaar na Wilnis, een monumenten verordening aangenomen. Leidraad voor de plaatsing op de lijst werd het voorstel van de P.U.M.C. Het heeft ook model gestaan voor het zogenaamde "gele boekje" dat in 2001 verscheen.

Het ging en gaat allemaal heel moeilijk. Er zijn vrijwel geen subsidiemogelijkheden. Het subsidiebudget is miniem en nu in 2009 is de gemeentelijke lijst nog steeds niet volledig.

Archieven

Een nauwe band is in de loop der tijd ontstaan met het gemeentearchief in Mijdrecht dat de archieven herbergde van de voormalige gemeenten en gerechten. Door de aanstelling van een eigen goed opgeleide gemeentearchivaris en het bouwen van een aan de eisen van de tijd aangepaste archiefkluis was De Ronde Venen de gemeenten in noordwest Utrecht ver vooruit. Na de herindeling van 1989 werden de archieven van de drie gemeenten bij elkaar gebracht en daaraan mankeerde nog wel het een en ander.

In 1990 was een advies verschenen dat was uitgebracht door de laatste gemeentesecretaris van Wilnis en hierin

Dit is natuurlijk geen archief, dit is een rommel! Dergelijke tafereelen zijn gelukkig verleden tijd.

werd geadviseerd een gemeentelijk oud archief te stichten en gekwalificeerd personeel aan te trekken. En voor de toekomst te streven naar een streekarchief. Het gemeentebestuur nam het advies over en besloot Ton Hagen de opleiding voor archivaris te laten volgen aan de Rijks Archiefschool in Den Haag. Ton sloot zijn studie af en werd tot gemeentearchivaris benoemd. Dit was een grote vooruitgang voor de onderzoekers en ook voor onze vereniging omdat de onderscheidene archieven systematisch werden geïnventariseerd en toegankelijk gemaakt.

Door een gemeenschappelijke regeling te treffen met de gemeenten Abcoude, Loenen, Breukelen en Maarsse kwam een streekarchivariaat tot stand. Later sloot ook de gemeente De Bilt zich bij de regeling aan. Door de uitbreiding van de werkzaamheden en het groter worden van het archivariaat was meer personeel nodig. Dinie van Tol, die als vrijwilligster al het een en ander voor het archief had gedaan kon van haar hobby haar beroep maken. Zij werd tot medewerkster benoemd. Onder leiding van Jaap Berghoef werd dit archivariaat omgezet in een streekarchief, dat in 2009 een geheel nieuw pand in Breukelen in gebruik kon nemen. Ton Hagen en Dinie van Tol hebben een groot aandeel gehad in de inrichting van het nieuwe archief. Thans is drie kilometer schriftelijke historie op een veilige manier en op de meest moderne wijze ondergebracht in de kluizen van het Regionaal Historisch Centrum Vecht en Venen in Breukelen. Ook de archieven van de gerechten zijn vanuit het Utrechts Archief daarheen overgebracht. Doch niet alleen overheidsarchieven zijn er te raadplegen maar ook die van kerken, organisaties, instellingen, verenigingen en particulieren.

Van 1993 tot 2008 is door de vereniging veelvuldig gebruik gemaakt van de studiezaal en de archieven in het gemeentehuis van Mijdrecht. Veel verhalen die zijn gepubliceerd in de Proosdijkoerier zijn afkomstig uit die archieven. Een schat aan cultuurhistorie ligt nog in de oude stukken klaar voor publicatie. Een uitnodiging voor allen die in de geschiedenis van de streek geïnteresseerd zijn.

Als men dan stukken in handen krijgt of in de fiches van de burgerlijke stand en bevolking zoekt, realiseer je dan dat ook vele handen van leden van de vereniging de ingangen tot die verzamelingen mogelijk hebben gemaakt. Gedacht moet vooral worden aan Herman Lefers en Dinie van Tol. Voor een goede indeling van de registers van de burgerlijke stand in de kluis heeft Cor Samsom afscheidingen gemaakt. Later werden in de vrije tijd veel foto's gescand, waaraan Arie van Tol en Nico van Eijk veel hebben gedaan. Zo is er veel bijstand verleend aan de archivaris.

Tentoonstellingen

Door de vereniging zijn in de loop van vijftientig jaren een aantal kleinere en grotere tentoonstellingen georganiseerd. In de beginjaren alleen vanuit de vereniging maar toen de contacten waren gelegd met het museum "In de Venen" veelal gezamenlijk.

Het schitterende Stadhuis van Kolin, waar een Rondeveense tentoonstelling werd gehouden.

De eerste tentoonstelling werd gehouden in de bibliotheek in Mijdrecht en dat betrof de opgravingresultaten van de onderzoeken in de Dorpsstraat in Mijdrecht.

Niet alle tentoonstellingen kunnen worden genoemd, maar op verzoek van het gemeentebestuur werd in 1997 ter gelegenheid van het vijfjarige stedenband met de stad Kolin in Tsjechië in nauwe samenwerking het museum een grote expositie opgezet. Met Tsjechische teksten was een foto tentoonstelling opgezet van alle kernen en bezienswaardigheden in de gemeente onder de titel "Een Rondje Ronde Venen". De tentoonstelling werd naar Tsjechië getransporteerd, Tevens waren turfmakers gereedschappen meegezonden en zelfs een nieuwe eikenhouten boot, beschikbaar gesteld door Daan Kroese uit Vinkeveen. Peter van Golen en Wim van den Bosch hebben zich hiervoor enorm ingespannen. De begeleiding van Tsjechië was in handen van Henk Strubbe, Jaap Samsom en Piet Grundmann.

Ook de moeite waard was de expositie van alle burgemeesters die na 1850 (nieuwe gemeentewet) de gemeenten in de Ronde Venen hebben gediend. De portretten van deze ambtdragers waren vergroot en netjes ingelijst in de hal van het gemeentehuis opgehangen. Ed Swaab en Joop Frankenhuisen waren de organisatoren met medewerking van Fred de Wit.

Genoemd moet eveneens worden de grote tentoonstelling in de parochiekerk van de Heilige Johannes de Doper in Driehuis van werk van de laat middeleeuwse Hollandse schilder Jacob Cornelisz. van Oostsanen. Ed Swaab had via zijn broer kennis gekregen aan de heer Van Wijk uit Oostzaan, die deze tentoonstelling gereed had gemaakt voor de Grote Kerk in Naarden.

Overzichtstentoonstelling van burgemeesters vanaf 1850 met Joop Frankenhuisen, Piet Grundmann, Burgemeester Marian Burgman en Fred de Wit.

In onze herinnering komen wij niet los van de grote Brandweertentoonstelling in het Fort Uithoorn in Amstelhoek. Deze expositie trok in 2007 veel belangstellenden. Een groot organisatorisch en werkzaam aandeel hadden Nico van Eijk en zijn vrouw Marie-José. De complete leiding was in handen van Ed Swaab en alle brandweerkorpsen uit de gemeente heeft er deel aan gehad. Het is een enorme manifestatie geworden met alle mogelijke historische en ook hedendaagse brandweertaken.

De financiën van de vereniging

Aan het eind van dit historisch overzicht nog enige woorden over de verenigingsfinanciën. Het is geen cijfermatig overzicht, doch slechts de voornaamste punten uit de financiële historie.

In de eerste jaren was de financiële toestand van de vereniging verre van rooskleurig. Vooral door de hoge huur van het lokaal in het Prinsenhuis kwam de vereniging in de rode cijfers. Zowel in 1989 als in 1990 was er geen geld om de huur te betalen. Een failliet was nabij. Een verzoek om een gemeentelijk subsidie voor 1990 en volgende jaren werd afgewezen en het bestuur ging daartegen in beroep bij de

gemeenteraad. Voordat dit beroep door de raad werd behandeld was in ambtelijk en bestuurlijk overleg zoveel veranderd dat het bezwaar kon worden ingetrokken onder de belofte om alsnog te subsidiëren. Ook voor het tekort over 1989 werd een oplossing gevonden. Henk de Vries heeft als gemeentelijk ambtenaar zeer zijn best gedaan om deze oplossingen te vinden.

Door de groei van het aantal leden werd de financiële ruimte groter en kon er aan allerlei verbeteringen worden gewerkt zoals het laten drukken van de Proosdijkoerier. Bij andere gelegenheden werden donaties ontvangen van de Rabobank. Zo kregen we bij het honderdjarig bestaan van de Bank in 1998 een bedrag van f 10.000,-. Dit bedrag werd bestemd als reserve voor de productie en uitgaven van boekwerken en voor dekking van risico's overgeboekt naar de Stichting Proosdij Publicaties. Door de jaren heen wist het bestuur een reserve op te bouwen die voor allerlei doeleinden kon worden gebruikt. Zo kan de historische CANON, die ter gelegenheid van het vijftientigjarig bestaan huis aan huis zal worden bezorgd, uit die reserve worden bekostigd.

Het is gelukkig dat na een kwart eeuw de vereniging een gezonde financiële huishouding heeft. Voor het bestuur is dit een grote geruststelling.

Tenslotte

Het is niet mijn bedoeling geweest om een chronologische overzicht te schrijven van de verenigingsgeschiedenis. Dit zou gezien de vele facetten van de historie die dooreen lopen een onleesbaar geheel zijn geworden. Bij bestudering van de archiefstukken viel mij steeds weer op hoeveel en hoelang vele leden zich hebben ingezet en dat niet alleen door bestuursleden, want van hen mag je goede inzet verwachten.

De nadruk hierbij is daarom ook gelegd op alle leden die gedurende de vijftientig jaren belangeloos hebben meegewerkt en die daarvoor alle hulde verdienen. Door mij is getracht om de door vele vrijwilligers ingebrachte arbeid in beeld te brengen waarbij ik me wel realiseer dat ik het niet uitputtend heb kunnen doen. Om de goede sfeer in de vereniging tot uitdrukking te brengen ben ik zo vrij geweest alle personen zo veel mogelijk, met naam en voornaam te vermelden. Het bovenstaande is voorst geschreven met gebruikmaking van het verenigingsarchief, uit mededelingen van (bestuurs)leden en uit mijn herinneringen als voorzitter.

Vinkeveen toen en nu...

Door Jaap Meulstee

Demmerik

Het waarschijnlijk oudst bewoonde gedeelte van Vinkeveen is Demmerik. Nog altijd is deze weg een aaneenschakeling van diverse soorten boerderijen. Dwarshuis- en langhuisboerderijen met al of niet afgewolfde zadeldaken, windveren en make-laars. Op de afbeelding ziet u de boerderijen rond nummer 63.

In dit verhaaltje maken we dankbaar gebruik van de tekeningen van de Vinkeveener Jaco Kroon. Deze gelegenhedenkunstenaar, maakte in de jaren tachtig twee maal een reeks tekeningen van markante plaatsen in Vinkeveen, als basis voor een tweetal kalenders die in 1985 en in 1988 zijn uitgegeven door de plaatselijke korfbalvereniging.

Het voormalige raadhuis van Vinkeveen, bouwjaar 1894

De voorgevel is symmetrisch opgetrokken en heeft een iets naar voren uitkomend middendeel. In het topgevelgedeelte bevindt zich het wapen van de gemeente Vinkeveen en Waverveen. Op de tekening uit 1988 staat rechts nog een inmiddels afgebroken boerderij. Door het ontbreken van de kermisbrug moest de foto van een ander standpunt uit genomen worden dan destijds. Vlak na het produceren van de tekening werd het Raadhuis als zodanig buiten gebruik gesteld vanwege de gemeentelijke herindeling.

Achter de Heul

Een vooral voor varende passanten bekend stukje Vinkeveen is het hier boven afgebeelde Achter de Heul. Ook hier is sinds de jaren tachtig een gedeelte van de bebouwing verdwenen. In de verte zien we de op de tekening gesloten maar op de foto geopende en inmiddels licht geschilderde Heulbrug. Het boompje links is nieuw aangeplant en het gele mededelingenbord is een extra bewijs van moderne ontsiering...

R.K. Kerk

De in 1883 gebouwde en door architect Alfred Tepe ontworpen Heilig Hartkerk in Vinkeveen is al sinds de bouw het belangrijkste baken voor de omgeving. (De gevoelige concurrentie door de onlangs geplaatste energiemolen in Mijdrecht laten we hier nog even voor wat het is.)

Door de uitbreiding van de verveningsactiviteiten halverwege de negentiende eeuw nam het aantal Rooms Katholieken in het dorp aanzienlijk toe. De aanneemsom van 176.000 gulden en de architectenrekening van 6000 gulden spreken tot de verbeelding. De benodigde grond werd voor 5000 gulden aangekocht. Vaak beschreven is de legendarische storm van 28 december 1914 die de oorspronkelijke toren verwoestte. Intussen is de kerk een vaak bezocht monument, met ook intern diverse bezienswaardigheden zoals het altaar, de kapellen, de preekstoel en de gebrandschilderde ramen. Jonge begroeiing van nieuwe bomen maakt het momenteel onmogelijk om precies hetzelfde standpunt in te nemen als vijftig jaar geleden.

Over de Vinkeveense kerken zijn in de hier weergegeven periodes diverse boekjes verschenen. Piet Koster stelde in 1982 een boekje samen met de titel 'De Kerk te Vinkeveen'. Over de Heilig Hartkerk verscheen in 1983 een uitgave in verband met het honderdjarig bestaan van het kerkgebouw onder redactie van Kunneman, Van Cauteren en Piet van Zwieten. Ook de verzakingsperikelen zijn uitgebreid in een speciale uitgave beschreven. Van harte aanbevolen.

De foto van de R.K.- pastorie heeft als belangrijkste verschil met de tekening van de jaren tachtig dat het utiliteitskastje op de voorgrond wat uitbundiger beplakt is met eigentijdse reclame-uitingen. Hoezo gezichtsvervuiling?!

Herenweg

Op de tekening uit 1985 is een duidelijker zicht op het op de achtergrond voorkomende viaduct van de N201. Dit heeft natuurlijk alles te maken met een verschil in jaargetijden. De kastanjeboom kent halverwege het jaar een uitbundige begroeiing. Het ovaalvormige uithangbord van de plaatselijke garage is inmiddels vervangen door een rechthoekig exemplaar.

Herkenbaarder is één van de eerste onofficiële jongeren hangplekken van het Vinkeveense dorp, de voormalige winkel van de firma Van Senten, intussen tot woonhuis omgebouwd. Rechts op de foto en de tekening de Hervormde kerk van Vinkeveen, enkele jaren geleden ernstig geteisterd door verzakkingen.

Baambrugge zuwe

Het oorspronkelijke pad door de moerassen richting Baambrugge heeft in de loop der jaren een ware metamorfose ondergaan. Zeker waar het de bebouwing betreft. Dat geldt niet voor het afgebeelde pand op nummer 1. Omgeven door een rijke begroeiing is deze voormalige smederij een lust voor het oog.

Dat op tegenwoordige foto's nog maar zelden een beeld zonder auto's of motoren te produceren is, onderstreept de bijzondere waarde van de in dit artikel gebruikte tekeningen van Jaco Kroon.

Meer informatie over de beschreven panden vindt u ook op onze website proosdijlanden.nl onder het kopje monumenten.

Avondlicht: Tehuis voor Ouden van Dagen

Door Jan Rouwenhorst

Het is juni 1952. De stichting Tehuis voor Ouden van Dagen stuurt "met een gevoel van grote dankbaarheid" een prospectus rond van het nieuwe tehuis "Avondlicht", dat aan ongeveer 75 bejaarden plaats kan bieden. De later gemoderniseerde voorziening is nu bekend onder de naam "Nieuw Avondlicht". Als zorgcentrum is het nog steeds gevestigd aan de Dorpsstraat in Mijdrecht. Hoe is het "protestants tehuis voor bejaarden" destijds geïntroduceerd?

Charitatieve arbeid

"Dat Gods Geest ons leide, opdat wij velen kunnen helpen". Met deze woorden sluit het stichtingsbestuur de inleiding van de brochure. (1) De huisarts C.L. van den Berg is voorzitter van het stichtingsbestuur, dat uit tien personen bestaat, waaronder de dames E. van Walraven-Van Kreuningen en A. van Yperen-Van Yperen. De heer W. Kuiswijk treedt op als secretaris-penningmeester en tot het dagelijks bestuur behoren ook J. Winkel Sr. en J.J. van der Helm.

De dagelijkse leiding van het Tehuis berust bij de Directrice (verpleegster).

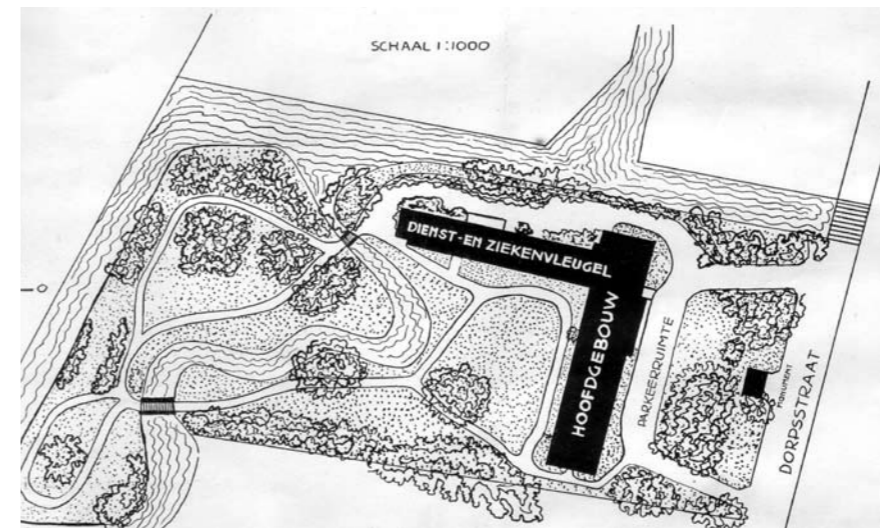
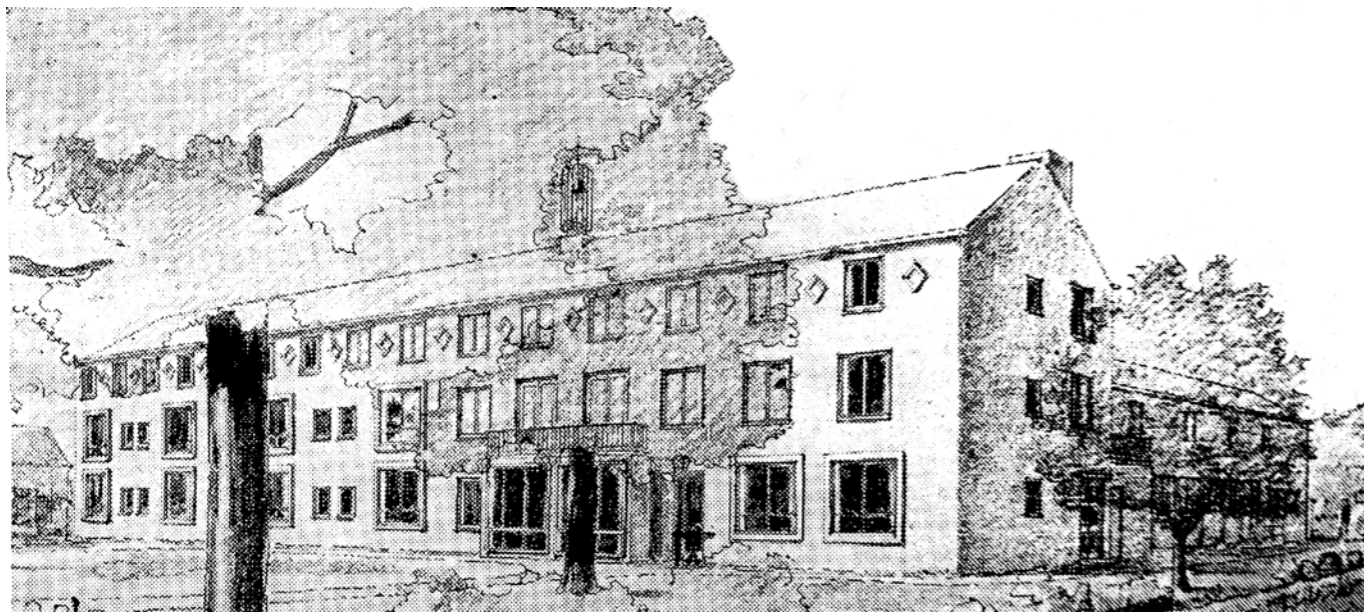
De meerderheid van het bestuur is aangewezen door de kerkenraad van de Hervormde Gemeente te Mijdrecht en het wekt daarom geen verbazing dat het bestuur al op de eerste bladzijde van de brochure er prijs op stelt "de Kerkenraad haar oprechte dank te betuigen voor haar geestelijke en materiële steun bij deze Christelijk charitatieve arbeid verleend."

Naar de opvatting van de bestuursleden is het tehuis "gelegen in één der fraaiste gedeelten van onze gemeente." Het pand is namelijk gebouwd in de tuin van de voormalige villa van de weduwe Maria van Wieringen-Van Soest, die in februari 1932 op 89-jarige

leeftijd is overleden. Aan de gemeente heeft zij bij testament "haar villa met het daarbij behorende koetshuis, stal, bloemenkasten, schuur, tuin en overtuin (nagelaten)". Dit onder de uitdrukkelijke voorwaarde dat de gebouwen de eerste tien jaar na haar overlijden niet mogen worden gesloopt. Na verloop van dat tijdvak moeten ze voor afbraak worden verkocht." (2) In maart 1942 wordt de villa bij openbare inschrijving voor afbraak verkocht voor een bedrag van fl. 12.200. (3) Nu is dat ruim € 5.500.

Behoeft

Het bejaardentehuis is gebouwd op een terrein ter grootte van één hectare, "in het centrum van het dorp. De Protestantse kerken liggen in de onmiddellijke nabijheid", zo staat in de brochure. De positionering van Mijdrecht in een wijde omgeving wordt met een kaartje verduidelijkt. Het is de bedoeling om het tehuis voor bejaarden in het najaar van 1952 te openen en "daarmede aan de behoefte (...) in het Noord-Westelijk deel van de Provincie Utrecht tegemoet te komen." Architect van het gebouw is Wieger Bruin, die - helaas - weinig bekend is. Dit is mede het gevolg van zijn bescheiden opstelling, maar ook van het "onzichtbare"

karakter van zijn werk, dat voor een belangrijk deel bestaat uit wederopbouw- en uitbreidingsplannen. In het hele land is hij actief. In Uithoorn o.a. bij de bouw van bejaardenwoningen in Zijdeldwaard en andere nieuwbouw. Dit verklaart waarom er in Uithoorn een straat naar de architect is genoemd. Bij de oplevering van "Avondlicht" is Bruin 59 jaar oud.

Accommodatie

Het gebouw wordt getypeerd als een "hoofdgebouw en een westelijke vleugel", waaronder zich de kelders bevinden. "Het hoofdgebouw bevat een parterre, twee woonverdiepingen en een zolderetage." Op de parterre en de twee verdiepingen bevinden zich de vertrekken voor alleen-wonenden en echtparen. Daar zijn ook de grote hal, het trappenhuis, de bestuurskamer, de lift en de rouwkamer. In de westelijke vleugel zijn gelijkvloers alle dienstvertrekken en de eetzaal. Ook is er een ziekenafdeling, waarvan alle kamers - twee driepersoons, twee tweepersoons en een paar ziekenkamers, elk voor één patiënt - op het zuiden liggen. Het hele gebouw is voorzien van centrale verwarming en van koud en warm water op alle kamers. Er is zelfs noodverlichting en radiodistributie. In de prospectus wordt benadrukt dat er geen slaapzalen zijn. "Elke bewoner (...) heeft een eigen kamer, hetzij een zit-slaapkamer, hetzij een kamer met een afgescheiden slaapafdeling. (...) Elke kamer heeft een opklap- of divanbed, waarvoor bij intrede in het Tehuis een bedrag moet worden vergoed. Vloerbedekking en vitrage zijn aanwezig."

De doelgroep

De prospectus is daar heel duidelijk in. "Opgenomen kunnen worden: mannelijke en vrouwelijke personen van Protestantse huize, die de leeftijd van 60 jaar hebben bereikt en een goede gezondheid genieten." Overigens geeft het bestuur zich het recht "daartoe een medische verklaring (te) vorderen of een keuring (te) doen instellen. Leden van de Hervormde Gemeente

te Mijdrecht hebben voorrang bij plaatsing. Maar het bestuur behoudt wel ruimte als het gaat om de toewijzingscriteria, want men kan van de leeftijdsgrens afwijken en "indien dit gewenst wordt, ook personen die tot een ander of tot geen Kerkgenootschap behoren, toelaten." Bij opname is een entreegeld van 50 gulden per persoon verschuldigd. Dat is nu een bedrag van bijna 23 euro.

De pensioenprijzen

Bij de ingebruikname van "Avondlicht" is er nog geen AOW. Dit omslagstelsel wordt pas in 1957

geïntroduceerd als opvolger van de door minister Willem Drees in 1947 ingevoerde - tijdelijke! - Noodwet Ouderdomsvoorziening. Het verblijf in "Avondlicht" wordt niet van overheidswege betaald, dus belangstellende bejaarden moeten hun beurs trekken om na plaatsing de maandelijkse pensioenprijs te betalen. Er wordt onderscheid naar draagkracht gemaakt. Hoe hoger, des te goedkoper lijkt het devies. Zo meldt de brochure: "(De) tweede verdieping zal uitsluitend voor minder draagkrachtigen ter bewoning worden opengesteld". Een eenpersoonskamer kost per maand 115 gulden (€ 52), een tweepersoonskamer kost het dubbele en als men ook een kleine hal wil, moet 20 gulden meer worden neergelegd. Er is klaarblijkelijk geen kookgelegenheid, want de folder vermeldt: "De bewoners van de tweede verdieping zijn, behoudens bezwaren van de geneesheer, gehouden de maaltijden in de eetzaal te gebruiken." Samen met de hal dient de eetzaal ook als recreatieruimte. Op de eerste verdieping kost een tweepersoonskamer met keukentje 320 gulden en op het parterre is dat 350 gulden (€ 160). In de pensioenprijzen zijn voeding, verzorging, verwarming, verlichting en stromend water inbegrepen en dat geldt ook voor de "wekelijkse bewassing van zes stuks lijfgoed" evenals "verplicht gebruik van bad eenmaal per week. (...) Voor het gebruik van extra baden wordt een billijk bedrag in rekening gebracht."

Schoonmaak

Elke woonkamer is aangesloten op het radiodistributienet, zodat men naar een beperkt aantal - vooraf ingestelde - radiozenders kan luisteren. Eigen radiotoestellen mogen worden meegebracht, maar elke bewoner wordt er op geattendeerd "bij het luisteren naar radio-uitzendingen (...) zijn medebewoners niet te hinderen." Aansluitingskosten, abonnementsgelden en luisterbijdrage komen voor rekening van de bewoner. Ten aanzien van het gebruik van elektriciteit op de kamers zijn schemerlampjes en stofzuigers wel toe-

gestaan, maar het gebruik van elektrische kachels, water- of melkkokers en strijkijzers is verboden, tenzij de directrice toestemming heeft gegeven.

Er is duidelijk sprake van sekseonderscheid en een klassiek rolpatroon. Dat geldt in het bijzonder voor het schoonhouden van de kamers. Want in de prospectus staat daarover: "Vrouwelijke bewoners moeten, indien zulks geen bezwaren oplevert, zelf hun kamers onderhouden, bedden afhalen en opmaken. Voor de wekelijkse kamerbeurt wordt door het Tehuis zorg gedragen, evenals voor het dagelijkse onderhoud der mannelijke bewoners."

Bewegingsvrijheid

In de brochure van juni 1952 staat: "Alle bewoners zijn volkomen vrij in hun bewegingen, doch zijn onderworpen aan de regels van het Tehuis, zoals ze zijn of worden vastgesteld."

Wenst een bewoner, één of meerdere dagen buitenshuis te vertoeven, dan dient men dit "vooraf aan de Directrice mede te delen." "De terugkomst moet haar eveneens onmiddellijk worden gemeld." Huisdieren mogen niet worden gehouden, met uitzondering van vogeltjes zoals kanaries. Ook is het geoorloofd om bezoek te ontvangen en bezoekers kunnen desgewenst deelnemen aan de maaltijden en zelfs logies krijgen. Een gast die wil mee-eten betaalt voor de drie dagelijkse maaltijden 2½ gulden en eenzelfde bedrag voor een nacht overblijven.

Ziekte en overlijden

Bij ziekte kan een bewoner zes achtereenvolgende weken worden verpleegd op de eigen ziekenafdeling van het tehuis. Daarna wordt overlegd of de eerder toegewezen woonkamer ontruimd moet worden. Gedurende een tijdelijk verblijf in een inrichting elders blijft de verplichting tot betaling van de pensioenprijs onverkort van kracht.

Bij overlijden is de pensioenprijs verschuldigd gedurende een termijn van één maand, gerekend vanaf de dag van overlijden. Voor extra diensten wordt een bedrag van tien gulden in rekening gebracht. "Bezittingen dienen zo spoedig mogelijk in overleg met de Directrice te worden verwijderd. Indien hieraan niet kan worden voldaan, komen de kosten van opslag ten laste van de erfgenamen. Mochten de kosten de waarde der bezittingen te boven gaan, dan vervallen de goederen aan het Tehuis."

XP

Op de binnenzijde van het achterkaft staat het labarum afgedrukt. Voor de kenner is dat symbool een duidelijk teken dat verwijst naar de grondslag van "Avondlicht". De X en de P zijn namelijk de twee beginletters van het woord Christus in de Griekse taal.

Aan weerskanten daarvan is nog een Griekse letter af-

gedrukt: aan de linkerzijde de alpha en rechts de omega, de aanduiding voor "begin" en "einde".

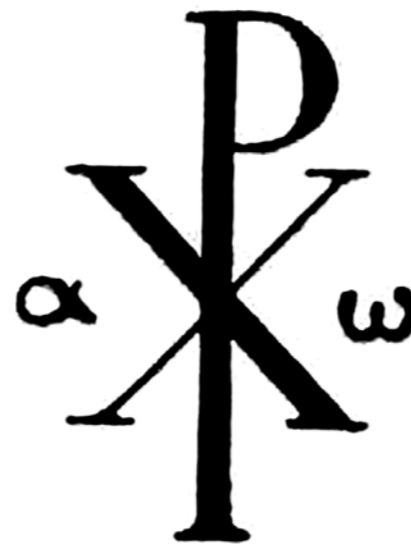
Door de eerste christenen zijn beide lettertekens vaak naast het kruisteken geplaatst, als symbool van Christus' onvergankelijkheid en onveranderlijkheid.

Modern

Het "Avondlicht" van 1952 is nu met de naam "Nieuw Avondlicht" een verzorgingshuis waar ongeveer 50 ouderen wonen, die in meer of mindere mate ondersteuning nodig hebben bij het lichamelijk - en /of geestelijk functioneren. Dat staat vermeld op de eigen website van "Nieuw Avondlicht". (4) Daarnaast exploiteert het zorgcentrum het aanleunwoningencomplex "De Kom" met 94 woningen voor senioren. Sinds 2003 maakt Nieuw Avondlicht deel uit van Zorgcentra De Ronde Venen en zo is men een intensieve samenwerking aangegaan met de verzorgingshuizen "Zuiderhof" in Vinkeveen en "Gerardus Majella" in Mijdrecht.

Bronnen:

1. Prospectus van de Stichting Tehuis voor Ouden van Dagen "Avondlicht", Mijdrecht juni 1952.
2. Brief van burgemeester Padmos, gedateerd 2 november 1937.
3. Brief van burgemeester Padmos aan de Commissaris der Provincie, gedateerd 7 maart 1942.
4. <http://nieuwavondlicht.matchpoint.nl/index.php?item=109> (3 mei 2009).

Nieuws van onze genealogiegroep

Door Stef Veerhuis

Wanneer u dit leest zit voor de meesten de vakantie er weer op. Het dagelijks doen en laten is weer opgepakt en herinneringen zullen weer vervagen. Maar, "dit gevoel van", zal in de meest voorkomende gevallen inmiddels zijn vastgelegd en mogelijk opgeslagen als JPG bestand. Dus leve de computer, want aan deze blijkbaar onuitputtelijke bron, waar kennis en informatie voor het grijpen ligt, lijkt geen einde te zullen komen. Het is aan onze genealogiegroep om dit met u te mogen delen.

De jongere generaties weten niet beter. Zij zijn met de computer opgegroeid. "Wij senioren" moeten in veel gevallen alle zeilen bijzetten om de meest noodzakelijke handelingen, wanneer we dat beperken tot bijvoorbeeld de genealogiehoobby, op de PC eigen te kunnen maken. Het is niet voor niets dat de ontluikende gretigheid van deze onderzoekers wordt overspoeld met de meest uiteenlopende vormen van kennisoverdracht, zoveel zelfs dat men door de bomen vaak het bos niet meer ziet, terwijl de daarbij gebezigde computertaal met enig schouderophalen zal worden afgedaan. Het ligt voor de hand dat deze aangereikte informatie slechts ten dele wordt gelezen en men zich al snel tevreden stelt met datgene dat direct nodig is. Kortweg gezegd, vaak op zoek naar de genealogische krenten in de zoekmachinepap, misschien iets voor u?

<http://www.geheugenvannederland.nl>
<http://www.archiefnet.nl>
<http://www.geneanet.org>
<http://genealogienetz.de/genealogie.html>
<http://www.igi-index.de>
<http://ancestry.com>
<http://cyndislist.com>
<http://www.ellislandrecords.org>
<http://www.genealogieonline.nl/bidprentjes.php>
<http://Familyhistoryonline.net>

Genealogiedag 26 september

Ondanks de vakantietijd heeft de genealogiegroep binnen onze vereniging bepaald niet stilgezeten. De aandacht werd daarbij o.a. gericht op de komende genealogiedag van zaterdag 26 september. De uitnodigingen daartoe zijn inmiddels de deur uit en is het afwachten of er net zo veel enthousiasme zal loskomen als wij voor ogen hebben. Er is gekozen voor een grote veelzijdigheid aan kennisoverdracht die ongetwijfeld bij onze gasten aanwezig is. Ook hopen wij u enkele workshops aan te kunnen reiken waar bij het NGV en CBG onmisbaar zullen zijn. Om tenslotte al uw inspanningen overzichtelijk en netjes op te kunnen slaan zijn programma's als Pro-gen en/of Gens-data eigenlijk

een must. Vandaar dat wij gemeend hebben ook hen voor deze dag uit te willen nodigen. Omdat vanwege de vakanties, de sluitingsdata voor het inleveren van kopij voor onze Proosdijkoerier vervroegd is, zullen wij u hierover verder informeren via "de Meerbode", wordt vervolgd...

Een ander doel wat wij ons gesteld hadden was "iets te gaan doen" met de namen van genealogen die ooit eens hun adresgegevens hadden achter gelaten in de grijze kaartenbak, met als achterliggende gedachte om zó onderling contact te kunnen leggen met andere archiefbezoekers. De naam- en adresgegevens zijn inmiddels gedigitaliseerd en binnenkort zullen deze mensen per brief een vragenlijst toegezonden krijgen met het verzoek om hierop te reageren. Wij houden er rekening mee dat niet alle adresgegevens "up to date" zijn, maar we hopen toch op een redelijk respons, om de "stamboom namenbank" te kunnen uitbreiden.

Tenslotte

De laatste doelstelling van de werkgroep is om nog voor het einde van dit jaar onze genealogie-site, voorzien van veel gegevens, gebruiksklaar te hebben om u vanaf 2010 heel veel informatie aan te kunnen reiken.

Mijdrecht een ongezonde gemeente

Door Fred de Wit

Polderjongens

In 1864, dus 145 jaar geleden, kampte de toenmalige gemeente Mijdrecht met veel problemen. In die periode was men namelijk druk bezig met het droogmalen en gereed maken van de polder De Derde Bedijking. Hiervoor waren veel werkkrachten nodig, die Mijdrecht niet alleen kon leveren. Vandaar dat er ongeveer 250 arbeiders van buiten het dorp bij de droogmakerij kwamen werken. Deze in de volksmond genoemde "polderjongens" zorgden voor nogal wat overlast. Vandaar dat er een extra rijksveldwachter werd aangesteld om de orde in het dorp te handhaven. Dit tot opluchting van de inwoners die het gedrag van deze "polderjongens" meer dan zat waren.

Veldwachter

Maar op 15 september 1864 kreeg burgemeester Johannes Gerard de Voogt de mededeling dat de rijksveldwachter C. van Ellinckhuizen naar de Bilt was overgeplaatst. De burgemeester liet het er niet bij zitten en ging op informatie uit bij de procureur generaal van de politie in de provincie Utrecht. Die schreef hem dat in verband met het ongezonde leefklimaat in de gemeente Mijdrecht, in het vervolg geen rijksveldwachter meer zal worden geplaatst. De Voogt klom weer in de pen of hanteerde de veer. Hij schreef op 20 oktober 1864 een brief aan de commissaris van

de koning te Utrecht, Elisa Cornelis Unico van Doorn. Daarin stond:

"De gemeente heeft 2700 inwoners en heeft door de droogmaking van De Derde Bedijking ruim 250 werklieden in de afgelopen zomer in ons dorp gehad. Volgend jaar is dit weer het geval met het verdiepen van de togten en sloten en het dorsen van het oliezaad. De naburige gemeente Wilnis heeft 1800 zielen waarvan er in de zomer een groot aantal arbeiders eveneens in de veenderij werkzaam is, en daar hebben de bewoners van de buitenbuurten veel last evenals Mijdrecht van bedelaars en landlopers. Het is noodzakelijk een veldwachter te plaatsen en, hoewel Mijdrecht niet tot de gezondste plaatsen in de provincie Utrecht behoort, hoop ik toch dat hier wederom een rijksveldwachter wordt geplaatst."

Ongeregeldheden

De procureur generaal had overigens de commissaris van de koning al eerder medegedeeld dat in 1860 de vorige rijksveldwachter W. Petersen wegens langdurige ziekte van zijn gezin, door de ongezonde toestanden in Mijdrecht ook al moest verhuizen en naar Amersfoort werd overgeplaatst. Ondanks de brief van burgemeester De Voogt werd na een correspondentie tussen de minister van Justitie en de commissaris van de koning besloten de vaste standplaats in Mijdrecht

voor een rijksveldwachter definitief op te heffen. Maar wanneer er weer aanleiding zou zijn tot ongeregelheden met de "polderjongens", zou tijdelijk toch weer een rijksveldwachter in de gemeente geplaatst worden.

Was Mijdrecht wel zo ongezond?

Hoe de situatie in Mijdrecht in 1864 was, staat in een verslag dat de provincie Utrecht uitbracht over alle gemeenten. Hierin staat dat in dat jaar de sterfte in Mijdrecht groot was, door dezelfde schadelijke invloeden waarvan al eerder melding was gemaakt. Wat voor invloeden dit waren, werd niet vermeld. Waarschijnlijk lag dat aan de bodemgesteldheid. Want men constateerde wel dat er heel wat in het dorp zou moeten veranderen voordat het een gezonde bodem zou hebben. Men twijfelde zelfs of dit ooit zou gebeuren. In het rapport stond dat het ziekteverzuim vooral gedurende de zomer zeer groot was. Verder werden in dat rapport "intermitterende en catarrale" koortsen genoemd die veel voorkwamen. Ook andere ziekten waren zeer hardnekkig. Veertien tyfusleiders waren in behandeling genomen waarvan er twee waren overleden. Eind augustus werd het eerste geval van pokken geconstateerd bij een jongen, die niet was ingeënt. Daarna kwamen er nog twee gevallen bij, maar de ziekte zette niet door. Gelukkig maar, want in de voorafgaande jaren was er in Mijdrecht weinig gevaccineerd. In de maand december kwamen nog vijf gevallen van pokken voor. De vrees voor de pokkenziekte overwon bij sommigen het vooroordeel tegen vaccinatie. Maar een groot deel van de inwoners bleef er toch, waarschijnlijk om godsdienstige redenen, afwijzend tegenover staan.

Pokken

Ook de gemeenten Vinkeveen en Waverveen en Wilnis werden in dit rapport genoemd. In Vinkeveen en Waverveen was de toestand beter. Het sterftecijfer was ten opzichte van 1863 gedaald maar toch niet bijzonder laag te noemen. Op de Groenlandse Kade, bekend om de slechte huisvesting en veel armoede, hadden zich in de maand mei enige gevallen van pokken voorgedaan, waaraan twee personen waren overleden. Door de zieken af te zonderen en door het algemeen inenten van nog niet gevaccineerden kon de ziekte zich niet verder verspreiden. In Wilnis was de gezondheidstoestand ook niet gunstig te noemen, maar die was niet zo alarmerend als in Mijdrecht, waar de slechte huisvesting, veel grote gezinnen in één woning, slecht water en grote armoede belangrijke oorzaken waren van allerlei ziekten. Gelukkig is er in de loop van de jaren veel in De Ronde Venen veranderd en is het inmiddels een gemeente geworden waar het goed wonen is.

Bronnen:

Utrechts Archief toegangsnummer nr. 79 inv. 216

Aan de Leden van de Historische Vereniging "De Proosdijlanden"

Hierbij wordt u uitgenodigd voor een ledenvergadering, welke zal worden gehouden op:

woensdag 25 november 2009

in gebouw Irene, Kerkstraat 9 te Mijdrecht
Aanvang 20.00 uur

Agenda

1. Opening door de heer J. Meulstee, voorzitter.
2. Verslag van de ledenvergadering van april 2009.
3. Bespreking beleid.
Verslag van activiteiten.
Voorstellen activiteiten 2010.
4. Bespreking en vaststellen van de begroting 2010.
5. Stichting Proosdijer Publikaties:
6. Bestuursverkiezing.
Door het bestuur wordt voorgedragen:
mvr. M.J. van Eijk.
7. Rondvraag.
8. Sluiting.

PAUZE

Na de pauze houdt de heer A.M. van Leeuwen te Wilnis een lezing met als titel "TOEN en NU". Aales behandelt heemkundige aspecten in de Ronde Venen. Hierbij zal een unieke kaart van de Holland Delta (Historische Atlas) van rond de vorige eeuwwisseling een centrale rol spelen. Kortom, een verhaal dat u niet mag missen. Graag tot ziens op 25 november!

P.A. van Golen,
secretaris

BENOEMING BESTUURSLEDEN

Artike 1 9

1. Het bestuur bestaat uit tenminste vijf meerderjarige personen door de algemene ledenvergadering uit de leden te benoemen.
De benoeming geschiedt uit een door het bestuur op te maken bindende voordracht.
2. Naast het bestuur zijn tot het opmaken van een of meer voordrachten tenminste tien andere leden bevoegd. Een zodanige voordracht moet tenminste tweeënzeventig uur voor de aanvang van de vergadering bij het bestuur worden ingediend.
3. Aan elke voordracht kan het bindend karakter worden ontnomen door met een tenminste tweederde van de uitgebrachte stemmen genomen besluit van de algemene ledenvergadering.
4. Indien geen voordracht is opgemaakt of is besloten overeenkomstig het voorgaande lid dan is de algemene ledenvergadering vrij in haar keuze.

De veroordeling van Pieter Smink

Door Fred de Wit

Pieter Smink. U zult deze man beslist niet kennen, want dit proces vond in 1801 plaats. Als hij een rustig, onopvallend leven had geleid, zou er geen strafdossier over hem in het Utrechts archief aanwezig zijn geweest. Maar omdat hij een dief was, werd hij voor het gerecht gedaagd en veroordeeld. Dit staat uitvoerig beschreven in het onderstaande vonnis.

Kaas en spek gestolen

Het originele verslag van de rechtszitting: Alzo Pieter Smink oud 20 jaaren geboren te Mijdrecht tegenwoordig gevangen op den Huize van Hazenberg, voor de Here van Justitie over het voormalig gewest Utrecht, ten deelen bekent en beleden heeft mitsgaders denzelfden Hove bij goede informtïen ten vollen gebleken is: Dat hij gevangen, in plaats van op een eerlijke wijze zijn kosten te zoeken sedert eenen geruimen tijd zo hier als elders heeft gevagenbondeert (als landloper zwervend) in een geselschap van drie jongens waarvan den eene 30 en de andere 42 jaaren en de derde 14 was, diefstallen gepleegd heeft.

Dat hij gevangen op twee onderscheiden plaatsen in de Kromme Mijdrecht met dezelve brood, kaas en spek gestolen hebbende hetzelfde hebben opgegeten.

Dat hij gevangen met zijnen Complices (medeverdachten) aan het Woerdensche Verlaat bij een Molenaar ook heeft gestolen eenig brood en kaas en een Wambuis.

Dat hij gevangen en zijn Complices zig na en omtrent Dordrecht hebben begeven en op een plaats in dien omtrek gelegen die hij Gevangennis wist te noemen, nadat een zijner Complice een Glas met zijn hand had

gebroken en een van zijn complice door het open gemaakte Glasraam in huis is geklommen, vandaar brood en kaas en eenige klederen is weggenomen, welke goederen hij Gevangen de Wagts houdende door het Glasraam van hem heeft aangenomen en vervolgens door hun te Dordrecht voor seven Stuivers zijn verkogt.

Dat hij gevangen en zijnen Complices sich na Cabauw en Lopik hebben begeven en aldaar tussen den elfden en twaalfden dezer maand zijn gekomen in een Zomer of Bakhuis bij Cornelis Colje alwaar hij Gevangen met den nijptang die hij bij zich hadt een spijker uit een raam heeft gehaald en dit met een zijner Complice heeft omgebogen en alzo in het huis gekomen is.

Dat hij Gevangen en zijn Complices daaruit hebben weggenomen een paar nieuwe schoenen met riemen, twee oude mans hoeden, een tinnen schotel en zes of acht tinne lepels, voorts wat kaas en brood, een boterschoteltje, een stroopkannetje en een gestreepte hemdrok.

Dat hij Gevangen en zijn Complices dien zelve Nagt nog een Bakhuijs te Lopik behorende aan de plaats van Willem van Vliet door een spijker uit het raam te haalen open gemaakt hebbende, en daaruit een Schoorsteenkleed hebben medegenomen

Dat zijn Complices vervolgens een bakhuijs van eene Laurens Boeren hebbende open gemaakt en daaruit daar uit hebben medegenomen een Peperbus, een Cofjittrommel en een vles azijn.

Dat hij Gevangen en zijn Complices deze goederen met zich gevoert, na Vianen gebracht, aldaar verkogt en daar voor twee Gulden vier Stuijvers ontvangen hebben.

Dat zodanige Daden zijn van kwade gevolgen en storende de veiligheid der in en opgezetenen waarom die in een land alwaar een goede justitie vigeert (van kracht is) niet kunnen worden gelochten maar anderen exempel moeten worden gestraft.

Twee jaar werkhuis

Zo is het dat het voorz. Hof doende recht in naam van het Bataafse volk de voornoemde Gevangen gecondemneert (veroordeeld) heeft. En condemneert hem

mitsdezen om te worden geschavotteert en strengelijk met roeden gegeesselt, welke gedaan zijnde confineert (in hechtenis nemen)

De Gevangen voor den tijd van twee Jaaren in 't werkhuis binnen deze Stad om gedurende dien tijd met zijnen handen werk den kost te winnen ter discretia van de Regenten van het zelve condemnerende de gevangen daaren boven in de Kosten en misen (kosten van het gerecht) van Justitie ter taxatia van den Hove. Gedaan te Utrecht bij Mr. Nicolaas van Offenbergh, Praesiderende. Samuel Stansorg, Wilhelmus, Josephus Horn, Maurits Jacob Eijck, Benjamin de Brieften Frederik Saxe, Raaden in den voorgenoemde Hove en geprommicieert (uitgesproken) den 25 Juli 1801.

Ophanging of onthoofding

Veranderingen in het strafrecht. Allereerst komt het bij ons nog al vreemd over dat hij als kruimeldief zo'n zware straf heeft gekregen. Kennelijk had hij geen dak boven zijn hoofd en evenmin geld om eten te kopen want de diefstallen bestonden hoofdzakelijk uit het stelen van etenswaren.

Tijdens de totstandkoming van de Bataafse Republiek in 1795 werd het strafrecht veranderd en nieuwe regels vastgesteld. In de Middeleeuwen werden namelijk dieven die meerdere keren gestolen hadden zonder meer opgehangen. Valsemunters, die gesnapt waren konden hun einde tegemoet zien in een ketel, gevuld met kokende olie. Als men van adel was of een hoge functie had bekleed, en een zware misdaad had begaan, kon men vaak zelf zijn einde kiezen.

Aan de doodstraf ontkwam men dan wel niet, maar er kon gekozen worden tussen ophanging of onthoofding. Bij ketters werd er onderscheid gemaakt tussen man-

nen en vrouwen. De mannen gingen op de brandstapel en de vrouwen werden verdrinken. Ook kwam vierdeling, levend begraven en radbraken voor, waarbij een misdadiger langzaam doodgemarteld werd doordat eerst zijn ledematen werden gebroken en zijn lichaam vervolgens op een rad werd gelegd. Vanaf de 17e eeuw werden de zware straffen altijd voltrokken door onthoofding of ophanging.

De Code Pénal

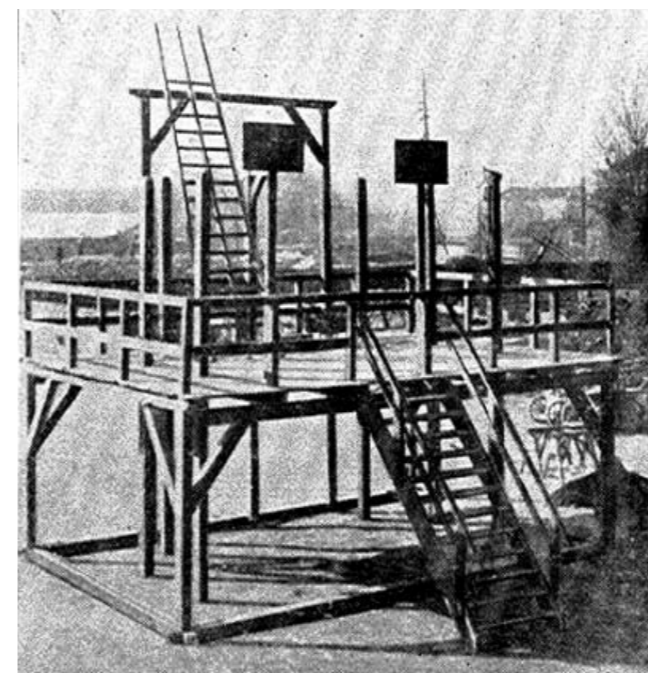
In 1811, toen Nederland ingelijfd was bij het Franse keizerrijk, voerde Napoleon hier de Code Pénal in. De Code Pénal is een reeks van strafbepalingen, het wetboek van strafrecht, met daarin als zwaarste straf de doodstraf, te voltrekken door onthoofding op het schavot door middel van de valbijl. Deze straf bleef na het vertrek van de Fransen gehandhaafd, maar werd toen door de strop of het zwaard voltrokken. In de praktijk is in de tijd na Napoleon van het zwaard geen gebruik gemaakt. Tot 1854 is er van de strop wel gebruik gemaakt. Maar het aantal veroordelingen tot de doodstraf nam af. Dit kwam mede doordat de koning na 1860 in die gevallen altijd gratie verleende.

Afschaffing doodstraf

In 1870 schafte Nederland als eerste West-Europees land de doodstraf af. In het militaire strafrecht beleefde deze evenwel gehandhaafd. De afschaffingswet werd in de Tweede Kamer aangenomen met 40 tegen 30 stemmen en in de Eerste Kamer met 20 tegen 18 stemmen. De beul raakte dus werkeloos. Maar zo erg was het nu ook weer niet, want ons land kende op dat moment nog maar één beul. Dit was de Amsterdammer Dirk Jansen, afkomstig uit een aloude beulenfamilie. Pieter Smink werd dus volgens de wetten uit 1795 veroordeeld. Deze straf was niet mis. Allereerst werd hij "geschavotteert", dus op het schavot vastgebonden en, waarschijnlijk onder grote publieke belangstelling, met roeden geselsd. De bedoeling hiervan was dat iedereen kon zien wat je kon overkomen als je van het rechte pad afweek. Een afschrikwekkend voorbeeld. Hoewel in het vonnis staat dat hij geselsd is op het schavot, is het ook mogelijk dat hiervoor de schandpaal werd gebruikt omdat op het schavot de beul het zwaard of de strop hanteerde. Vervolgens werd Pieter naar het werkhuis gebracht waar hij twee jaar vast zou zitten en hard zou moeten werken om in zijn onderhoud te voorzien. Bovendien werd er nog geld van hem ingehouden om de kosten van het proces te betalen. Of hij zijn leven gebeterd heeft, weet ik niet. Jammer genoeg is het verhoor van Pieter Smink over deze diefstallen in het Utrechts Archief niet aanwezig in het dossier waarin het zou moeten zitten. Wellicht is het verloren gegaan of op een verkeerde plaats opgeborgen. Daarom is het niet duidelijk geworden of hij al eens eerder is veroordeeld, hetgeen wel belangrijk

Schandpaal met jonge vrouw. De schandpaal stond in Mijdrecht aan het begin van de Kerkstraat, kruising Dorpsstraat.

Stellage van het schavot van Rotterdam. Het schavot van Mijdrecht heeft ongeveer gestaan aan de Zuwe (tegenwoordig N 201) bij het kippenrestaurant "Ici Paré".

is voor zijn straf. Wellicht kom ik hem nog eens tegen wanneer ik in Utrecht andere strafdossiers onderzoek.

Taakstraf

U zult waarschijnlijk wel willen weten wat voor een straf Pieter tegenwoordig zou hebben gekregen. Hieronder volgt het commentaar van mr. Juliette de Ruijter, werkzaam bij het Openbaar Ministerie te Amsterdam.

“Gelukkig kennen we in het hedendaagse strafrecht geen straffen meer zoals “schavotten” en geselen met een roede. De andere straf die Pieter Smink werd opgelegd, het plaatsen in een werkhuis, kennen we nog wel in het huidige strafrecht, hetzij in een andere vorm. Thans bestaat de mogelijkheid om een zogenoemde taakstraf op te leggen als alternatief voor een celstraf. Een taakstraf kan bestaan uit een werkstraf en/of een leerstraf en kan maximaal 480 uur duren. Van deze 480 uur mag maximaal 240 uur uit een werkstraf bestaan. Een groot verschil met de “werkstraf” van Pieter is dat een veroordeelde gedurende het uitvoeren van een taakstraf gewoon thuis mag blijven wonen en niet in een werkhuis wordt geplaatst. Gezien het feit dat Pieter in totaal zes diefstallen had gepleegd, zou hij echter in de huidige tijd er niet van af komen door te werken. In artikel 310 van het huidige Wetboek van Strafrecht wordt degene die een diefstal pleegt, gestraft met minimaal een geldboete of met een gevangenisstraf van ten

hoogste vier jaren. Indien de diefstal plaats vindt in een woning of in de voor de nachtrust bestemde tijd, wordt de maximale gevangenisstraf op grond van artikel 311 van het Wetboek van Strafrecht verhoogd tot ten hoogste 6 jaar. Wordt de diefstal dan ook nog gepleegd door twee of meer personen of is er sprake van inklimming, braak of verbreking, dan gaat de straf zelfs omhoog tot maximaal 9 jaar gevangenisstraf. Een diefstal die in deze twee laatstgenoemde categorieën valt, wordt een gekwalificeerde diefstal genoemd.

Pieter Smink had destijds drie gewone diefstallen en drie gekwalificeerde diefstallen gepleegd. Volgens het huidige strafrecht zou hij voor deze strafbare feiten vermoedelijk een gevangenisstraf van meer dan 12 maanden hebben gekregen. Bij de bepaling van de straf zou de rechter mogelijk de strafmaat enigszins hebben verlaagd vanwege de persoonlijke omstandigheden van Pieter. Pieter stal namelijk in de meeste gevallen slechts brood en kaas, waaruit afgeleid zou kunnen worden dat hij stal om in zijn eerste levensbehoefte, namelijk voedsel, te kunnen voorzien. Ook het feit dat Smink mogelijk een zogenaamde “*first offender*” was (dat wil zeggen: zonder strafblad) zou zijn straf naar alle waarschijnlijkheid hebben verlaagd.”

Bronnen:

Utrechts Archief toegang 239-1 inv. 98-4

Een veroordeelde wordt geradbraakt. Links de beul die het vonnis gaat voltrekken. Rechts de priester die de veroordeelde tijdens de laatste minuten geestelijk bijstaat.

Een maatje te groot

Notaris Van der Heijden, wethouder Knigge en prof. Van Hamel

Door Jan Rouwenhorst

Het is 1913. Er is nog geen algemeen mannen- en vrouwenkiesrecht en het huidige stelsel van evenredige vertegenwoordiging heeft ook nog geen intrede gedaan. Mijdrecht maakt deel uit van het kiesdistrict Breukelen en in het district zijn twee kandidaten die strijden om het lidmaatschap van de Tweede Kamer. De verkiezingsstrijd is fel en leidt in Mijdrecht tot een rel.

Rechts en links

Uit publicaties van die tijd valt op te maken dat het gaat om een “rechtse” en een “linkse” kandidaat. De rechtse kandidaat is de 52-jarige Frederik Herman de Monté VerLoren, die lid is van de ARP, een protestants-christelijke partij. Hij zit sinds 1909 in de Tweede Kamer en is daarvoor hoofd van de spoorwegen geweest bij het ministerie van Verkeer en Waterstaat. Zijn opponent is de 32-jarige Joost Adriaan van Hamel, hoogleraar in het strafrecht en verbonden aan de Universiteit van Amsterdam. Van Hamel komt uit voor de Liberale Unie en is bij acclamatie kandidaat gesteld, nadat die politieke groepering in het voorjaar van 1913 een afdeling heeft opgericht in Maarssen. Beiden zijn Nederlands Hervormd.

De politieke verhoudingen zijn in die tijd sterk gepolariseerd. Er is sprake van een grote tegenstelling tussen de diverse partijen. Ter rechterzijde staan de partijen die op religieuze uitgangspunten zijn gestoeld en ook wel als “de coalitie” worden aangeduid. Het gaat om de rooms-katholieken, de Nederlands hervormden - doorgaans CHU - en de gereformeerden, die meestal op de ARP stemmen. Gezamenlijk hebben ze 59 % van de zetels in de Tweede Kamer.

Tot “links” worden de diverse liberale en sociaal-democratische groeperingen gerekend. Hen valt voor de verkiezingen 41% van de zetels toe.

Maatschappelijk gevaar

Tussen beide richtingen gaapt een kloof. Daarbij speelt de beleving van het geloof een doorslaggevende factor. Vooral vanuit de rooms-katholieke hoek wordt fel van leer getrokken tegen het maatschappelijke “gevaar” dat aanwezig zou zijn in ongodsdienstige stromingen als socialisme en liberalisme. Paus Leo XIII had daartegen in 1891 al ernstig gewaarschuwd in zijn herderlijke rondzendbrief “Over nieuwe dingen”. Een goed katholiek heeft niets met liberalen, noch met socialisten. En in dat kader past in 1913 dan ook een actie “beschadiging lijsttrekker”. De zaak haalt de kolommen van het Utrechtsch Dagblad en krijgt vervolgens aandacht in de landelijke pers.

Professor Van Hamel heeft op dinsdagavond 10 juni

tijdens een lezing in Mijdrecht ongemeen fel van leer getrokken, omdat een “schandelijke verdachtmaking” tegen hem is ingebracht. Want volgens Van Hamel heeft men in het dorp Mijdrecht geprobeerd om een vlek te werpen op zijn naam. Het doel daarvan zou zijn om bij “de rechtsche kiezers in te blazen, dat bij hem geen eerbied is te vinden voor de godsdienstige overtuiging van andersdenkenden”. (...) “En om dat doel te bereiken, heeft men (Van Hamel) de smerigste taal in den mond gelegd, die zich denken laat.”

Wat is het geval?

Uitnodiging

Het bestuur van de Liberale Unie in de Vechtstreek heeft de Mijdrechtse notaris Johannes Franciscus Wilhelmus Josephus van der Heijden uitgenodigd om de kiezersvergadering bij te wonen. Van der Heijden is sinds 1908 de derde telg van een familie, die - aanvankelijk in Vinkeveen en later in Mijdrecht - al sinds 1831 het ambt van notaris uitoefent.

De notaris is - als vooraanstaand en eerbiedwaardige katholiek - er absoluut niet van gediend en “heeft ten antwoord daarop (...) een brief gezonden, waarin hij mededeelt de tot hem gerichte uitnodiging te beschouwen als een belediging. Het bleek hem toch, dat professor Van Hamel de Rooms-Katholieke geestelijken betiteld had met den naam van ‘h.r.jagers’, een uitdrukking, die zelfs niet door een dronken polderjongen zou worden gebezigd en die men dus allerminst had verwacht van een hoogleraar in het strafrecht aan een van onze openbare universiteiten. Om die reden kon notaris Van der Heijden, zoo schreef hij, deze verkiezingsvergadering niet bijwonen.”

Van Hamel zou vervolgens direct schriftelijk aan Van der Heijden hebben meegedeeld dat hij die uitdrukking nooit en te nimmer en nergens had gebruikt. Volgens Van Hamel moet de notaris “zijn ingelicht van een zijde, waar men niets liever dan vuige laster op het oog had”. Bovendien laat de hoogleraar aan de notaris nog twee andere dingen weten, namelijk dat hij hoopt dat Van der Heijden de belediging zou willen terugnemen en hem zou willen mededelen uit welke bron deze laster afkomstig is. Maar de notaris zwijgt.

Man en paard

Tijdens zijn spreekbeurt in Mijdrecht roept Van Hamel de Mijdrechtse notaris ter verantwoording. Zo laat hij zijn toehoorders weten: "En ik vraag nu ... ik vraag nu aan notaris Van der Heijden, die zeker wel hier aanwezig zal zijn, of hij bereid is die grove belediging jegens mij terug te nemen. En ten tweede vraag ik hem, mij man en paard te noemen, opdat deze meer dan schandelijke actie van de coalitie onderzocht zal kunnen worden."

Deze woorden wekken consternatie op in de zaal, maar Van Hamel gaat door: "Is notaris Van der Heijden in deze zaal niet aanwezig?" De toehoorders worden misstilt als Van Hamel vervolgt met: "Dan zal ik bij den Officier van Justitie te Utrecht een aanklacht tegen notaris Van der Heijden indienen ter zake van belediging en zal ik mij langs dien weg recht verzekeren, nu notaris Van der Heijden, door zijn stilzwijgendheid na mijn schrijven en zijn wegblijven op deze vergadering, volhardt bij zijn brief aan de Liberale Unie gezonden. Door volledige openbaarheid zal dan nu worden uitgemaakt voor de rechterlijke macht, wat er van dien meer dan schandelijken aanval op mijn goeden naam overblijft."

De aanwezige journalist geeft een korte impressie van de gevoelens in de zaal: "Luid applaus hier en verlegenheid ginds". Eén van de aanwezigen vraagt dan of er verlof bestond om de door Van der Heijden geschreven brief openbaar te maken. De voorzitter van die avond stelt dat zoiets absoluut niet nodig is. "De brief was gericht aan ons bestuur en moest dus ter kennis worden gebracht van professor Van Hamel. Die vat de zaak - vanuit zijn optiek - bondig samen: "De opzet van deze geheele geschiedenis is alweder duidelijk. Er moest een grief tegen mij bestaan en om die grief te vinden, nam men zijn toevlucht tot laster. Het volk van Mijdrecht moest tegen mij worden opgezet."

Kruiperig

Dat ontlokt één van de aanwezigen een instemmende reactie: "Dit laatste is al gebeurd. Het praatje van de pastoors is hier vanavond al rondgestrooid in het dorp,

Professor J.A. van Hamel.

vóór dat de vergadering begon." Als sfeertypering noteert de journalist: "Gefluit links en verbittering jegens deze spreker rechts."

Het blijkt dat de strijd-lustige houding van de hoogleraar niet zonder gevolgen blijft, want al binnen enkele dagen krijgt Van Hamel twee brieven bezorgd. De

toonsetting van de correspondentie is kruiperig. Ging het de schrijvers - allebei dorpsnotabelen - dun door de broek vanwege de juridische procedure die door de zelfverzekerde stadse hoogleraar in het strafrecht was aangekondigd?

Zo schrijft notaris Van der Heijden aan Van Hamel onder andere: "(...) De woorden in mijn schrijven neem ik dus met genoeg terug en zal dezer dagen mededeelen (dat) het mij plezier deed dat de gewraakte uitdrukkingen niet zijn gebezigd en uw optreden geen aanleiding heeft gegeven om de zoo gelukkige goede harmonie in deze streken te verstoren." Verder laat de notaris geen misverstand bestaan over de bron van de aantijgingen: de Wilnisser C. Knigge.

En wie is deze Knigge?

Cornelis Knigge - van oorsprong landarbeider, zuivelbereider en vervolgens directeur van een tuinbouwbedrijf - is dan 58 jaar. Sinds medio 1908 is hij lid van de Provinciale Staten van Utrecht. Die functie combineert hij vanaf april 1912 met een wethouderschap in Wilnis. Bovendien is hij voorzitter van de Centrale Rooms Katholieke Kiesvereniging, die in de pers advertenties laat plaatsen om rooms katholieke kiezers op te roepen "trouw ter stembus" te gaan met daaraan gekoppeld een niet mis te verstaan stemadvies.

Ook Knigge trekt veiligheidshalve het boetkleed aan en klimt in de pen. Knigge laat aan Van Hamel weten "dat hij het praatje slechts van hooren zeggen had en er prijs op stelde te verklaren dat hij persoonlijk den spreker niets onbetamelijks omtrent de R.K. geestelijkheid had horen zeggen."

Verlies en winst

De verkiezingsuitslag van 17 juni 1913 is - landelijk gezien - een grote klap voor de drie confessionele, "rechtse", partijen. Hun zetelaantal in de Tweede Kamer zakt van 59 naar 45. Maar in de nieuwe Kamer is (nog) geen plaats voor Van Hamel. Hij behaalt in het district Breukelen 1.847 stemmen en wordt daarmee op grote afstand gezet door de ARP-er Frederik Herman de Monté VerLoren. Die continueert zijn Kamerlidmaatschap met 5.040 stemmen.

De vader van Joost Adriaan van Hamel - die eerder eveneens hoogleraar strafrecht aan de Gemeentelijke

C. Knigge.

Hoofdkiesdistrict Breukelen.

R. K. Kiezers! Gaat op DINSDAG 17 JUNI a.s. trouw ter stembus en brengt allen uwe stem uit op den HoogEdelGestrengen Heer

F. H. de Monté VerLoren,
den Candidaat der Rechtsche partijen.

Namens de Centrale R. K. Kiesvereniging,

Het Hoofdbestuur:

C. KNIGGE.
P. W. KROFT.
B. SCHURINK.
A. J. A. KOEK.
J. H. TEUNISSEN.

(10136)

Universiteit van Amsterdam is geweest - behoudt bij de verkiezingen van 1913 wel zijn zetel voor de Liberale Unie in de Tweede Kamer.

Internationaal en lokaal

J.A. van Hamel blijft werkzaam aan de universiteit en behaalt bij de verkiezingen van 1917 wel een zetel in de Tweede Kamer. Kort daarna vertrekt hij voor langere tijd naar het buitenland. Eerst naar Parijs als correspondent van de NRC en in 1919 wordt hij directeur van de juridische afdeling van de Volkenbond in Genève. Terug in Nederland, medio 1929, vestigt hij zich als advocaat te Amsterdam. Na de oorlog, waarin zijn beide zoons ten gevolge van verzetsactiviteiten om het leven komen, wordt hij benoemd tot voorzitter van het Bijzonder Gerechtshof te Amsterdam, belast met de berechting van oorlogsmisdadigers.

Later is Van Hamel persoonlijk adviseur van koningin Juliana bij de afwikkeling van de "kwestie-Soestdijk" - ook wel bekend als de Greet Hofmans affaire - in het bijzonder voor wat de reorganisatie van de hofhouding betreft. Hamel overlijdt in 1964 op 84-jarige leeftijd.

J.F.W.J. van der Heijden wordt in 1945 als notaris opgevolgd door één van zijn zoons. De oud-notaris overlijdt begin oktober 1945, vlak na het verlaten van de r.-k. kerk. Hij krijgt een hartaanval, rijdt in de sloot voor het kerkgebouw en verdrinkt. Hij is dan 71 jaar. Hij is begraven in een grote grafruimte op het kerkhof van de plaatselijke parochiekerk.

C. Knigge blijft politiek actief. In de gemeenteraad van Wilnis - waar hij lange tijd wethouder en locoburgemeester is -, in de Provinciale Staten van Utrecht en zelfs als lid van de Tweede Kamer in de periode 1922-1925. Als parlementariër voert hij vrij zelden het

woord. Wanneer hij dat wel doet, gaat het voornamelijk over arbeidszaken, koloniale zaken en landbouw. In Wilnis is hij medeoprichter - en van 1927 tot 1941 zelfs beschermheer - van de muziekvereniging "Viribus Unitis" ('met vereende krachten'). In 1939 - Knigge is 84 jaar - komt er een abrupt eind aan zijn politieke ambities, die hij dan nog steeds heeft. Binnen de RKSP zijn krachten actief om hem te lozen. Bij de Provinciale Staten-

verkiezingen van april 1939 verliest hij na 31 jaar zijn zetel door een te lage positie op de kandidatenlijst. Als plaatselijk coryfee taant zijn politieke betekenis ook. Halsstarrig - maar tevergeefs - claimt Knigge de eerste plaats op de kandidatenlijst van de RKSP voor de gemeenteraadsverkiezing van juni 1939. Een bemiddelingspoging van de plaatselijke pastoor Theo van de Pavert brengt geen soelaas. Knigge stapte uit de RKSP en komt vervolgens met een creatieve oplossing, die later in de gemeente De Ronde Venen herhaaldelijk en met succes is gekopieerd: meedoen met een eigen lijst. Zo wordt de "Vrije RK lijst" geregistreerd. C. Knigge zal optreden als lijsttrekker. Maar vervolgens maakt hij een cruciale fout. Zonder overleg zet hij ook een ander op de kandidatenlijst. Maar die persoon kan niet rekenen op het mandaat van degenen die eerder met hun handtekening de registratie van de "Vrije RK lijst" mogelijk hebben gemaakt. Een aantal trekt daarom de eerder gegeven steun in. Daardoor ontbreekt het aan de juridische voorwaarden en is de registratie formeel onwettig. Uiteindelijk verklaren Gedeputeerde Staten de lijst van Knigge ongeldig en daarom kan hij niet meedoen aan de verkiezingen. Begin 1941 overlijdt Cornelis Knigge op 86-jarige leeftijd.

Bronnen:

- Nieuwe Rotterdamsche Courant, edities uit de periode juli 1913. Digitaal archief Koninklijke Bibliotheek, www.kb.nl
- ^a Het Centrum, edities uit de periode juli 1913. Het Utrechtse Archief, www.hetutrechtsarchief.nl
- Parlement & Politiek, www.parlement.com
- Biografisch Woordenboek van Nederland.

Met hulp van en dank aan J. Frankenhuizen.

Dorpsgenoten en hun gemeentehuis

Door Stef Veerhuis

Het nieuws haalde maandenlang de voorpagina van diverse regionale dagbladen tot zelfs het Utrechts Nieuwsblad aan toe. In de beginjaren zeventig van de vorige eeuw was er in Mijdrecht opnieuw een discussie op gang gekomen om plannen te ontwikkelen voor de bouw van een nieuw gemeentehuis. Grote ongerustheid alom bij een kleine 600 dorpsgenoten die vervolgens alles uit de kast haalden om het oude bijna honderdjarige gemeentehuis van Mijdrecht van de sloop te kunnen redden. Geleid door de "Groep Beeker-Van den Berg" betrok men de politieke stellingen en stelde men zich ten doel om in ieder geval de karakteristieke voorgevel te kunnen behouden.

Makelaarszoon

Van oudsher heeft Mijdrecht altijd al een voortrekkersrol vervuld in de regio, die steeds meer aanzien ging krijgen toen vanaf 1852 de polders droog gingen vallen. Als een spin in dit geografische web trok burgemeester J.G. de Voogt decennia lang aan de droogmakerij touwtjes, op de vingers gekeken door invloedrijke families. Deze bemoeienissen droegen er mede toe bij, dat hier zonder veel weerstand het bestuurlijke hart van de huidige Ronde Venen kon kloppen. Maar wie was deze ambitieuze Johannes Gerardus de Voogt dan? In het bevolkingsregister van Mijdrecht staat hij ingeschreven als kandidaat notaris en verder dat hij in 1825 werd geboren te Wageningen als zoon van een makelaar. Hij bezat dus al op jonge leeftijd enige noodzakelijke kennis van zaken, die later zijn voordracht tot eerste burger van Mijdrecht zou rechtvaardigen. Het ontbreken van status en aanzien binnen het veenderij gebeuren, om zich daar een plaats te verwerven, krijgt onverwachts een kentering, wanneer hij op 25 maart 1847 in het huwelijk treedt met Klasina van Wieringen, de 19-jarige jonge dochter van Klaas van Wieringen. Zo op het oog niets aan de hand, want geld trouwde nu eenmaal geld in die dagen. Het krijgt allemaal wat meer gewicht als nog geen vier weken later, hun dochter Adriana wordt geboren. Het heeft er veel van weg, dat zo lang er nog niets op papier stond, er blijkbaar ook niet getrouwd zou worden.

Raadhuisplein met gemeentehuis

Het onderstreept eens te meer, dat hier grote belangen meespeelden.

Familie in de raad

Toen op 21 november 1851 Jacob Verdam op hoge leeftijd aftrad als burgemeester van Mijdrecht en Wilnis, zal de kandidatuur van Johannes Gerardus de Voogt als diens opvolger geen verrassing zijn geweest voor de beide zittende wethouders, Klaas en Hendrik van Wieringen. Een kleine drie weken later werd de benoeming bij Koninklijk Besluit officieel aangekondigd en kon De Voogt's installatie plaatsvinden op 29 december 1851 in het Regthuis van Mijdrecht. In dat zelfde jaar was men landelijk begonnen met de uitvoering van de nieuwe gemeentewet van minister Thorbecke. Een bepaling daarin was het beperken van bloedverwantschap in de zittende raad, hetgeen dus direct gevolgen had voor zwager Klaas van Wieringen, die terug trad en op 16 juli 1852 eervol ontslag werd verleend.

Meerdere petten

Een andere wetswijziging was dat de burgemeester aan het einde van zijn zittingsperiode steeds weer opnieuw door de Raad herkozen moest worden. De geschiedenis heeft echter aangetoond dat De Voogt zijn taken tot december 1900 naar behoren heeft vervuld, hetgeen Mijdrecht en Wilnis bepaald geen windeieren heeft gelegd. Naast zijn burgemeesterschap had hij van 1871 – 1883 zitting in Provinciale Staten van Utrecht. Daarnaast bekleedde hij tal van bestuurlijke nevenfuncties gedurende het droogmaken van de omliggende polders. Vier maanden na zijn aantreden werd hij door Gedeputeerde Staten van Utrecht al benoemd tot penningmeester in de Veenderij. Naarmate zijn zittings-termijn vorderde, droeg hij nogal de nodige petten, want hij wist, om in stijl te blijven, "van de hoed en de rand". Het zal hem in 1876 weinig inspanning hebben gekost, om als president-directeur en concessionaris van de Maatschappij tot droogmaking van de Ronde

Venen, financiële steun te ontvangen van de gemeente Mijdrecht.

Grondaankoop

In Mijdrecht was het net als elders tot 1877 gebruikelijk dat vergaderingen, naast andere noodzakelijke gemeentelijke plichtplegingen, plaatsvonden in een gehuurd lokaal bij de uitbater van het plaatselijke dorpscafé. Maar omdat alleen de naam "het Regthuis", enig respect afdwong, kan ik me voorstellen dat burgemeester De Voogt c.s. de lokaliteit niet bepaald representatief achtte t.a.v. de groeiende status van Mijdrecht. Omdat de landelijke en provinciale overheid steeds meer bemoeienis gingen eisen en geïnformeerd wilden worden, waren er ook waterschappen en polderbesturen die bijeen kwamen voor overleg en zich moesten verantwoorden. Het verfoeilijke pieterige handschrift van secretaris Klaas Verdam maakte kort en bondig duidelijk, dat dit ongenoegen ook bij de raad leefde, want B en W kregen in de raadsvergadering van 14 maart 1876 groen licht om de benodigde gronden, eigendom van Van Geijn junior, alvast voor de bouw van het gemeentehuis aan te kopen.

Krediet

Op 4 juli ontvouwde hij vervolgens zijn plan en zo

Zicht vanaf de Stationsweg

werd duidelijk dat het voorstel van burgemeester en tevens zakenman J.G. de Voogt goed in elkaar stak. De bouw van een nieuw raadhuis werd begroot op Fl. 25.220.-, bestek en tekeningen Fl. 2000.-, de grond Fl. 1250.- en Fl. 550.- voor onvoorziene kosten, maakt Fl. 29.000.-. Maar omdat ook een onderwijzerswoning dringend aan vervanging toe was, werd tegelijkertijd Fl. 9.000.- in deze begroting opgenomen waardoor men uitkwam op een totaalbedrag van Fl. 38.000.-. Hij stelde voor om hiervoor een lening van Fl. 40.000,- aan te gaan bij de Maatschappij voor Gemeentelijk Crediet tegen 4 3/4 % rente en dit jaarlijks met Fl. 1000.- af te gaan lossen. Omdat zakenman J.G. de Voogt in tal van besturen belangrijke bestuursfuncties bekleedde, kon hij als burgemeester de nieuwe raadzaal vrij gemakkelijk in de verhuur aanbieden. Vergaderingen en overleg van heemraden en ingelanden, waterschappen, veenderij en polderbesturen zouden een jaarlijkse huuropbrengst genereren van Fl. 250.-. Bovendien waren er ook geen kosten meer verschuldigd voor de huur van het Rechthuis.

Post- en telegraafkantoor

Op de valreep slaagde hij er in belangstelling los te krijgen om mogelijk een deel van de benedenverdieping te verhuren om daarin een post- en telegraafkantoor te kunnen huisvesten. De rekensom die hij er vervolgens op losliet was overtuigend genoeg voor de raad om met algemene stemmen goedkeuring te verkrijgen. Op 2 september 1876 ging tenslotte ook Gedeputeerde Staten van Utrecht akkoord. Drie weken later waren ook de onderhandelingen over het onderbrengen van een post en telegraafkantoor in een eindfase. Reden voor dit onverwachte oponthoud was dat de minister van Financiën alleen toestemming wilde verlenen wanneer permanente bewoning binnen het gemeentehuis beschikbaar zou zijn voor de directeur. Na wat noodzakelijk gewenste aanpassingen ging de raad akkoord en zette Den Haag op 23 september eindelijk een handtekening en zo kreeg Mijdrecht een

post- en telegraafkantoor binnen haar gemeentegrenzen. Dat alle inspanningen niet vergeefs waren, toont het afgesloten huurcontract, dat werd aangegaan voor een duur van tien jaar en jaarlijks Fl. 500.- aan huurpenningen ging opbrengen. Een strategische zet van burgemeester De Voogt, want zo kreeg hij pal naast zijn kamer nog meer gewenste touwtjes in handen.

Laagste inschrijving

Op donderdag 11 januari 1877 om 12.00 uur precies vond dan de aanbesteding van het nieuw te bouwen gemeentehuis plaats in wijk 1- nummer 182, ten huize van Johannes de Jager, uitbater in Mijdrecht.

Na opening van de gesloten enveloppen met daarin de inschrijvingsbiljetten werd duidelijk dat er zeven gegadigden waren overgebleven die hadden voldaan aan de geldende wettelijke inschrijvingsprocedures.

De laagste inschrijver was timmerman Hendrik Griffioen uit Breukelen, die de bouw wilde uitvoeren voor Fl. 29.879.-. Griffioen bleef daarmee plaatselijk aannemer Steven van Soest, die acht gulden duurder had ingeschreven, schlemielig maar net voor.

Zoals gebruikelijk mocht degene die het werk gegund was de volgende dag al met zijn werkzaamheden aanvangen. Ondanks het toch zeer lijvige bestek, nemen we het majestueuze gemeentehuis even voor ogen, schijnt de bouw heel voorspoedig te zijn verlopen. Op 1 maart waren de 240 stuks tien meter lange Hollandse dennen aan het oog onttrokken omdat de fundering toen klaar was. Het gebouw moest vijf maanden later glas en waterdicht zijn. Op 15 november 1877 moest het volledig voltooid opgeleverd worden, de raadsnotulen berichten heel anders.

Oplevering

De eindoplevering vindt pas plaats op 25 februari 1878, wanneer burgemeester J.G. de Voogt in gezelschap van K. Verdam, H. Griffioen en opzichter J. de Vries een laatste inspectieronde in en om het gebouw maken. Er werd melding gemaakt van wat kleine problemen, maar tevens werd vastgesteld dat het gebouw

Voorzijde oude gemeentehuis

76 dagen te laat was opgeleverd. En volgens overeengekomen bestekvoorwaarden betekende dat, een op te leggen boete van Fl. 760.-. Griffioen meldde echter dat de vertraging hoofdzakelijk een gevolg was van het vele meerwerk aan het post- en telegraafkantoor dat op het allerlaatste moment met de bouw moest worden meegenomen en verzocht dan ook om kwijtschelding. B en W bespraken deze netelige kwestie en moesten toegeven dat Griffioen niets te verwijten viel en deden een beroep op de raad om vervolgens de zaak in den minne te schikken.

Op 18 april 1878 was het dan zover dat het gemeentebestuur van Mijdrecht bestaande uit J.G. de Voogt, N. van Beijeren, A. Zwart, J.F. Vlaming Kiebert, H. Burggraaf, C. Oudshoorn en K. Verdam hier voor de eerste keer in vergadering bijeen kwamen. De *finishing touch* was voor huisschilder Lambertus Vosmeer uit Mijdrecht, die op 13 mei 1879 bij de aanbesteding vernam, dat hij met Fl. 276,- de laagste inschrijver bleek te zijn en naast het behangwerk ook het binnen en buiten schilderwerk uit mocht gaan voeren.

In 1908 was het in pandige post- en telegraafkantoor dringend aan uitbreiding toe. Omdat de benodigde ruimte binnen niet voorhanden was, koos men voor een nieuw te bouwen uitbreiding tegen de gevel van het gemeentehuis grenzend aan de Stationstraat. De aanbesteding vond plaats op dinsdag 30 juni 1908 en de laagste inschrijvers, de Gebrs. W. en C. Mulckhuysen mochten het werk vervolgens uit gaan voeren. Vermoedelijk door gebrek aan “bezoekers”, verdween tegelijkertijd een van de twee aanwezige arrestantenlokalen.

Hulpkantoren

Eind 1908 was de oplevering en werd een nieuwe tienjarige huurovereenkomst aan gegaan met de Inspectie der Posterijen in Utrecht waarbij de huurpenningen bijna werden verdubbeld. Het getuigde in ieder geval van een goede verstandhouding over en weer, die tot eind jaren vijftig van de vorige eeuw zou duren. Directeur Jan Schaepman blaakte van ijver. In 1911 liet hij tegen het arrestantenlokaal in de Mennonietenbuurt een brievenbus plaatsen en toen werd duidelijk dat er nu ook in de Amstelhoek drie maal daags post bezorgd zou worden.

Vijf jaar later werd de blik gericht op De Hoef, wanneer H. van der Graaf toestemming vraagt om de openbare school annex onderwijzerswoning te mogen huren, om daar een hulppostkantoor in onder te mogen brengen. Zijn initiatief vond gehoor en men was zelfs bereid hem te benoemen tot briefgaarder met als voorwaarde echter, dat hij o.a. in zijn vrije uren de noodzakelijke verbouwing voor zijn rekening zou nemen e.e.a. tot genoegen van de Directeur Generaal der Posterijen en Telegrafie.

Op 19 september 1917 werd het hulpkantoor, dat onder

R.K. Meisjesschool.

supervisie stond van de hoofdvesting in Uithoorn, opengesteld en voor zolang dat nodig was, zou klerk der 1e Klasse L. van de Veen uit Amersfoort hier het personeel in gaan werken.

Uitbreiding noodzaak

Naarmate de jaren vorderden, nam ook de toepassing van wet- en regelgeving steeds meer toe. Registratie en verantwoording zorgde ervoor dat, mede daardoor, het noodzakelijke ambtenarenbestand ook toe ging nemen. Tot na de Tweede Wereldoorlog weten we uit overlevering dat er intern nog wel eens met de beschikbare ruimte geschipperd moest worden. Maar dat houdt een keer op en in 1948/1949 besloot men noodgedwongen over te gaan tot een algehele restauratie binnen het gemeentehuis. Drie jaar later was het ontbreken van voldoende kluisruimte aanleiding om te gaan uitbreiden, maar het eigenlijke huisvestingsprobleem werd daarmee niet opgelost. Een korte felle brand die in de nacht van 5 op 6 mei 1956 uitbrak in de woning van bode Van Asselen, was onverwacht aanleiding om de bestaande situatie opnieuw te bezien.

Architect J.G. de Groot uit Uithoorn werd daartoe uitgenodigd en kreeg opdracht dit keer een diepgaand onderzoek te doen en plannen te ontwikkelen. Het grootste ongerief betrof namelijk de veel te kleine huisvesting binnen de secretarie. Tegelijkertijd zou er onderzoek verricht worden naar de fundering van het gebouw.

Op 10 november 1956 werden zijn voorstellen gepresenteerd. Zijn plannen omvatten o.a. om enkele gemeentelijke diensten extern onder te brengen. Verder voor het aanwezige postkantoor een nieuwe locatie te gaan zoeken, de bestaande vleugel achter het gemeentehuis te vergroten en de woning van de bode te renoveren. Vervolgens werden er de nodige discussies op los gelaten, er werd gerekend en gemeten en nog eens gemeten. Maar het gebouw werd er niet groter door en rekening houdend met de bestaande constructie waren er weinig of geen mogelijkheden. Keuzes waren er eigenlijk niet en men koos bij gebrek aan beter voor de

plannen van architect De Groot terwijl de uitvoering werd opgedragen aan de firma Van Scheppingen en Berkelaar. Doelstelling was om de verwachte expansie van het ambtenarenapparaat circa twintig jaar te kunnen waarborgen.

Restauratie of nieuwbouw?

En de verwachtingen werden bewaarheid, de rek was er twintig jaar later volledig uit. Maar hoe maakte je aan 12000 inwoners van Mijdrecht duidelijk, dat sloop van dit majestueuze gebouw en nieuwbouw op dezelfde plaats, de enige optie was. Burgemeester D. Haitsma die in september 1971 was benoemd zal niet te benijden zijn geweest. De media zaten er vanaf het begin bovenop en wanneer ik de krantenknipsels van begin 1976 hierover nog eens nalees, ging het er bij tijd en wijle heftig aan toe.

Mogelijk had dit te maken met de dubbelrol die het architectenbureau Bier en Gelderblom uit Boskoop ten deel was gevallen. Zij hadden opdracht gekregen om onderzoek te doen naar restauratie en naar aanleiding hiervan een kostenanalyse uit te brengen. Dan komt het enigszins vreemd over wanneer er door hen ook een ontwerp wordt ingediend voor een nieuw gemeentehuis, waar later voor werd gekozen. Ook het verzoek van het actiecomité om de bond Heemschut uit te nodigen voor een hoorzitting stuitte op hevig verzet van B en W. Het mocht allemaal niet meer baten. Het vonnis was nu eenmaal geveld en B en W hielden voet bij stuk, ondanks hevig tegenstribbelen van enkele raadsfracties.

Klaarblijkelijk voelde menigeen zich gepasseerd en teleurgesteld, want een uitnodiging richting inwoners om op maandag 24 mei 1976 mee te komen praten over hun nieuwe gemeentehuis, werd slechts matigjes bezocht. Intussen was men gestart met het treffen van tal van voorbereidingen, waaronder het vinden van een tijdelijke huisvesting voor het ambtenaarscorps. Deze werd gevonden in de leegstaande voormalige R.K. meisjesschool nabij Driehuis en in het weekend van 17 t/m 20 december 1976 werd er verhuisd. Het gebruikelijke vuurwerk tijdens de jaarwisseling werd tenslotte het laatste eerbetoon voor dit monumentale bouwwerk want op maandag 3 januari 1977 zou begonnen worden met de sloop. Ruim twee maanden later sloeg burgemeester D. Haitsma de eerste paal voor dit nieuwe prestigieuze gemeentehuis waar fl. 2.290.000,- voor was uitgetrokken. Het was nu aan C.T.H. Voorbij Beton B.V. om de bouw afgerond te hebben op de geplande opleverdatum 23 juni 1978, want dan zou Mijdrecht opnieuw een gezichtsbepalend gemeentehuis in gebruik kunnen nemen.

Naar verluidt is Alex van Ankeren druk doende om het voormalige oude gemeentehuis van Mijdrecht op schaal na te bouwen.

Jan Brugmans, eerste voorzitter van de vereniging:

‘Ik ben niet zo van de historie’

Door Piet van Buul

Hij was de eerste voorzitter van de Historische Vereniging. Dat kwam niet vanwege zijn grote interesse in de geschiedenis van de Ronde Venen. Hij handelde min of meer in opdracht van de burgemeester. Op een zomerse middag zijn we te gast in huize Jan Brugmans (85) in Mijdrecht. Onder het genot van een glaasje fris kruipt Jan met graagte op zijn praatstoel in zijn zonnige achtertuin en duikt met ons in het verleden.

Brabants

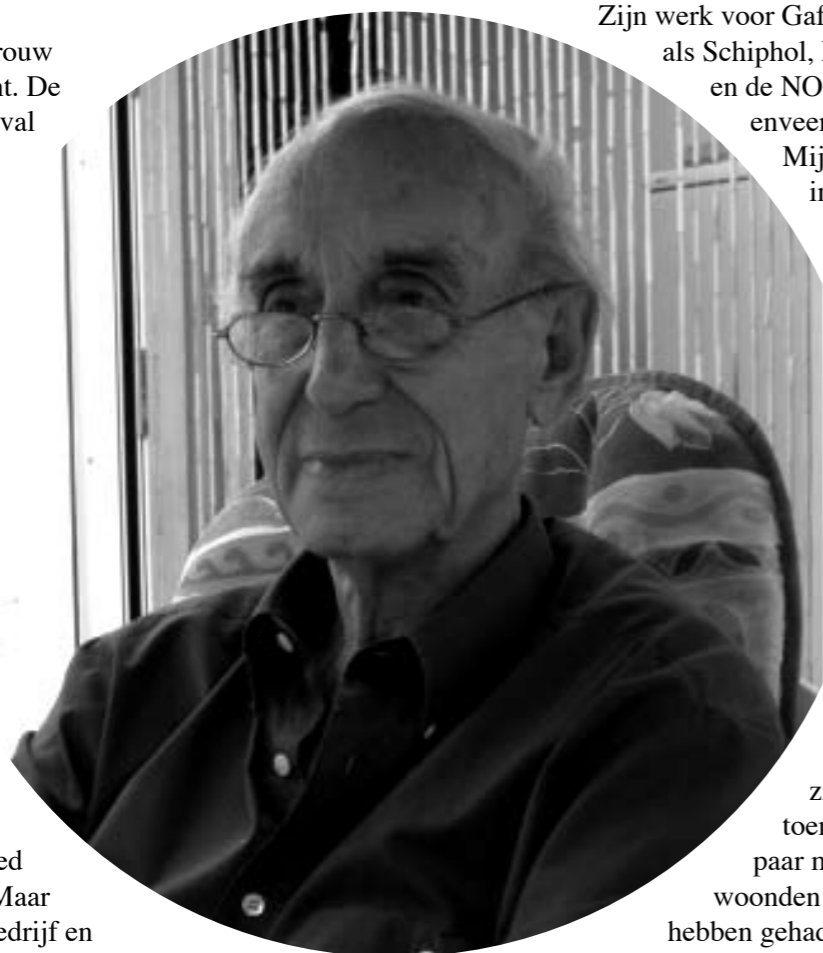
Jan Brugmans en zijn vrouw komen van West Brabant. De Bergen op Zoomse tongval is bij haar nog duidelijk aanwezig. Bij Jan is dat inmiddels wat minder. Jan kijkt terug op een rijk gevuld en ‘spannend’ leven, zoals hij dat zelf noemt.

“Dat begon al in de Tweede Wereldoorlog. Ik was tewerkgesteld bij een scheepswerf in Mannheim in Duitsland. We zaten daar met dwangarbeiders van vele nationaliteiten. Dat was wel goed voor mijn talenkennis. Maar het was een technisch bedrijf en ik ben absoluut geen technicus. Ik kan nog geen hamer van een beitel onderscheiden.

Ik heb in totaal twee en een halfjaar in Mannheim gezeten, totdat we door de Amerikanen bevrijd werden. Omdat ik een aantal talen sprak, werd ik door het Amerikaanse leger in dienst genomen. Ik heb toen anderhalf jaar in Parijs gewoond en gewerkt.”

VVD

Eenmaal terug in Nederland ging Jan in het bedrijfsleven aan de slag. Managementfuncties en werkzaamheden op het gebied van de verkoop.

Zijn werk voor Gaf, met grote klanten als Schiphol, Fokker, Hoogovens en de NOS deed hem tweeënveertig jaar geleden in Mijdrecht belanden. De inburgering verliep aanvankelijk wat moeizaam. “Ten tijde van onze komst naar Mijdrecht liep er net een actie voor de bouw van de Meijert. In dat kader kreeg ik iemand aan de deur om een handtekening. Ik raakte in gesprek en ze vroegen me of we het naar onze zin hadden. Ik heb toen gezegd dat we in de paar maanden dat we hier woonden nauwelijks contact hebben gehad. ‘Ze komen hier alleen maar aan de deur om te collecteren’ zei ik. Zelfs van mijn eigen politieke partij, de VVD, heb ik helemaal niks gehoord. Nou, binnen een paar uur stond er iemand van de plaatselijke afdeling van de VVD op de stoep. Toen is de zaak in een stroomversnelling gekomen. Ik kwam na een paar jaar als tweede op de VVD lijst voor de gemeenteraadsverkiezingen. In 1970 werd ik in de raad gekozen en in 1974 werd ik wethouder van openbare werken en ruimtelijke ordening. In 1978 kreeg ik als wethouder de portefeuille sociale zaken en volksgezondheid. En ik ben ook nog een jaar locoburgemeester geweest.”

Kennis van zaken

Jan kijkt met veel plezier terug op de periode van zijn wethouderschap. Dat was in de periode dat Mijdrecht een zelfstandige gemeente was. Dirk Haitsma was burgemeester. “We spraken elkaar in het openbaar overigens nooit aan met de voornaam. In die periode was Jan Roos van het CDA mijn collega wethouder. We vormden een prima team. We werden het altijd op basis van discussie en argumenten met elkaar eens en we hebben nooit hoeven te stemmen in het college. Ik heb de indruk dat het huidige college daar wel wat meer moeite mee heeft. Toen ik wethouder werd heeft burgemeester Haitsma mij op sleptouw genomen en mij voortreffelijk ingewerkt. Hij nam me overal mee naar toe en stelde me aan iedereen voor die belangrijk voor ons was. Zo werd ik ook kind aan huis op het provinciehuis. Na verloop van tijd wist iedereen wel wie Jan Brugmans was.”

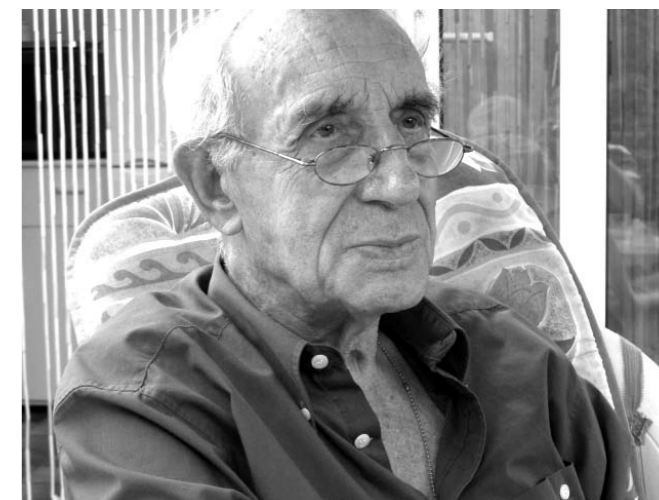
Jan Brugmans was er overigens de figuur niet naar om stilte zijn werk te doen. Hij was doorgaans nadrukkelijk aanwezig. Hij verdiepte zich in zijn dossiers en wist meestal precies hoe de hazen liepen. “Kennis van zaken hebben is noodzakelijk, maar kennissen hebben is zeker zo belangrijk”, concludeert Brugmans. Hij had een wijd vertakt netwerk opgebouwd.

Woonwagenvakken en vleeskeuringen

Jan Brugmans is vooral bestuurder. Op zijn cv vinden we een paginalange lijst van functies in tal van besturen en commissies op lokaal, regionaal en nationaal niveau. Veel commissies op het vlak van openbaar bestuur. Maar ook de propagandacommissie van de VVD, oudercommissies en schoolbesturen, een commissie voor het ambulancevervoer, het recreatieschap en de waterleiding, overleggroep woonwagenvakken, commissie vleeskeuringen, bestuur atletiekvereniging. Stichtingsbesturen van ondermeer jeugdverzorging, waarborginstituut tuinbouw Utrecht en het Stichtse Borgstellingsfonds. En dat is nog maar een greep uit de lange lijst. Jan moet zo ongeveer zijn halve leven in vergaderzalen en zaaltjes hebben doorgebracht. Een echte vergadertijger dus. “Een deel van de functies vloeit rechtstreeks voort uit je ambt als wethouder. Dan ben je vaak ambtshalve lid van intergemeentelijke of provinciale overlegstructuren. Het heeft me wel een uitgebreid netwerk opgeleverd. En ik ben op veel terreinen geen deskundige maar weet er wel heel veel van”, aldus Jan.

Gewoon afval

We vragen hem of zijn interesse in de historie van de Ronde Venen hem ook het voorzitterschap van de Historische Vereniging heeft opgeleverd. “Welnee. Ik ben niet zo van de historie. Ik heb er ook niks mee. Toen het oude textielwinkeltje op de hoek van de Dorps-

straat en het Raadhuisplein werd afgebroken werden daar opgravingen gedaan. Ik herinner me dat daar ondermeer de dochter van Cor Bakker bij betrokken was. Zij was archeologe. En dan werd vol enthousiasme het resultaat van die opgravingen getoond. Veel kapotte kannetjes en bordjes en stenen pijpen. Ongetwijfeld allemaal unieke vondsten. Maar voor mij was het gewoon afval uit Amsterdam dat hier vroeger is gestort. Dat ik voorzitter werd van die vereniging kwam zo. Burgemeester Haitsma vond dat Mijdrecht ook een historische vereniging of een soort Rederijderskamer moest hebben. We stonden aan de vooravond van het 900-jarig bestaan. Hij heeft mij toen gevraagd me daarin te verdiepen en na te gaan of zo'n vereniging mogelijk was. Dat lukte.

Met behulp van mensen als Jan Stam en Rob van der Weide kwam die vereniging tot stand en mij werd gevraagd het eerste voorzitterschap op me te nemen. Mensen die wel in de geschiedenis geïnteresseerd waren hadden al snel door dat ik er niet veel van wist. Maar dat was niet zo erg. Mijn rol was vooral om er voor te zorgen dat de vereniging structuur kreeg en dat het zaakje ging lopen. Toen de zaak eenmaal op de rails stond, heb ik plaats gemaakt."

900-jarig bestaan

Een aandrang om zich met de historie bezig te houden is in die tijd en ook daarna nauwelijks gegroeid. "Je maakt keuzes in het leven. Er zijn zaken die je van binnen raken en waar je dan mee bezig bent. Dat was dit niet. Ik volg de Historische Vereniging nog wel. Maar ik ga niet naar bijeenkomsten of zo. Ik lees ook trouw de Proosdijkoerier en stel vast dat men al lange tijd streeft naar 1000 leden. Ik denk dat ze met 800 betalende leden al best tevreden mogen zijn."

Als er al wat gebeurde op het vlak van de historie dan bekeek Jan dat vrijwel altijd vanuit de bestuurlijke kant. Hij was betrokken bij de viering van het 900-jarig bestaan van Mijdrecht. Hij kreeg van burgemeester Haitsma opdracht om de organisatie daarvan op poten te zetten. "Ik hoefde daarvoor niet in de historie te duiken. Maar dankzij mijn contacten met onder meer het bedrijfsleven slaagde ik er wel in om flink wat geld binnen te slepen. Overigens ontkwam ik er niet aan om tijdens de viering in historische kledij rond te lopen. Verder kreeg ik als wethouder te maken met protesten wanneer er weer eens iets gesloopt moest worden. Ik herinner me lange procedures tot aan de Raad van State bij de bouwaanvraag van de Kom. Ik heb later van de directie van de Kom nog een mooie gedenkplaat gekregen als dank voor mijn inspanningen voor het tot stand komen van dit centrum. Bij de sloop van het oude gemeentehuis en het huis van dokter Van den Berg waren er ook wel protesten maar over het

algemeen is dat hier allemaal rustig verlopen".

De Ronde Venen

Jan Brugmans volgt de huidige gemeentepolitiek en de verrichtingen van zijn opvolgers in het college nog met grote belangstelling. Hij heeft ook zo zijn opvattingen over de manier waarop het college en de raad momenteel functioneren. "Maar ik ben wel terughoudend in het leveren van commentaar. Langs de zijlijn zien de zaken er altijd wel anders uit dan in de praktijk. En ik wil ook niet de suggestie wekken dat het vroeger allemaal veel beter was. Dat is niet zo. Het is ook niet te vergelijken. Vroeger was het anders, maar niet per se beter. Dat neemt niet weg dat er nog wel een paar rondlopen die ik met plezier een schop onder hun kont zou willen geven," zegt hij op een vertrouwelijke maar strijdbare toon.

De oud-wethouder, die betrokken was bij de vorming van de gemeente De Ronde Venen, volgt de huidige herindelingsdiscussie met een soort déjà-vu gevoel. "Destijds waren er felle debatten over de financiën. In Mijdrecht was men bang dat al het geld naar het armlastige Vinkeveen zou moeten. Nu zie je dezelfde discussie waarbij het dit keer om Abcoude gaat. Wat mij betreft hoeft zo'n herindeling niet. Eerlijk gezegd ben ik zelf nog nauwelijks gewend aan de vorige. Ik voel me vaak nog steeds meer Mijdrechtenaar dan Ronde Vener."

Buitengewoon ambtenaar

Jan Brugmans doet het allemaal wat kalmer aan. Hij kijkt terug op een veelkleurig leven met een maatschappelijke betrokkenheid op vele terreinen. Hij mag zich verheugen in een redelijke gezondheid. De hersenen functioneren nog prima en hij doet nog wat dingen die hij leuk vindt. Van tijd tot tijd vraagt men hem nog wel eens advies over het een en ander. Ondanks dat hij er al meer dan twintig jaar uit is, spreekt een enkeling hem nog steeds aan met 'wethouder'. Hij is ijdel genoeg om dat leuk te vinden. Hij is nog kind aan huis op het gemeentehuis vanwege zijn rol als buitengewoon ambtenaar van de Burgerlijke Stand. Met enige regelmaat worden er door hem nog stellen in de echt verbonden. "We genieten zoveel mogelijk van het leven. We hebben veel gereisd. Dat doen we nu wat minder, maar we verblijven al zeventien jaar gedurende een paar maanden op Cyprus. Mijn vrouw en ik hopen dat nog wel een tijdje vol te houden."

Herinneringen vervagen, maar verdwijnen nooit

Door Joop Frankenhuizen

Ooit had Wilnis een markt, weet u nog? Een kleine markt iedere zaterdagmorgen op het parkeerterrein naast het voormalige raadhuis. Een markt voor kleine behoeften. Hij is niet meer. Alleen het parkeerterrein resteert. Daarom een terugblik uit 1995 toen de teruggang merkbaar werd. Op een kille zaterdag begin december 1995 staan zes standhouders op dat parkeerterrein te kleumen. Drie hebben klanten de andere drie niet. Even een praatje maken.

Gezellig en goedkoop

"Ik ben een van de oudsten" verklaart Ans van Veen achter haar stemmig ingerichte bloemenstal. "Nee, niet in leeftijd, maar in het aantal jaren op de markt. Al veertien jaar. In 1981 werd de markt door burgemeester Boogaard geopend, ik was een van de eersten." Ans komt uit Wilnis en heeft op de Padmosweg een klein tuincentrum. Waarom blijft ze dan niet in de kas de verkoop doen, daar is het lekker warm. Ans: "Ik doe dit al zo lang, ik zou er niet graag mee stoppen. Het is een knusse markt hier, allemaal vaste klanten, iedereen kent iedereen, echt gezellig." Maar van gezelligheid kun je niet leven. "Het speelt wel een grote rol", aldus Ans, die hiermee een punt belicht waarom de kooplui toch iedere week naar een markt komen waarvan ze weten dat die niet druk bezocht wordt. "Een ander punt is", verklaart Jan-Jacob de Graaf, "dat alle markten in de omgeving vol zitten. Bovendien is deze markt voor ons erg goedkoop. Er is hier ruimte voor zeven marktkramen en iedereen betaalt evenveel. In andere gemeenten betaal je per lengte, hier niet." Jan-Jacob vertegenwoordigt de firma De Graaf uit Spakenburg in brood, banket en zoetwaren en bezet met zijn als toonbank ingerichte truck met oplegger 4 parkeerplaatsen langs de Herenweg. Nee, hij is niet uit Wilnis, maar staat wel vanaf het begin van de markt op deze plaats.

Papkokers

Een andere oudgediende is Evert Oudhof uit Nieuwer Ter Aa in groente en fruit. "Ik heb niet te klagen, elke zaterdag lekker bezig. Alleen jammer dat de mensen uit Veenzijde hier niet komen. Die gaan liever naar Mijdrecht om aardappelen in een plastic zak te kopen. In zo'n zak kunnen de aardappelen niet goed ademmen en worden ze zacht. De losse aardappelen die ik verkoop zijn veel vaster en ook nog goedkoper. Het meeste verkoop ik de Bildstar, een stevige aardappel die wat op een bintje lijkt. Met Eigenheimers moet je oppassen, die koken stuk en dan krijg je pap". Evert wordt boos als het over klantengedrag gaat. "In de supermarkt zie je mensen die in het fruit knijpen of

die het bakje aardbeien dat zij willen kopen aanvullen met aardbeien uit andere bakjes. Bij mij krijgen ze geen kans, daar let ik erg op. Wordt door de klanten erg gewaardeerd." broemt Evert.

De buurman van Ans is Jan Kroon. Hij is van Radio Dolfijn en staat nog niet zo lang met CD's. "Hier is je gulden er zeker twee waard" geeft Jan opgewekt te kennen, "Als ik het koud heb en er geen klanten zijn dan zet ik André Rieu op en ga ik walsen met Ans. Kan hier allemaal."

Honden- en kattenvoer

Jan Burggraaf verzorgt vanuit zijn woning in Mijdrecht telefonische bestellingen voor diervoeding en ziet de markt in Wilnis als een stap tot verdere uitbreiding. Hij staat er pas een paar maanden en vormt met ouders en echtgenote een echt familiebedrijf. "Vooral paardenvoer is erg in de laatste tijd", verklaart hij desgevraagd, "maar honden- en kattenvoer wordt toch het meest verkocht." In korte tijd zijn hier op de markt drie kramen weggegaan. Of dat geen slecht vooruitzicht is? "Nee, toch niet. Diervoeding is een heel andere business".

Nieuwkomer is Gerrit van der Laan uit Zegveld met kaas. Hij staat er pas een maand en ziet het wel zitten. "De eerste vaste klanten heb ik al. Wat ik leuk vind is de goeie sfeer hier. Ja, wat de toekomst betreft, afwachten maar."

Reacties uit de buurt geven het idee dat de publieke belangstelling voor de markt momenteel minimaal is, men constateert de laatste tijd nieuwe kooplui die opengevalen plaatsen invullen om na enige tijd weer te verdwijnen. Voor de winkels in de Dorpsstraat is de markt geen concurrent. Zij zijn er aan gewend. Een voorbijganger: "Ik vind de markt ongezellig, je ziet er zowat niemand, en dan al die auto's in de Dorpsstraat." De markt bezet een aantal parkeerplaatsen, misschien één van de redenen waarom er van buiten de dorpskern zo weinig belangstelling is. De kooplui blijven geloven in de Wilnise zaterdagmarkt, maar het publiek niet meer.

Over de N201, de veenderijen en een geldcrisis

Door Joop Frankenhuizen

Heeft u zich wel eens afgevraagd, rijdend over de N201 van Uithoorn naar Mijdrecht en links en rechts uitkijkend over de weilanden, waarom die weilanden zo diep liggen? Zeker vier meter diep vanaf de weg gezien. Gemeten naar N.A.P. zelfs 5,3 meter. Hoe komt het dat even verderop dat verschil veel minder wordt en je vanaf de verkeerslichten op Hofland als het ware de polder induikt. De weilanden daar richting Vinkeveen liggen zowat op weghoogte. Laten we voor een antwoord eens teruggaan naar de tijd toen onze voorouders druk bezig waren turf op te graven en die N201 tussen Uithoorn en Mijdrecht, toen Mijdrechtse Zuwe geheten, midden in het water lag. Laten we ook eens kijken hoe even verderop de doorgaande verbinding met Vinkeveen tot stand kwam.

Foto 1

Van handwerk naar stoom

Rond 1500 wordt in de provincie Utrecht regelmatig turf gestoken. Daarover is al veel gepubliceerd. Veelal gaat het daarbij om turf voor eigen gebruik. De diepte waarop turf kan worden gestoken is afhankelijk van het waterpeil. Wanneer een turfstecker op water stuit verlaat hij het perceel om ergens anders te gaan steken. Het achtergelaten gebied groeit vervolgens langzaam dicht. De bodem klinkt in en het water stijgt. De turfstekers moeten andere middelen verzinnen of naar elders vertrekken. In eerste instantie gebeurt dat door omdijking van het afgegraven veen en de gevormde

Foto 2: Het Waverveense pad

plas met windmolens leeg te malen. Het water zakt en zolang er onder water nog veen zit kan dat ontgonnen worden. Maar dan moet je wel baggeren. Rond 1700 komt met de baggerbeugel daarvoor een oplossing. De baggerdiepte wordt bepaald door de lengte van die beugel. Dit z.g. slagturven leidt rond 1750 tot een grote commercieel gerichte turfproductie. Met als gevolg grote diepe petgaten die onder invloed van wind en water langzaam aangroeien tot grote waterplassen. Tussen 1850 en 1877 worden die grotendeels drooggemalen. In 1900 meldt de gemeente Vinkeveen de inzet van vier stoombaggermachines. Kennelijk is nog niet alles verveend. Het vervenen komt dan in een stroomversnelling. Op 25 jan 1906 meldt het Vinkeveense gemeenteverslag de oprichting van de maatschappij 'Veenderij'. Doel is de aankoop van stoomventrek- of baggermachines met bijbehorende vaartuigen, materialen en vaste goederen.

Is totaal afgraven echt nodig?

Een memorie van de gerechten Mijdrecht, Wilnis en Oudhuizen op 4 oktober 1808 geschreven door secretaris Jacob Verdam en gericht aan koning Lodewijk Napoleon probeert dat duidelijk te maken. Het rapport begint met de constatering dat er al 200 jaar met toestemming van de verschillende overheden verveningen plaatsvinden en dat die daarmee voor de inwoners het enige middel van bestaan geworden zijn. Als bewijs

Foto 3: De N201. Rechts op de foto het kantoor van Johnson.

hiervoor noemt Verdam de provinciale ordonnanties uit 1592, 1694, 1767 en 1789 waarin allerlei voorwaarden aan het vervenen worden gesteld. "De veenderij levert geen schade op", laat hij weten. Alle wegen, die Mijdrecht, Wilnis en Oudhuizen met elkaar verbinden, zijn beveiligd voor "de slag van het water". Het is vooral de ordonnantie van 1789 die er voor zorgt dat de verveningen op ruime afstand van dijken, kaden en wegen plaatsvinden. "Onze dorpen zijn niet verarmd of vervallen, maar zien er beter uit dan voorheen." Dan volgt een waarschuwing. "Al het veen dat in de verveende landen is achtergebleven moet worden weggehaald anders is het droogmalen, dat later voor rekening van de ingelanden moet plaatsvinden, geheel ijdel". Dat veen, gaat Verdam optimistisch verder, ligt 6 tot 8 voet diep op blauwe klei, waarop "in een welaangelegen droogmakerij binnen enkele jaren gewas kan worden geteeld."

Nu ophouden, kan niet

Het rapport noemt vervolgens een groot aantal redenen waarom de verveningen tot op die klei moeten doorgaan: "Als dat niet gebeurt, dan zijn de kosten van dijkaanleg verspild ten nadele van de ingelanden want die ontberen dan de voordelen van de vervening en het uitzicht op landbouwgrond". Daar komt bij dat het overgebleven veen te licht is voor landbouw. Het is maar 1,5 voet dik en er groeit alleen maar ruigt en onkruid op. De veenbazen hebben de gronden destijds als veenland gekocht en er veel in geïnvesteerd. Dat zou allemaal verloren gaan en zeker 1500 inwoners zullen tot de bedelzak vervallen. Ook vervalt dan de 1400 gulden die jaarlijks aan de armen wordt uitgedeeld. Kortom, het rapport lijkt te zeggen dat er te weinig verveend is om nu al droog te maken maar teveel om er mee op te houden. Doorgaan met het vervenen en verkopen van turf is de beste oplossing.

Het stuivergeld

Een van de ordonnanties stelt dat de veenman voor iedere morgen verveende grond (600 Rijnlandse roeden ofwel ca. 8500 m²) een morgen onverveend land

als waarborg moet stellen. Wanneer hij dat land niet heeft, moet hij 50 gulden betalen. Dit als garantie voor het betalen van allerlei belastingen die over verveende gronden niet meer geheven kunnen. De schout int het waarborggeld en betaalt dat aan het waterschap. Het gerechtsbestuur is verantwoordelijk voor de juistheid van de aangifte. Het te betalen geld wordt door de veenderij belegd in obligaties. Rond 1810 worden dat obligaties, ingeschreven op het grootboek der nationale schuld. Uit de 2 ½ % rente worden dan de belastingen op de verveende percelen betaald. De grondeigenaar is daarmee van een hoop last af. Hij heeft ook voordeel van die belegging, want als er geld over is, krijgt hij dat uitgekeerd. Waarborgpenningen worden in transacties beschreven als: "Waarborggeld voor de lasten van zoveel roeden water." In 1694 wordt de waarborgsom vastgesteld op één stuiver per vierkante roede en ontstaat de kreet stuivergeld. Het komt overeen met 100 gulden voor iedere morgen verveende grond. In 1719 wordt dat stuivergeld 300 gulden per morgen.

Gesjoemel

Sinds 1695 wordt door de verschillende schouten en secretarissen van de gerechten jaarlijks rekening en verantwoording afgelegd van de ingelegde stuivergelden en hoeveel obligaties daarvoor gekocht zijn. Secretaris Bakker, schout Van Deventer en schout Schul doen dat in Mijdrecht tot 1732 correct. Daarna komt schout Ette. Wanneer die overlijdt, blijkt dat hij in 21 jaar slechts twee keer rekening en verantwoording heeft afgelegd. Na het opmaken van alle betalingen blijkt 12.500 gulden verdwenen. Opgemaakt aan andere dingen. Dat kon, want controle op het omgaan met stuivergelden was er in die tijd nauwelijks. Dit slordige beleid betekent in 1754 een grote schadepost voor de veenderij want over dat bedrag kan geen rente worden uitgekeerd.

De tiërcering komt

Naast secretaris van de Mijdrechtse droogmakerij is Jacob Verdam ook gemeentesecretaris van Mijdrecht en Wilnis. Wanneer in 1810 Nederland een provincie van Frankrijk is geworden en hij gedwongen wordt zijn verslagen in de Franse taal te schrijven, blijkt de benarde financiële situatie. Door de bijna permanente staat van oorlog waarin het land al jaren verkeert, zijn de gouvernementele uitgaven en de te betalen rente op de staatsschuld enorm gestegen. Het gouvernement is permanent genoodzaakt grote sommen geld van de burger te lenen om uit de opbrengst de rente te betalen en te voorkomen dat de burger geld gaat opslaan. Dat gaat goed tot 1810. Dan worden op bevel van keizer Napoleon alle uitstaande schulden van provinciën, admiraliteiten en generaliteiten overgeschreven in dat '2 ½ procent grootboek der nationale schuld'. Alle eerdere schuldbekentenissen van die overheden worden

vernietigd. In 1812 komt de grote klap. Van de ene dag op de andere wordt de rente op deelnemingen in dat grootboek tot eenderde teruggebracht. De tiërcering van de staatsschuld is een feit.

Wat nu te doen

In de loop der jaren is door de Mijdrechtse veenderij ruim vier ton aan waarborgpenningen in staatsobligaties belegd. Die tiërcering zet nu alles op zijn kop. Dat wordt nog verergerd doordat de overgebleven rente even later wordt uitbetaald in 'domain papier' dat nog slechts 50% van de oorspronkelijke waarde vertegenwoordigt. Ergo er blijft van alle renten slechts 1/6 deel over en dat betekent fors bezuinigen. Jacob Verdam ziet zelfs zijn traktement als gemeentesecretaris benedenwaarts bijgesteld. Bezuinigen op het onderhoud van molens, sluisen, dijken en kaden en andere publieke werken zijn het gevolg. Hij hoopt op hulp van bovenaf. Eind 1812 schrijft Verdam aan "Zijne Excellentie den Requestmeester, Graaf des Rijks, lid van het Legioen van Eer, Prefect van het departement der Zuiderzee", om "ter ore van zijn koninklijke en keizerlijke majesteit hunnen grooten soeverein" te brengen het verzoek de renten ten vollen uit te betalen. Of dat gelukt is, meldt hij nergens.

Terug naar de N201

Op foto 1 ziet u de weg richting Mijdrecht anno 2009 met in de verte een bocht. Hoe die vreemde bocht daar gekomen is? Wanneer in de 14e eeuw de ontginning van onze gebieden afgerond is, blijken er drie dijken die samen een cirkel vormen. Het zijn de met elkaar verbonden Vinkeveense dijk en Demmerikse dijk, de Wilnisse- en Mijdrechtse dijk (later de Herenweg met Bozenhoven, de Dorpsstraat en Hofland) en de Waverveense dijk. Drie dijken, die elk afzonderlijke ontginningsbases weergeven. In 1672, na de Franse inval, worden die dijken met elkaar verbonden en ontstaat de ring van de ronde venen. Ik schreef daarover in het decembernummer van 2008. Een kaart uit 1593 laat de verbinding met Uithoorn zien. Die heet de dan de Miersche Zuwe. Die zuwe blijkt door de proosdij van St Jan rond die tijd te zijn aangesloten op het Hoflandse deel van de Mijdrechtse dijk.

Foto 4: De N201

De Hollandse dwarsweg

Eeuwen gaan voorbij. De Miersche zuwe wordt de Meijertse zuwe, daarna wordt het de Mijdrechtse zuwe. Nu is het de provinciale weg N201. Anno 1840 ligt die Mijdrechtse zuwe midden tussen de droogmakerijen maar door de geringe maalcapaciteit van de molens ter plekke is de waterstand zeer hoog. Het water slaat vaak over de weg en dat betekent duur onderhoud. Het gemeentebestuur houdt dan ook niet op daarover te jammeren. Wanneer in 1852 de polder Eerste Bedijking tussen Uithoorn en Mijdrecht droogvalt is dat leed geleden. Maar niet voor de verbinding met Vinkeveen. Die moet nog steeds over die eeuwenoude Waverveensedijk, want de Noorder-Zuider polder tussen Mijdrecht en Vinkeveen is nog steeds een grote plas water. Pas wanneer die polder in 1877 is drooggevallen wordt er gekeken of de Mijdrechtse zuwe kan worden doorgetrokken naar Vinkeveen. Rond 1900 lukt dat met de Hollandse Dwarsweg. Een nieuwe weg richting Vinkeveen midden in een zes meter diepe drooggemalen polder met de omringende weilanden zowat op weghoogte. (Zie foto 3 en 4) Waarom die weg niet direct is aangesloten op de Mijdrechtse zuwe is niet duidelijk. Waarschijnlijk heeft de verkaveling na de droogmaking daarbij een rol gespeeld. Op foto 2 ziet u nog eens hoe diep de Noorder-Zuider polder, die nu de polder Groot Mijdrecht heet vanwege de inbreng van de Mijdrechtse droogmakerij, langs het Waverveense pad bij de kruising met de Poeldijk, is uitgeveend. De laatste twintig jaar is het noordelijk deel regelmatig in het nieuws vanwege allerlei plannen de polder onder water te zetten. In 1890 concludeerden Gedeputeerde Staten (GS) van de provincie Utrecht dat de polder nooit drooggemalen had mogen worden en dan doelen ze ook op het zuidelijk deel bij Wilnis, waar anno 2009 veel mensen wonen. Je vraagt je dan af hoe anders zou de gemeente De Ronde Venen er hebben uitgezien wanneer GS die droogmaking in 1865 had tegengehouden.

Bronnen:

Archief Vecht en Venen, verslagen polderbesturen.

Verenigingsnieuws

Door Jaap Meulstee

Jubileumjaar

Onze vereniging bestaat vijftig jaar. In het kader van dit jubileum organiseren we dit jaar diverse activiteiten. We vinden het belangrijk dat we voor zoveel mogelijk leden een aantrekkelijk programma of begerenswaardige publicaties bieden. U kunt hiervan deelgenoot zijn, maar nog leuker vinden we het als u uw enthousiasme deelt met anderen en aan zoveel mogelijk anderen doorvertelt wat we allemaal bieden.

De restyling van onze Proosdijkoerier heeft in de afgelopen maanden zijn beslag gekregen. De definitieve vormgeving krijgt u in dit jubileumnummer gepresenteerd. Met dank aan onze vormgeefster Sandra Loogman, die niet alleen verantwoordelijk is voor de lay-out en opmaak van ons kwartaalblad, maar die ook ons nieuwe logo heeft ontworpen. U begrijpt dat we met deze nieuwe huisstijl zeer verguld zijn. Sandra ook langs deze weg bijzonder veel dank!

Kijk ook eens op:
www.proosdijlanden.nl

Wat al geweest is

Op 20 april jl. mochten we de eerste exemplaren van onze jubileum-dvd overhandigen aan onze burgemeester mevrouw Marianne Burgman en aan de heer Ruud van der Vliet, directeur van Rabobank Veenstroom. Op de dvd staan ruim zes uren filmbeelden met daartussen nooit eerder vertoonde of gepubliceerde beelden van de verschillende kernen in onze gemeente De Ronde Venen. Het is bijzonder dat we zo veel materiaal aangereikt kregen dat een vervolg op deze uitgave zeker tot de mogelijkheden behoort.

Mannen van het eerste uur, de heren Bakker en Van Soest en John Driedonks in gesprek met Dinie van Tol

De dvd is een groot succes. Van de oorspronkelijke eerste oplage zijn nog slechts enkele tientallen exemplaren te koop. Haast u om nog een exemplaar te bestellen. Dit kan zowel via onze site alsook via de vestiging van de Rabobank Veenstroom in Mijdrecht.

Zaterdag 6 juni was de dag van onze jubileum fietstocht en de receptie. De deelname aan de fietstocht was wat beperkt. De harde wind van die dag en de concurrentie van de Dorpentocht een dag later heeft ons wellicht parten gespeeld. Wel kunt u de routebeschrijvingen van onze jubileumtochten inmiddels op de website vinden en downloaden, zodat u op eigen gelegenheid de tocht kunt gaan fietsen. Een aanradertje.

Geanimeerde gesprekken tijdens onze jubileumreceptie

Tijdens de receptie hebben we in een geanimeerde bijeenkomst stil kunnen staan bij ons jubileum. Mooie woorden van wethouder Jan van Breukelen en een geslaagd gesprek tussen onze hoofdredacteur John Driedonks en diverse belangrijke aanwezigen in de zaal viel de bezoeker aan deze receptie ten deel. Zeker een geslaagde dag.

De bij dit verhaal geplaatste foto's van de receptie zijn gemaakt door Fons Compier.

Op 13 juni is het Regionaal Historisch Centrum Vecht en Venen officieel geopend. Als onderdeel van het cultuurhuis in Breukelen maakt het RHC deel uit van een groot complex met daarin onder meer ook scholengemeenschap Brokledede, de bibliotheek en een peuterspeelzaal. Pronkstuk is een oude kaaswaag, die in het auditorium van het RHC staat opgesteld.

Kijkt u eens op de site van rhvvechtenvenen.nl

Woensdag 24 juni jl was het bijzonder mooi weer en dus een uitgelezen moment om aanwezig te zijn bij de opening van het nieuwe wandelpad in Marickeland. In de regionale bladen en op Midpoint heeft u een en ander vast al meegekregen. De historisch verantwoorde uitleg van de gebouwde bruggetjes en de milieu-educatieve toelichting op de aanwezige planten en bloemen maken het wandelen in ons gebied tot een waar genoegen. Een aanradertje dus!

Wat nog komt

- In samenwerking met het Museum De Ronde Venen organiseren we deze zomer nog tot en met 31 oktober in het museum de tentoonstelling "Tot de Bodem uitgezocht", over de geschiedenis van de vereniging en onze regio.
- Op 26 september organiseren we een hele dag met workshops, lezingen en activiteiten die verband houden met genealogie.
- Op woensdag 25 november is onze halfjaarlijkse ledenvergadering met aansluitend een lezing van de heer Aales van Leeuwen, met als titel "TOEN en NU". Aales behandelt die avond heemkundige aspecten in de Ronde Venen. Hierbij zal een unieke kaart van de Holland Delta (Historische Atlas) van rond de vorige eeuwwisseling een centrale rol spelen. Een kaart met de uit verveningen ontstane droogmakerijen, die met pappen en droog houden in stand worden gehouden. Een verhaal dat u niet mag missen.
- Op 12 januari organiseren we onze nieuwjaarsreceptie met ook die avond weer een interessante lezing.

Canon van de Proosdijlanden

We hebben het streven om in 2009 de duizendleden-grens te gaan overschrijden. We willen dit extra onder de aandacht brengen en daarom verspreiden we een historisch getinte Canon-folder huis aan huis in onze gemeente. Maar

ook sluiten we een exemplaar van deze folder in deze Proosdijkoerier bij.

En wat te denken van onze verjaardagskalender met hier op een keur van prachtige foto's van een reeks van onze plaatselijke monumenten? Een schitterende uitgave voor u zelf, maar ook om cadeau te geven.

Enquête-uitslag

Enige tijd geleden hebben we via een inlegvel aan de lezers van ons blad wat vragen gesteld omtrent de inhoud en de opzet van De Proosdijkoerier. Los van de uitslag van deze enquête hebben we intussen niet stil gezeten. Met dit nummer heeft u een eindproduct in handen van de nieuwe vormgeving die Sandra Loogman voor ons ontwikkeld heeft. We zijn daar ontzeten blij mee en danken Sandra voor haar inbreng en creativiteit.

Tijdens de receptie op 6 juni jl. wordt de jubileumkalender bekeken.

Nu was de respons op de enquête niet zo groot, dat we daar zinvolle conclusies aan konden verbinden. Nog geen drie procent van onze leden stuurde de vragenlijst retour. Dat daarbij het antwoord 'maakt me niet uit' nog het meest gekozen is, onderstreept onze voornaamste conclusie, dat de zwijgende meerderheid van ruim 97% niet-respondenten ons publicatiebeleid prima vindt.

Fred de Wit in gesprek met John Driedonks.

Een grote verscheidenheid aan onderwerpen komt het best tegemoet aan de diversiteit in leeswensen van

ons lezerspubliek. Ontwikkelingen van het landschap, monumenten, archeologie en verhalen over de cultuur en de historie van onze inwoners spreken het meest aan. U begrijpt dat wij hieraan ook in de komende jaren zo veel mogelijk tegemoet willen komen.

Actief meedoen

U weet dat u nadrukkelijk uitgenodigd bent om deel te nemen aan onze activiteiten. Op welke gebieden zijn we actief? We noemen ze nog eens:

- Publiceren over de regionale historie in ons kwartaalblad "de Proosdijkoerier"
- Publiceren over regionale historie op onze website www.proosdijlanden.nl
- Onderzoek naar overblijfselen in onze omgeving in de werkgroep archeologie
- Onderzoek naar familiegegevens in onze werkgroep genealogie
- Organiseren van diverse activiteiten, lezingen, excursies e.d.
- Organiseren van tentoonstellingen, veelal in samenwerking met Museum De Ronde Venen
- Streven naar behoud van en aandacht voor regionale monumenten
- Inrichten en beheren van een nieuwe informatie- en verenigingsruimte (onze oudheidkamer) in het nog te realiseren Paviljoen bij Marickeland

Bij bepaalde werkgebieden of bestuursportefeuilles is ruimte voor nieuwe, actieve bestuursleden. Vooral betrokkenen bij de archeologie en heemkunde of organiserend talent aangaande onze lezingen en excursies willen we van harte uitnodigen. Bekijkt u onze website eens of neem contact op met één van de bestuursleden.

Dank

Bijzonder veel dank aan alle vrijwilligers, die in de afgelopen jaren zich ingespannen hebben om de activiteiten van onze vereniging tot een succes te maken. Dank u wel, zonder uw inbreng was dit niet gelukt.

Leden van onze werkgroepen, maar ook de bezorgers van ons kwartaalblad, de medewerkers van onze kraam op braderieën, markten en openingen. Alle direct betrokkenen: hartelijk dank!

Activiteiten Museum De Ronde Venen

- Tot en met 31 oktober de tentoonstelling "Tot de Bodem uitgezocht", over de geschiedenis van de historische vereniging en De Ronde Venen.
- Zaterdag 26 september 2009: Turfrace. Een jaarlijkse race met historische schepen tussen Warmond en Vinkeveen.

Colofon

'De Proosdijkoerier' is een kwartaaluitgave van de Historische Vereniging 'De Proosdijlanden' geregistreerd onder ISSN 1388-7165

Redactie

John Driedonks (eindredacteur)
Piet Grundmann
Jan Rouwenhorst
Marian Sterenborg

Vormgeving

Sandra Loogman
www.graphix-design.nl

Redactieadres

John Driedonks, Dijkgraaf 42,
3648 KC Wilnis
e-mail: john.driedonks@hu.nl

Drukwerk

Drukkerij Avanti Wilnis

Voorzitter

Dhr. J. Meulstee, tel: 0297-264494

Secretaris en genealogie

Dhr. P.A. van Golen, Achterveld 51,
3645 HN Vinkeveen, tel: 0297-261672

Penningmeester

Dhr. A. Schuil, tel: 0297-241827

Vice voorzitter en PR

Dhr. E. Swaab, tel: 0297-287469

Archeologie, monumenten, excursies en lezingen

Mw. W. Dijkxhoorn, tel: 0297-285373

Algemeen adjunct

Dhr. D. Koeleman, tel: 0297-284609

Ledenadministratie

Dhr. L.M. Rimmelenkamp, Rozenobel 27,
3641 NJ Mijdrecht, tel: 0297-286170
administratie@proosdijlanden.nl

Postadres vereniging

Postbus 65, 3648 ZH Wilnis

Bankrekeningnummer

36.96.18.505

Website: www.proosdijlanden.nl

E-mail: info@proosdijlanden.nl

Lidmaatschap

Lid worden kan door aanmelding bij de ledenadministratie op bovenstaand adres.

Contributie

€15,00 per jaar

Oplage

circa 1100

Het is tijd voor maatschappelijke betrokkenheid. Het is tijd voor Rabobank Veenstromen.

Kunst, cultuur, sport en evenementen. Uw Rabobank is er altijd bij. Meedenkend en betrokken. Want als coöperatieve vereniging weten wij wat samenwerken betekent. Samen werken aan gemeenschappelijke doelen.

Kortom: Rabobank Veenstromen is er ook voor u. Behalve financiële steun, stellen wij ook andere middelen beschikbaar. Het gaat bij ons niet alleen om bankieren. Daar waar nodig dragen wij ons steentje bij aan de leefbaarheid en duurzaamheid van de lokale gemeenschap. Betrokkenheid tonen dus! Dat is het karakter van uw Rabobank.

Rabobank Veenstromen, Postbus 23, 3640 AA Mijdrecht. T (0297) 29 26 00.

Rabobank